

Юлія Рібцун

**ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ
ПІЗНАВАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ
МОВЛЕННСВИМИ ПОТРЕБАМИ**

Навчальний посібник

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Інститут спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України**

Юлія Рібцун

**ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ ПІЗНАВАЛЬНОГО
РОЗВИТКУ ДІТЕЙ
З ОСОБЛИВИМИ МОВЛЕННЄВИМИ
ПОТРЕБАМИ**

Навчальний посібник

Київ

Видавець Цибульська В. О.

2025

УДК 373-3.091.26:376.1
ББК 74.202.42
Р 49

Рекомендовано до друку вченою радою

*Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України
(протокол №8 від 26 червня 2025 р.)*

Рецензенти:

Цегельник Т. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти факультету педагогіки і психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, м. Тернопіль;

Гришутіна О. Д. – вчитель-логопед вищої категорії, вчитель з корекційно-розвивальної роботи Спеціальної школи в смт. Мізоч Рівненської обласної ради

Свідоцтво про авторське право

(№138306 від 28 липня 2025 р., ідеї, текст)

Рібцун, Ю. В.

Р 49 Подолання труднощів пізнавального розвитку дітей з особливими мовленнєвими потребами : навч. посіб. К. : Видавець Цибульська В. О., 2025. 160 с. : іл.

У навчальному посібнику для сумісної діяльності молодших школярів з особливими мовленнєвими потребами і дорослих (педагогів, батьків) репрезентовано змістове наповнення корекційно-розвивальної роботи з 11 розроблених автором напрямів відповідно до логопсихосинергетичного підходу (Рібцун, 2021).

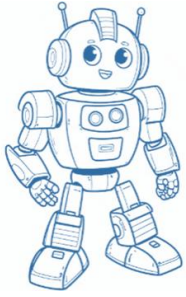
Навчальний посібник створено згідно з авторським навчальним виданням «Програма з корекційно-розвивальної роботи «Корекція розвитку» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб з тяжкими порушеннями мовлення» та разом з методичним посібником «Методичні орієнтири щодо використання навчального посібника «Подолання труднощів пізнавального розвитку дітей з особливими мовленнєвими потребами» є цілісним навчальним комплектом.

Навчальний посібник стане у пригоді практичним психологам, учителям-логопедам, учителям-дефектологам, учителям закладів загальної середньої освіти, працівникам інклюзивно-ресурсних центрів, студентам закладів вищої освіти педагогічного спрямування, батькам дітей з особливими освітніми потребами.

ISBN 978-617-8324-25-4

© Ю. В. Рібцун, ідеї, текст, 2025

© Ю. В. Рібцун, макет, 2025

Привіт, школяре / школярко!

Давай знайомитись. Як тебе звати? А це робот Робо. Він запрошує тебе у Країну Знань, де вчитися весело і цікаво. Тут разом із чарівним роботом Робо ми будемо писати, читати, відгадувати загадки, виконувати корисні завдання... Робитимемо все для того, щоб твоє мовлення стало кращим. Нумо навчатися і пізнавати світ разом!

Умовні позначення

Прочитай

Відгадай

Спиши,
напиши

Граємо разом!

Намалюй,
розфарбуй,
з'єднай

Виконай творче
завдання

Запам'ятай,
вивчи
напам'ять

Дай відповіді на
запитання

Оціни свою
роботу,
намалювавши
відповідний
настрій

Будь уважним /
уважною!

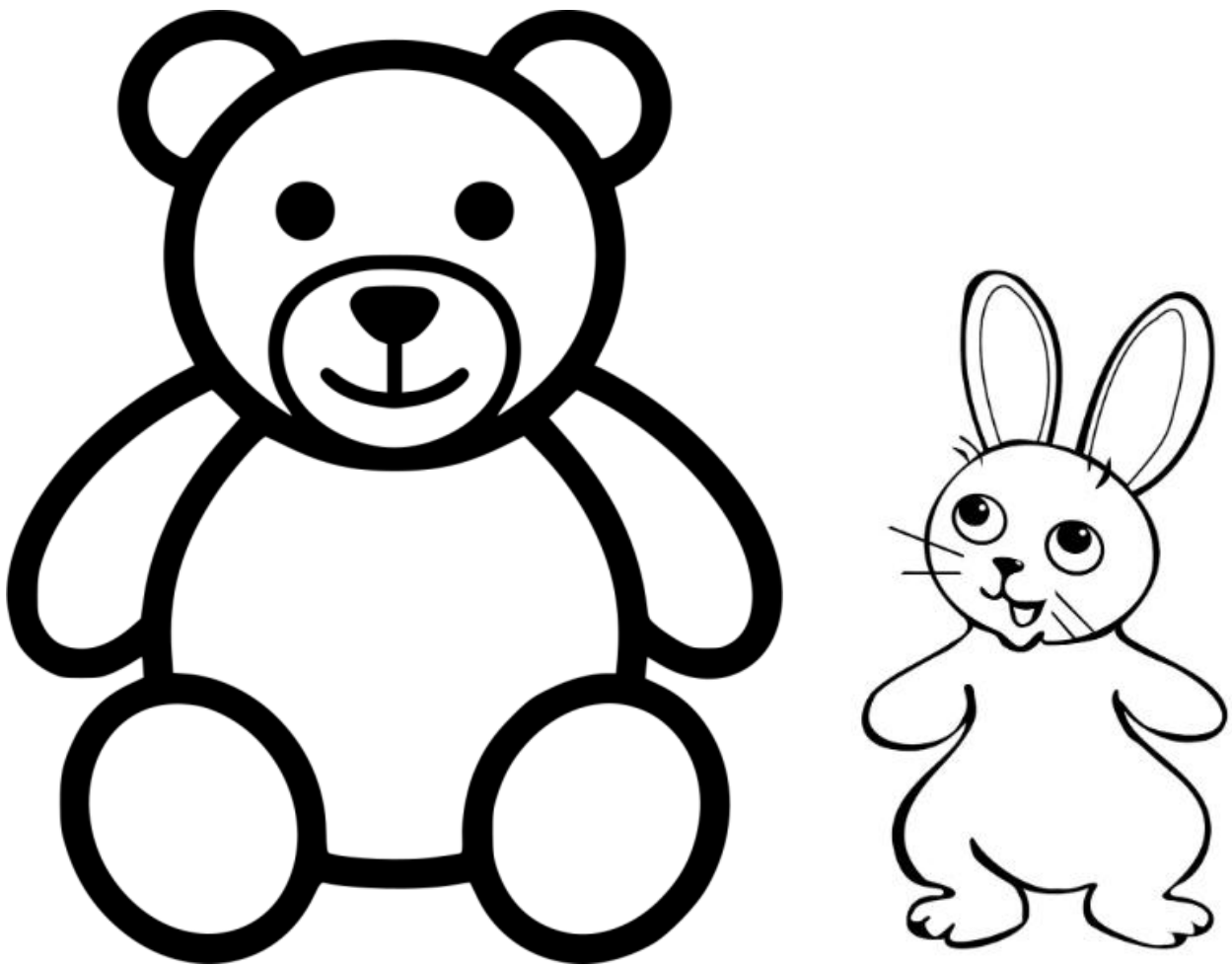

Робот Робо хоче познайомити тебе зі своїми друзями. Хто це? Хто більший? Хто менший? Хто праворуч? А ліворуч? Що робить ведмédик? А зайчик? Повтори їхні дії. Як можна назвати ведмédика і зайчика одним словом?

Спробуй вказівним пальцем однієї руки обвести контури ведмédика, а іншої зайчика. А тепер роби це обома руками одночасно. Обводячи обома руками вушка ведмédика, тривало промовляй звук [а], його верхні лапки – [о], нижні – [у]. Так само обведь зайчика, тільки промовляй інші звуки – ті, яких ми ще не називали. Пригадай усі голосні звуки. Порахуй скільки їх.

Візьми олівці такого кольору, якими ти розфарбуєш звірят. Одночасно обома руками розфарбовуй зображення ведмédика та зайчика.

Про кого можна сказати б́урий? Хто довгов́ухий?

Склади і запиши в зошиті кілька речень зі сполучником *а*.

Ведмідь великий, а зайчик

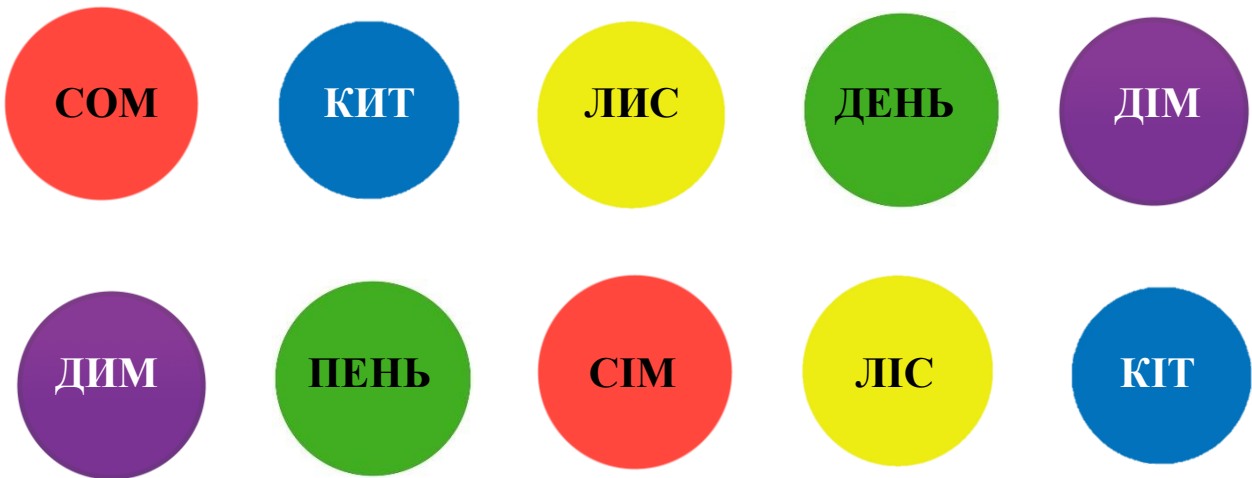

Робот Робо приготував для тебе цікаве завдання. Підніми праву руку. А тепер ліву. По скільки пальців на кожній руці? А на обох руках разом?

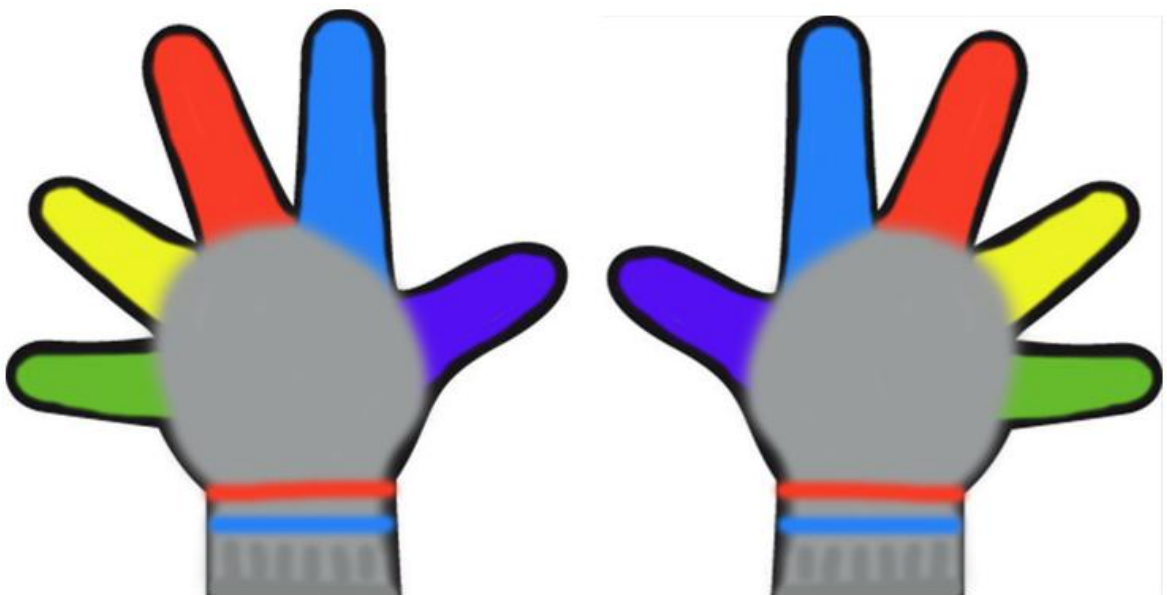
Поклади руки на стіл долонями донізу. Спробуй одночасно піднімати однойменні пальці обох рук.

Для наступної гри Робо приготував для тебе рукавички з різнокольоровими пальчиками. Почергово кожним пальцем однієї руки показуй кружечки відповідного кольору. Мізинець – зелений, отже покажи ним зелені кружечки. Назви, що буває червоним (синім...). Називай так: червона..., червоний..., червоне..., червоні...

Прочитай слова, показуючи на них потрібним пальцем. Торкайся пальцями обох рук кружечків відповідного кольору і читай пари слів.

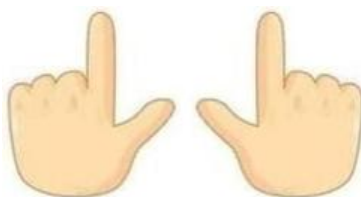
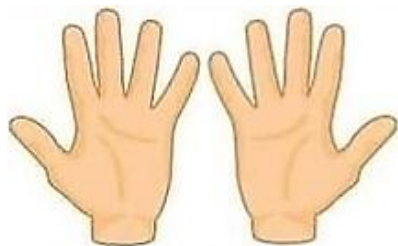
Повтори ці пари, запиши їх. Це пароніми. Поясни значення кожного слова. Назви тверді (м'які) приголосні, якими відрізняються слова.

Роботу Робо цікаво знати чи любиш ти музику. Які музичні інструменти ти знаєш? Як ти думаєш який це музичний інструмент? Що тобі допомогло його впізнати? Щоб грати на піаніно, потрібно використовувати пальці обох рук.

Саме тому Робо і придумав для тебе незвичне музичне завдання, де потрібно під час гри використовувати різні положення пальців обох рук. Натискай на клавіші, одночасно промовляючи складі. Наприклад: *ля-ля, да-да, ми-ми, не-не.*

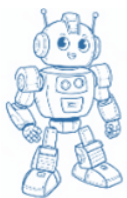

Попрацюйте вдвох (це можуть бути друзі, однокласники, батькі). Нехай хтось називає тобі склад, а ти утвори м'яку його пару чи навпаки (до-дво, тю-ту). Назве тобі початок слова, а ти кінець чи навпаки (сі-но, но-ти). Не забувай грати на клавішах, використовуючи різні пальці.

Переглянь відео. Спробуй повторити мелодію, зігравши її за зразком. Слухай мелодію і відтвори рухи. Поясни значення виразів «гусяток пасла», «полювать ходила». Вивчи руханку або спробуй придумати свою.

Якось влітку робо́т Робо́ відпочивав на бе́резі о́зера. А ти коли-небудь був (-ла) на о́зері? Робо́ побачив, як по водяній пове́рхні бігають водоми́рки, ру́хаючись ніби по ко́взанці. По лі́стю

латаття стрибають жа́бки, а в глибині, у прозо́рій воді, плавають кара́сики, по водя́них рослінах повзають ра́влики-ставкови́кі. Над о́зером літають кома́шки. Очерета́ми пова́жно ходить ча́пля. Се́ред трави́ обере́жно повзе́ ву́жик.

Пригада́й, кого́ побачив Робо́ на о́зері. Хто бігає (стрибає, плаває, повзе́, літає, ходить)? Хто ще вміє бігати (стриба́ти, плава́ти, літа́ти...)?

Прочита́й вірш Ю́дї Рі́бцу́н.

Ма́ма-жа́ба й жабе́нятка
Дру́жно вийшли на за́рядку.
Вго́ру ла́пки протягну́ли,
На́хил – в во́ду зазирну́ли.
По води́чці тупоті́ли,
До́лоньками плескоті́ли.
Впра́во-влі́во поверта́лись,

Все навколо́ роздивля́лись.
По води́чці плюх-плюх,
Кома́рів лови́ли й мух.
Ла́пки міли, умива́лись,
Рушничка́ми вити́рались.
Кома́рів понаї́дались,
Відпочи́ти повляга́лись.

Назві́ ко́жен ру́х, який викону́вала сі́м'я жа́бок. Викону́й ру́хи ра́зом із жа́бками.

Розгля́нь карти́нку.

Обведи́ неза́кінчені зобра́ження. Розфарбу́й їх.

Хто схова́вся від ча́плі?
Чому́?

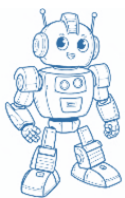
Яка́ пісе́нька жабе́нят є улю́бленою?

Пригада́й слова́, які містять звукосполоче́ння КВА. Запиши́ їх у зо́шит.

Диви́сь,
слухай,
повто́рюй ру́хи.

Щоб не заіржавіти, робот Робо постійно виконує різноманітні фізичні вправи. А ти займаєшся спортом?

Спробуй виконати незвичні вправи, які пропонує Робо. Будь уважним (-ою)!

Прочитай. Виконуй вправи поетапно. Спочатку повільно, потім пришвидшуючи темп.

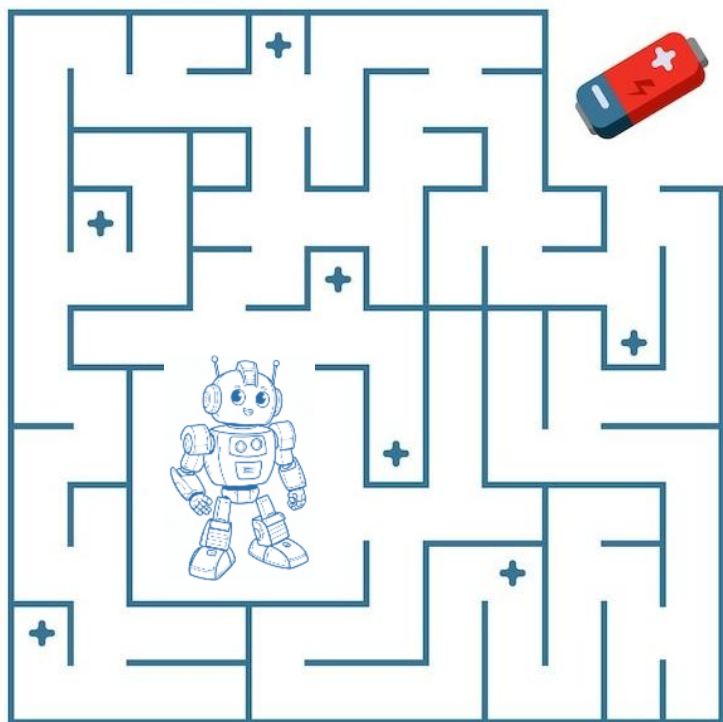
Вистав праву ногу на крок уперед так, щоб вона носком ледь торкалась до підлоги. Праву руку випростай перед собою. Опишуй рукою горизонтальні кола у повітрі справа наліво і одночасно ногою – зліва направо, торкаючись носком до підлоги. Після цього зміні напрям рухів, старайся щоб рука і нога діяли узгоджено.

Ще одна вправа від Робо. Зосередься. Намагайся не плутатись.

Поклади праву руку на голову, а ліву на груди. Однією рукою погладжуй себе по голові, одночасно іншою плескай по грудях. Коли навчишся виконувати цю вправу, зміні руки і повторі її. Робо вірить, що у тебе все вийде.

Роботу Робо потрібна не лише щоденна гімнастика, але й підзарядка акумулятора. Допоможи Робо підзарядитися, пройшовши через лабіринт до батарейки. А чим «підзаряджаєшся» ти? Що допомагає тобі залишатись активним (-ою)? Що надихає?

Прочитай вірш.

Робот Робо, робот Доллі –
Кращі учні в кібершколі.
Тут для всіх одні порядки:
Нас привчають до зарядки,
До поваги, до турботи,
Ще й до хатньої роботи.

(за Г. Фальковичем)

Де вчаться роботи?

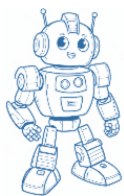
Чому саме їх вчать?

Чому навчають у твоїй
школі?

Чим відрізняються слова
«роботи» і «роботи»?

А тепер трішки відпочи́нь. Послухай дорослого і посміхні́сь.

Робот Робо зроблений з металу, протє його пальці вправні та вміють багато чого робити. А що вміють робити твої пальці? Прочитай вірш І. Січовика, супроводжуючи рядкі імітаційними рухами.

Мої пальці не лінівi,
А моторні і кмітливі:
Можуть в зошиті писати,
Можуть квіти поливати,

Можуть грати на сопілці,
Лоскотати шию кіці,
Можуть шити вас навчити
І всіх діток полічити.

 Прочитай оповідання.

Для чого потрібні руки?

Пётрик із дідусём були великими друзями. Якось дідусь запитав онука:
– А для чого, Пётрику, людям руки потрібні?

– Щоб у м'яча грати, – відповів Пётрик.

– А ще для чого? – запитав дідусь.

– Щоб ложку тримати.

– А ще?

– Щоб кіцьку гладити.

– А ще?

– Щоб камінчики в річку кидати...

Довго відповідав Пётрик дідусеві.

І ніби правильно відповідав. А про головне так і не сказав.

(за Є. Пермяком)

 Про що запитав дідусь у Пётрика? Які відповіді давав Пётрик? Про що головне забув сказати Пётрик? Що ти вмієш робити руками?

Подивись відео. Розкажи, про що ти дизнався (-лась)?
Доповни свої відповіді про вмілі руки. А чи знаєш ти, яка професія у твоїх батьків та яку роботу вони виконують?
Ким хочеш стати ти?

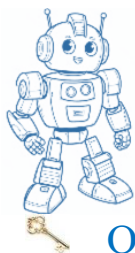
Поясни, як ти розумієш ці прислів'я:

- Очам страшно, а руки роблять.
- Зробив діло – гуляй сміло.
- Праця чоловіка годує, а лінь марнує.

Робо пропонує тобі переглянути відео та виготовити власноруч насадки для ручок. Навчи своїх друзів робити такі самі поробки.

Робот Робо заміслився наскільки важливіми в житті людіни є її руки. Вони допомагають обстежувати предмети, взаємодіяти з навколишнім світом, жестикулювати, спілкуватися, доповнюючи емоції, робити багато добрих справ.

Ось прочитай вірш-загадку!

Помічників маю двічі по п'ять.
Вони без діла не сидять.
Ліплять, грають і малюють,

Пішуть, лічать, конструюють.
Захищають і рятують,
Та ніколи не сумують.

(Юлія Рибічун)

Десять пальців-десять помічників людини. А що вміють робити твої помічники?

Чи знаєш ти, що гімнастика для пальців покращує мовлення і мислення? Це справді так. Робо запрошує тебе переглянути відео і виконати вправи для пальців разом.

Робо пропонує тобі прочитати вірш і рухами обох рук показати хто що робить.

Нóжицями – в перукáрнях
Підстригають дóже гáрно.
Ріжуть у цехáх ткáніну,
Щоб пошіти одежіну.
Пéнзликом **малюють** діти,
Щоб могли усі радіти,
А художники – картіни
Вимальовують невпíнно.

Швáчки гóлкою малóю
Одягають нас з тобóю.
Віником сміття **змітають**,
А лопáтою – **копають**.
Тéсля всім малім рубáнком
Дóшки **віструже** на гáнку,
А з сокірою ліснїк
Працювати зáвжди звик.

(Марія Пономаренко)

До якої частини мови можна віднести виділені слова? Назви професії, які згадуються в тексті вірша.

Прочитай текст. Який він за стилем: художній, науковий, публіцистичний, офіційно-діловий, розмовний?

Ти знаєш, що мурашки – це невтомні трудівниці? Сам (-а) старайся в цьому бути на них схожим (-ою): добре вчися, своєчасно виконуй завдання, тримай свої речі в порядку, допомагай батькам. Заслужи працею та відповідальним ставленням до обов'язків повагу і шану людей. Тоді і про тебе казатимуть: яка працююча дитина, ну просто як мурашка!

Яке порівняння використано в тексті? Поясни, чому кажуть саме так.

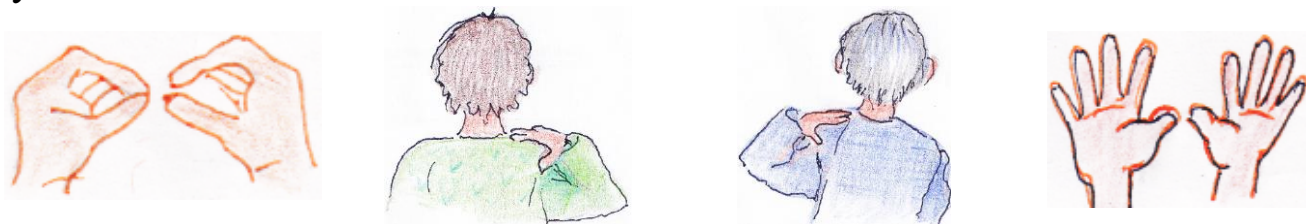
Утвори правильні приказки. Як ти розумієш їх зміст?

Гóстя по одéжі зустрічають,
Праця годує,

а лїнь марнує.
а по рóзуму проводжають.

Робота пропонує тобі уважно розглянути таблицю з буквами. Біля кожної букви стоїть позначка.

Д – означає, що потрібно скласти долоні пучками, ніби дзьобики

П – торкнутися правого плеча

Л – торкнутися лівого плеча

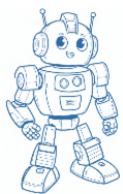
О – підняти обидві руки

Це досить складне завдання, адже букви написані по-різному та мають різні кольори. Відшукуй букви за абеткою, називай їх, виконуй відповідний рух.

Яких букв не вистачає в таблиці? Чому м'який знак написаний рядковою літерою, коли всі інші великими?

У Робо є знайомий фєрмер – дядько Василь. У фермера велике господарство. Свійські тварини фєрмера мають свої житла. Хто живе в стаїні? Корівнику? Свинарнику? Як ти думаєш, хто живе в курнику? Як пищать курчата? Як кокоче курка?

Пригадай слова, які починаються на ко (ко... лосок – колосок), запиши їх у зошит.

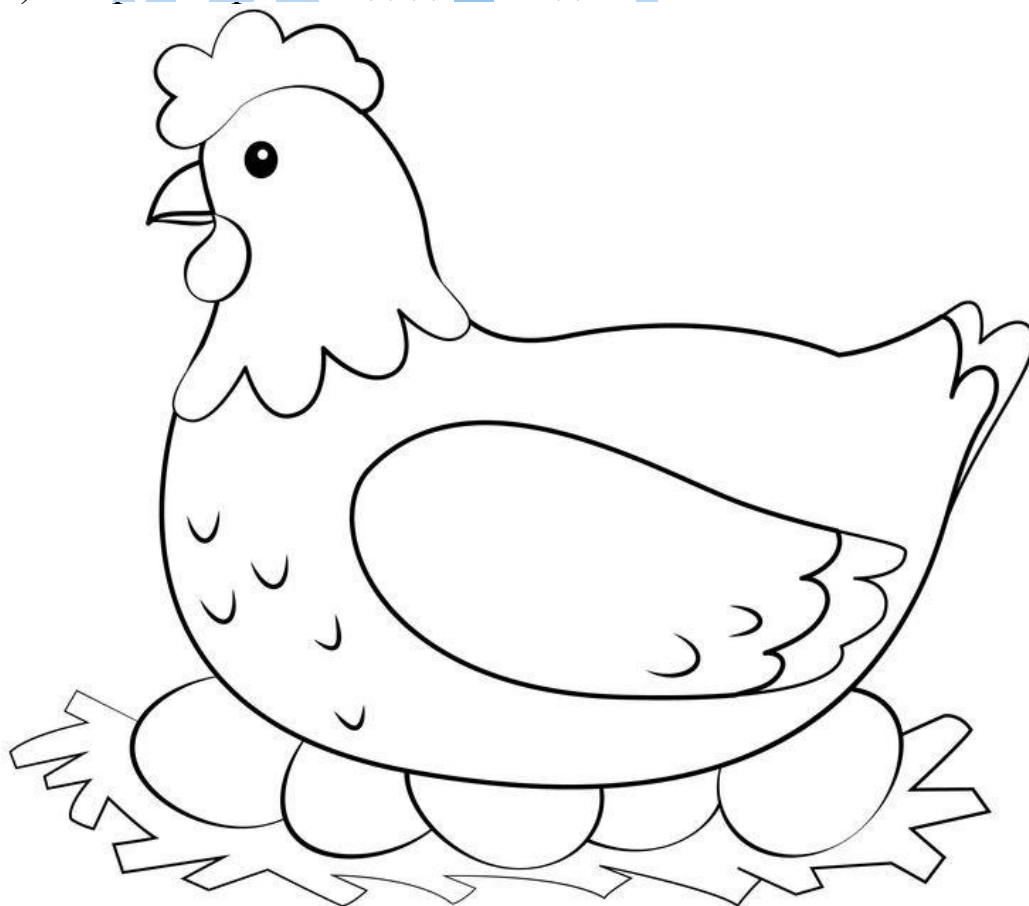

Переглянь відео. Спробуй запам'ятати віршик. Виконай пальчикові вправи. Покажи, де у курки голова, гребінчик, борідка, дзьоб, тулуб, крила, хвіст. Що вона робить?

Розкажи про курку, яка тобі найбільше сподобалась.

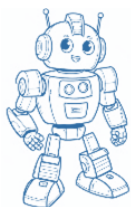

Спробуй зобразити її, використовуючи кольоровий папір. Якогога дрібніше відщипуй шматочки паперу обраного кольору. Це буде пір'ячко. Покрий пір'ячком увесь контур курочки, щільно приклеюючи кожну пір'їнку. Намагайся все робити охайно, не виходячи за контур. Коментуй виконання своєї роботи («Я покриваю пір'ячком голівку...»). Віриж і приклеї додаткові деталі.

Поясни значення фразеологічних зворотів: «Як курка лапою», «Курям на сміх», «Грошей кури не клюють», прислів'їв: «Голодній курці просо на думці», «Курка ще не знеслась, а вже сокоче», «Курку яйця не вчать», «Восени і курчата курми будуть».

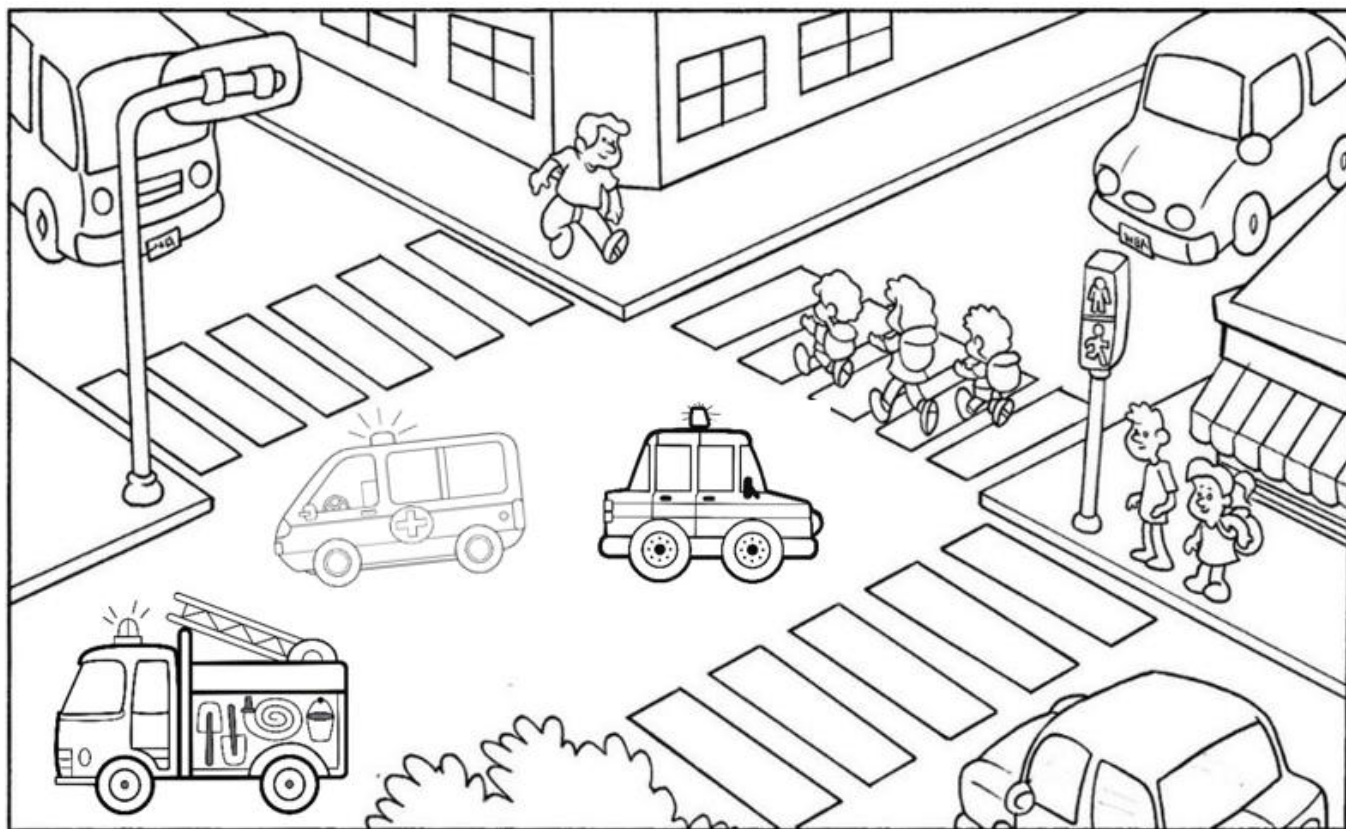

Робот Робо чудово знає і виконує правила для пішоходів.
Розкажи, які правила знаєш ти? Чи завжди їх виконуєш?
Чи знаєш ти, що допомагає нам виконувати і контролювати
виконання правил доріжнього руху?

Переглянь відео. Послухай віршик. Світлофор кліпає
своїми незвичними очима, покліпай своїми і ти. А тепер
спробуй поперемінно покліпати очима. Заплющ очі-
розплющ. Зроби так кілька разів. Ще раз поглянь на світлофор: побачивши
червоне світло, насупся, жовте – здивуйся, зелене – посміхнись.

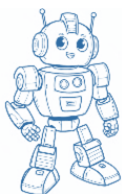
? Скільки очей має світлофор? Чи знаєш ти яким трьома машинами
спеціальної техніки можна їхати навіть на червоне світло? Чому?
Розфарбуй картинку. На кожній машині напиши відповідний номер. Що у
них спільного? Чим вони відрізняються?

На кожній із цих машин є мигалка – світловий сигнал, що мигтить. Часом
мигалка обертається – покажи це, зробивши колові рухи губами. Їде
поліцейська машина і ми чуємо: «І-у!» (губи в сторони – в трубочку),
пожежна: «О-е!», швидка допомога: «А-і!».

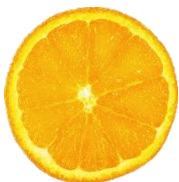
 Пограйте вдвох. Нехай тобі хтось називає номер виклику машини, а
ти, чітко артикулюючи, вимовляй відповідні звуки. Будь уважним (-ою)!

Робот Робо помітив, що щоденне виконання вправ для язика тобі швидко набридає. Тому він гарненько подумав як можна тобі допомогти, щоб відпрацювання цих корисних вправ було для тебе цікавим і приємним. І ось що придумав.

Тобі знадобляться різні смаколики, якими можна поласувати, виконавши завдання. Отже, почнемо.

Візьми апельсин, розріж його горизонтально навпіл. Відріж кружальце товщиною в 2 см. Тримай його пальцями обох рук. Бачиш у середині кружальця маленький отвір? Зроби язик вузьким. Спробуй його кінчиком потрапити в отвір.

Повтори спробу кілька разів. А тепер обличчя кружальце по колу за часовою стрілкою. Відпочинь. Обличчя проти часової стрілки.

Приготуй вишні (черешні) з хвостиками. Візьми вишню за хвостик і утримуй губами так, щоб її не було видно. Різко не смікай, а злегка тягни вишню за хвостик, губами не випускаючи її з рота. Зроби так 5-7 разів. А тепер міцніше стисни губи, різко смікни за хвостик, щоб він відірвався, а вишня залишилася в роті. Пограй з вишенькою, ховаючи її то за праву, то за ліву щок.

Візьми маленьку суску. Вітягни вперед тонкий довгий язик, встав його в суску. Кінчик загні вгору так, щоб суска без допомоги рук утримувалась на утвореному

гачку.

А тепер згорни губи трубочкою. Встав трубочку в суску. Промовляй протяжно звук [o] ([y]), чергуй звуки [o]-[y].

Візьми суску овальної форми. Тримай її вертикально отвором до себе. Встав в отвір суски язик, роби ним рухи то вгору, то вниз (5-7 разів). Тримай суску горизонтально отвором до себе. Роби язиком рухи зліва направо і навпаки. А тепер посміхнись. Зроби так, щоб твої губи знаходились в отворі суски. Промовляй протяжно звук [i] ([и]), чергуй звуки [i]-[и].

Візьми соломінку. Утримуй її за кінчик губами (зубами) та спробуй порухати то вправо, то вліво. Поклади соломінку на верхню губу. Притримуй верхньою (нижньою) губою соломінку так, щоб вона не падала. А тепер одягни на соломінку маленьку

суску. Тримай соломінку пальцями обох рук за краї, кінчиком язика пересувай суску вліво-вправо (вгору-вниз). Руками не рухай!

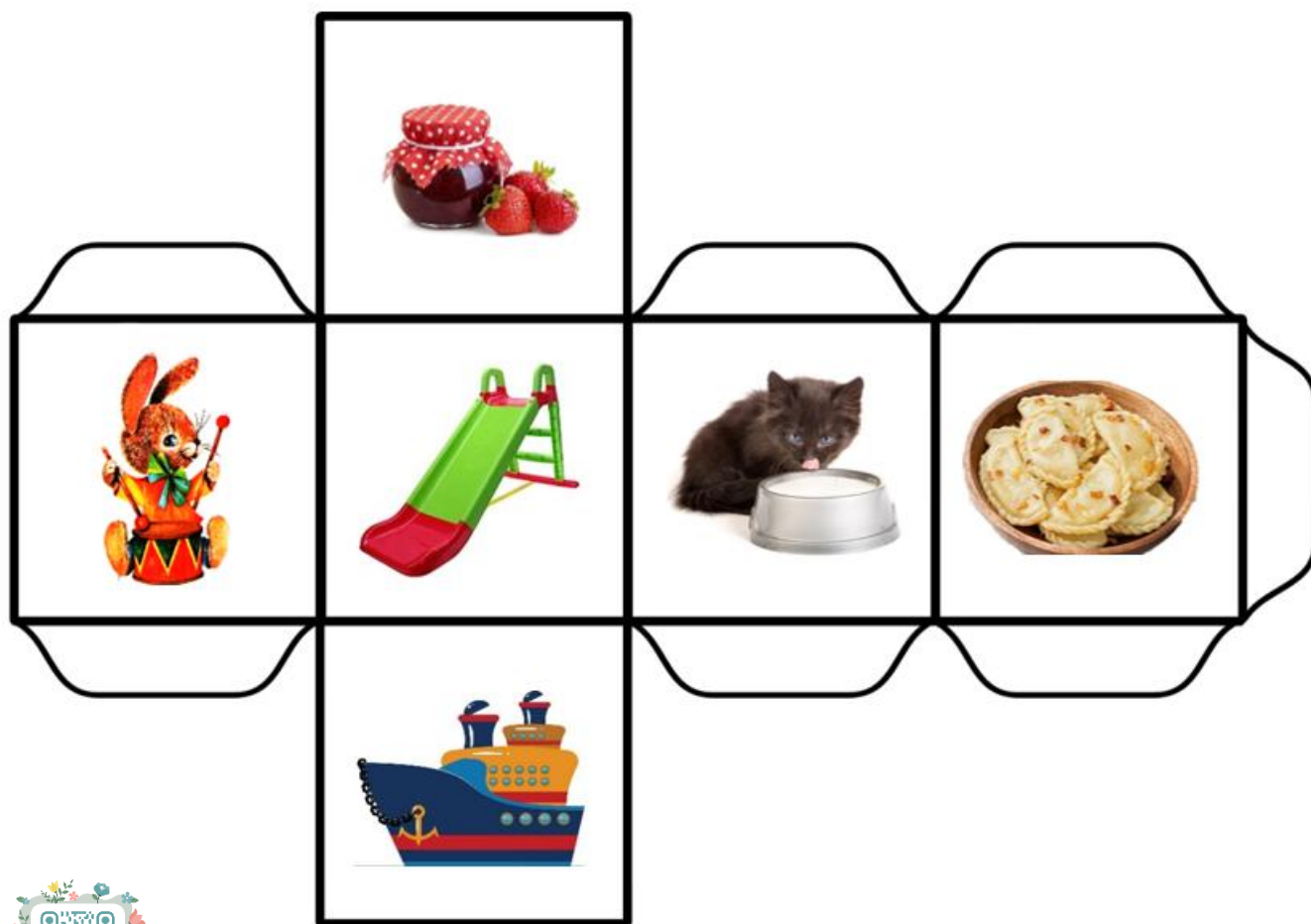
Підготуй цукати або драже. Вісунь широкий язик, підніми його бокові краї вгору, утворивши «чашечку». Поклади в неї цукерку. Утримуй упродовж 10 с. Так само поклади цукерку на широкий язик, розтащований на нижній губі.

Візьми чупа-чупс. Притримуючи його за паличку, захвай за праву (ліву) щок, зроби кілька колових рухів. Вийми цукерку і язиком перевір, чи солодка твоя щок. Проведи чупа-чупсом над верхньою (під нижньою) губою, оближи її язиком.

Для виконання наступного завдання тобі знадобиться аркуш білого цупкого паперу, лінійка і простий олівець. Накресли на аркуші розгортку кубика, дівлячись на зразок. Ти пам'ятаєш, що його грані, які мають квадратну форму, є однаковими? Будь уважним (-ою)! Пригадай знайомі тобі вправи для язика або придумай власні. Як ти їх назвеш? Намалюй на кожному квадратику схематичне позначення вправи або напиши її назву. Обережно віриж заготовку і склей так, щоб утворився кубик. Кідай кубик і виконуй вправу, яку побачиш зверху. Якщо щось не виходить, звернись за допомогою до дорослого.

Подивись і виконай вправи.

Я́кось Ро́бо поба́чив на буді́вництві кран. Я́кий це кран? Де мо́жна поба́чити і́нший кран? Що з ньо́го те́чє? Для чо́го та́кий кран по́трі́бен? А ще бува́ють кра́ни ча́рівні. З них не во́да те́чє, а ви́тіка́ють рі́зномані́тні емо́ції. Пригада́й, я́кі емо́ції ти зна́єш.

 Підпи́ши, я́ка са́ме емо́ція ви́тікає з то́го чи і́ншого кра́ну. Розфа́рбу́й ко́жен кран ві́дповідно до ко́льору емо́ції. Намалю́й, я́кого ко́льору ко́жна тво́я емо́ція. Як вона́ ви́тікає з кра́ну – по кра́пельці, стру́менем чи мо́же диво-фо́нта́нчиком?..

Це

Це

Це

Це

Це

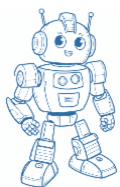

Це

Поче́ргово відќрива́й ко́жен з кра́нів: «Ч-ч-ч!». Зо́брази́ мімі́кою та ру́хами ві́дповідні емо́ції. А тепе́р відтво́ри їх го́лосом. Пам'ята́й: ко́лі емо́цій на́дто ба́гато, ти мо́жеш поче́ргово ви́пускати їх із кра́нів за до́помогою малю́нків, ру́хів, же́стів, мімі́ки чи го́лосу, інто́нації.

Яко́сь прогу́люючи́сь лісо́м робо́т Робо́ зустрів́ свого́ дру́га – їжачка́ Ко́лька. Їжачо́к знав ба́гато ціка́вих істо́рій і вмі́в емо́ційно їх перепо́відати. Ко́лько розпо́вів Робо́ чергову́ істо́рію про дво́х браті́в.

Прочита́й одну́ з розпо́відей Ко́лька.

Жили́-були́ два браті́ – ста́рший Ай і мо́лодший Ой. Ай був весе́лий і сме́ливий. А Ой усьо́го бо́явся. Яко́сь браті́ заблука́ли у лісі. Ра́птом з-під пенька́ ви́котився колобо́к, уве́сь у голка́х.

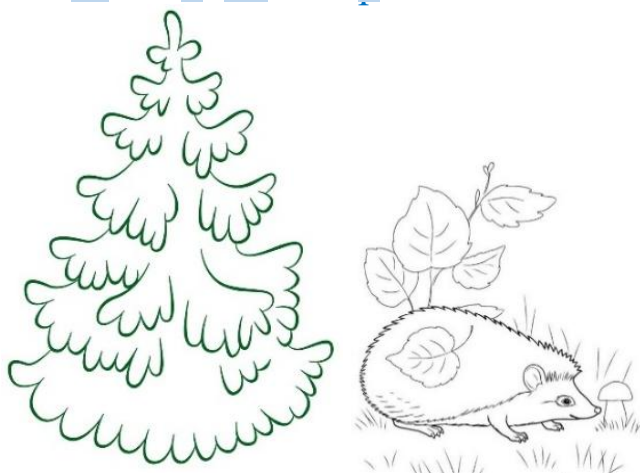
– Диви́сь, який га́рний! – ви́гукнув Ай.

– Ой! Я бо́юся, він мене́ по́ко́ле! – за́бійкав Ой.

– Ха-ха-ха! – засме́явся їжа́к і побі́г собі́.

Назві́ головни́х геро́їв. Якими ти уявля́єш їх? Намалю́й.

? Які ви́гуки зустріча́лись в оповіда́нні? Що ми відчува́ємо, коли́ чу́ємо такі ви́гуки: «Ай-ай-ай!», «Ой-ой-ой!», «Ей-ей-ей!», «Ха-ха-ха!», «Ух-ух-ух!», «Ох-ох-ох!»?

Розгля́нь сма́йлики. Прочита́й, які ще є ви́гуки в украї́нській мо́ві.

Отако́ї!

О́вва!

Тря́сця!

Еге́ ж!

Аго́в!

Пхе!

Так ото́ж!

Ка́зна-
що!

Дзу́ськи!

Ой
лі́шенько!

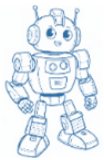
Ич!

Хай йому́
грець!

Приду́май ре́чення з ко́жним із них, промовля́ючи ви́гуки жа́лісно, здивова́но, захо́плено, вдя́чно, раді́сно, обу́рливо, знева́жливо... Які сма́йлики тобі́ сподо́балися найба́льше?

Робот Робо металевий, тому йому досить важко відображати на обличчі свої емоції. Поглянь у дзеркальце. А у тебе добре виходить відображати емоції?

Розглянь вирази обличчя Олега. Як ти думаєш, які емоції він переживає? Візьми дзеркальце і спробуй відобразити таку ж міміку. Придумай репліки, які б підходили до виразів обличчя хлопчика («Ой, що я накоїв!» – переляк).

? Переглянь відео. Які емоції зображені на кульках? Які звуки (вігуки, слова) можуть супроводжувати кожную з них? Що ти дізнався (-лась) про причини виникнення і характер прояву емоцій?

Пригадай хороші вчинки, слова, дії, які зможуть підняти настрій. Запиши їх у зошит.

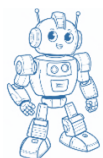
Хороші вчинки:
Добрі слова:
Корисні дії:

? А які вчинки можна назвати поганими? Поміркуй, як їх можна уникнути?

Прочитай прислів'я та поясни, як ти їх розумієш:

- Поділена радість подвійна, а поділене горе вдвічі менше.
- Доброго тримайся, поганого цурайся.
- Найкраща краса людини – її посмішка, доброта і гарний настрій.

Робо любить прогулянки в будь-яку погоду та пору року. Він добре пам'ятає, що взимку, якщо вчора був дощ, а сьогодні морозець, слід бути особливо обережним. Як ти думаєш, чому?

Прочитай оповідання.

Ожеледь

Спочатку було тепло, а потім підмерзло. Дороги стали блискучими та слизькими.

Бабуся Зоя сказала:

– Почалась ожеледь.

Захар все-таки вийшов на вулицю.

Дивиться, по дорозі біжить хлопчик.

Він біг, біг і – бух! – простягнувся на льоду. Вітер зірвав з нього шапку, і вона покотилася по дорозі.

Захар стояв біля воріт і голосно сміявся. Хлопчик встав, сердито подивився на нього і кинувся наздоганяти свою шапку.

Захар побіг за ним. Йому цікаво було дізнатися – дожене хлопчик шапку чи ні. Раптом Захар посковзнувся і з усього розмаху впав на лід.

Він дуже забив спину. І, знаєте, йому чомусь зовсім не було смішно. Анітрішечки.

(за О. Буценем)

Що трапилось з хлопчиком, який біг по дорозі? Як ти розумієш вираз «вітер зірвав шапку»? Чому хлопчик сердито подивився на Захара? Що сталося із Захаром? Чому йому вже не було смішно? Що б зробив (-ла) ти на місці Захара? Чи буває так, що ти посварився з кімось зі своїх друзів чи однокласників? Що ти тоді робиш?

Чи знаєш ти, що існують такі короткі віршовані твори, які використовуються з метою примирення? Вони так і називаються – мирілки. Прочитай мирілки. Вибери ту, яка тобі сподобалася найбільше, і вивчи її.

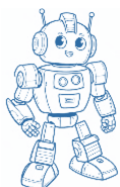

Прочитай і поясни значення прислів'їв.

- Хто людям добра бажає, той і собі має.
- Хто не чинить лихого, тому не страшно нічого.
- Хочеш собі добра, не роби нікому зла.
- Не роби комусь того, що тобі не міле.

Запропонуй послухати прислів'я тим, хто ображає інших, погано поводиться.

Робот Робо чуйний і сміливий. Він завжди приходить на допомогу тим, хто її потребує. Єдине, чого боїться Робо – це вода. Як ти думаєш чому? А кого чи чого боїшся ти? Пам'ятай: боятись – це нормально.

Прочитай оповідання Василя Сухомлінського. Перекажи його.

Як Микі́ла став хоро́брим

Першокласник Микі́ла прийшов сьогодні до шко́ли дуже́ рано. На ла́вці під висо́кою топо́лею сиді́ло дво́є дівча́ток. Вони́ диві́лися на дере́во. Щось заціка́вило їх там, в оча́х у дівча́ток хлопчи́к помі́тив триво́гу.

Ра́птом над вели́кою топо́линою гі́лкою зня́лася пта́шка, запи́щала триво́жно. І в ту ж мить бі́ля ла́вки впало́ мале́ньке пташе́ня.

Микі́ла зро́зумів, що пташе́ня ви́пало із гні́зда, а ма́ти його́ – в ро́зпачі.

Одна́ з дівча́ток взя́ла пташе́ня і сказа́ла:

– Якби́ це хтось сміливий був зараз у школі... Він би полі́з на дере́во й покла́в пташе́ня у гні́здо.

Микі́ла був дуже́ боязкі́м. Але́ слова́ дівчинки вразили його́. Невже́ вона́ вважає його́ боягу́зом?

– Я полі́зу, – сказа́в Микі́ла.

– Ти? – запита́ли дівча́тка й з по́дивом подиві́лися на хлопчи́ка.

Микі́ла покла́в пташе́ня за па́зуху й полі́з на топо́лю. Від стра́ху в нього́ тремті́ли ру́ки і но́ги, але́ він ліз все ви́ще і ви́ще.

Покла́вши пташе́ня в гні́здо, Микі́ла зліз на зе́млю. Дівча́тка диві́лися на нього́ із захопле́нням.

? Кого́ хлопчик зустрі́в у школі? Чому́ дівча́тка були́ стриво́жені? Що побачив Микі́ла? Що сказа́ла дівчинка? Чому́ Микі́ла полі́з на дере́во? Куди́ він покла́в пташе́ня? Чи був він задово́лений собо́ю? Як, на твою́ думку, чи вмів Микі́ла ла́зити по дере́вах? А чи полі́з би він на дере́во, якби́ дівча́тка не сумніва́лися в його́ хоро́брості?

Покажи́ за допомо́гою міміки та рухів боягу́за. А тепе́р сміли́вця. Ким прие́мніше бу́ти? Вихо́вуй у собі́ сміли́вість.

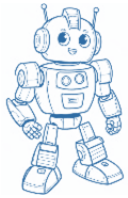
Що б ти зробі́в (-ла), якби́...

Ти побачив (-ла), що хлопці обража́ють дівчинку.

Ти боя́вся (-лась) те́мряви і було́ стра́шно засина́ти.

Ти ненавмі́сно розбі́в (-ла) ма́мину улю́блену ча́шку і ніхто́ не зна́є, що це зробі́в (-ла) са́ме ти.

У робота Робо багато друзів. Робо пропонує тобі познайомитись із ними.

Уважно читаючи слова, знайди і підкресли в них імена хлопчиків і дівчаток – друзів Робо.

Довіра, квасоля, сонях, ромашка, цибуля, столяр, колега, повіка, маринад, баюра, марка, королева, полярник, весілля, кімната, томат.

Яблука – Лука.

Запиши знайдені імена в зошит. З якої літери ти їх напишеш? Чому? А у тебе є друзі? Назви їх імена.

Робо розповів, що вчитися робити добро варто змалечку. А для цього треба замислюватися над своїми вчинками, вміти їх аналізувати, тобто розуміти добрі вони чи погані, із співчуттям ставитися до оточуючих людей, бути готовими у скрутну хвилину прийти їм на допомогу.

Робо пропонує тобі розглянути картинки і з'єднати їх з потрібними підписами. Будь уважним (-ою)!

Турбуватися

Радувати приємними
несподіванками

Робити компліменти

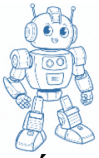

Поважати працю іншого

Зроби саморобку-антистрес. Не скупіся на добрі слова та усмішку. І усміхнуться у відповідь люди – добрі слова кожному любі!

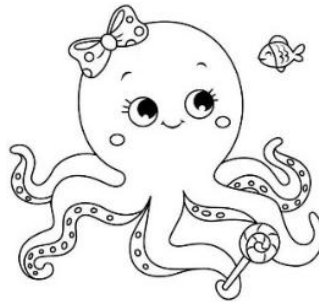

Робот Робо любить подорожувати. А ти? Під час морських подорожей Робо бачив багато цікавого та незвичного. Дізнатись когось саме він зустрів,

тобі допоможе загадка.

❗ Чи рибіна, чи тварина
Прожива в морських глибинах?
В неї є аж вісім ніг!
Знають всі, то... (гінимьсов)

Робо пропонує тобі зробити восьминога з кольорових серветок. Візьми ті, колір яких тобі до вподоби. Ти робитимеш восьминога чи восьминіжку?

Гарно зімни серветку. Сформуї кулю – це буде основа восьминога. Тепер зі скручених джгутиком смужок зроби щупальця. Скільки їх має бути? Ти здогадався (-лась), чому восьминога саме так назвали? Приклеї щупальця до основи. Намалюй (приклеї) очі, рот. Прикрась морського мешканця так, як тобі до вподоби. Він допоможе тобі у грі. Щоб успішно виконати наступне завдання Робо, потрібно бути дуже уважним (-ою) і мати гострий зір.

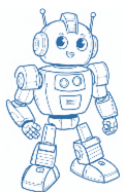
Спочатку зроби гіннастику для очей. А тепер допоможи восьминіжці вибратись із лабіринту – спочатку простеж очима шлях до виходу, а потім наведи його ручкою або олівцем.

❓ Які числа сховались у словах?
Прочитай,
підкресли.

Восьминіг
трикотаж
сім'я
трикутник
підвал
родина
стоніжка
вітрина
година
сорока
місто
актриса

Робот Робо проявляє неабиякий інтерес до морських подорожей, які часто супроводжуються незвичайними пригодами. У них обов'язково беруть участь пірати, тобто морські розбійники. Пірати, як і звичайні люди, бувають добрими чи злими. Добрі пірати плавають на кораблях, шукаючи скарби. А ти любиш морські пригоди?

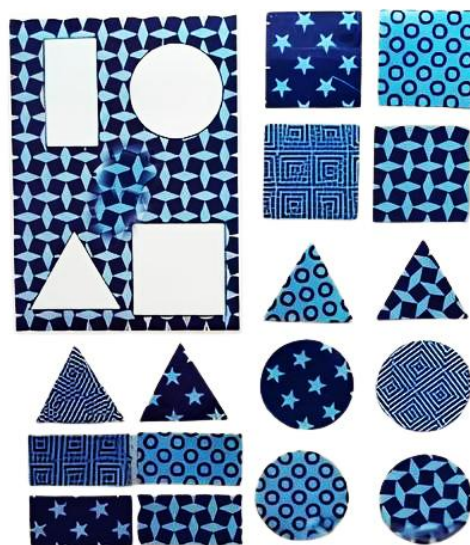
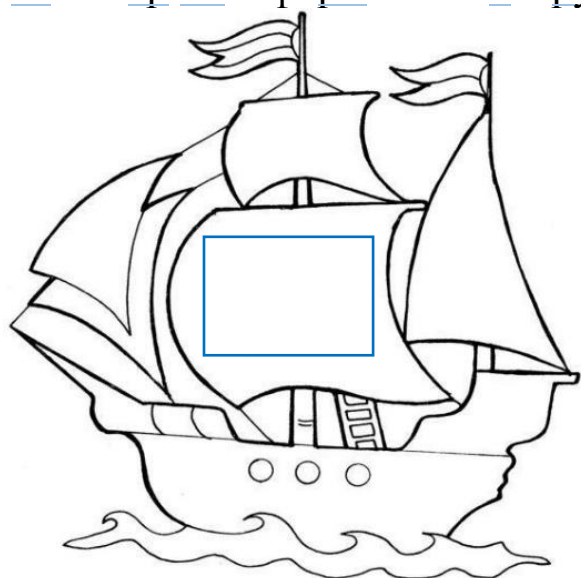

Робо пропонує тобі зробити доброго пірата, разом з яким ти зможеш вирушити на пошук цікавих пригод. Для цього тобі знадобиться картонна втулка або будь-яка невелика баночка, шкарпетка світлого кольору, нитки, кольоровий папір, клей ПВА, ножиці. Встав баночку (втулку) в шкарпетку, зверху міцно зав'яжи ниткою. Відріж зайві частини шкарпетки. Зі смужок чорного (оранжевого, жовтого або коричневого) паперу чи ниток зроби волосся, приклей.

? Якого пірата ти хочеш зробити – каро-, сіро-, блакитно- чи зеленоокого? Віриж і приклей круглі або овальні очі, ніс. Який рот буде у твого пірата: закритий, усміхнений, беззубий? У твого пірата будуть вуха? А вуса? Чи буде борода? Чи плануєш ти зробити йому пов'язку на одне око? Прилаштуй пірату на голову пов'язку, бандану або капелюх. До речі, кольоровий папір можна замінити шматочками тканини. Розкажи, який у тебе вийшов пірат?

Пірат готовий вирушити назустріч цікавим, а іноді дещо небезпечним, пригодам! Наприклад, на морі досить часто бувають штормові вітри, які можуть пошматувати вітрила. Тоді моряки ремонтують їх, накладаючи латки потрібної форми та кольору.

Поглянь на корабель. Злива повністю зміла з нього фарбу, а сильний вітер пошматував одне з вітрил. Допоможи морякам полагодити вітрила.

Візнач, яке саме вітрило потребує особливого ремонту. Підбери шматки тканини, які підходять для ремонту вітрила. Будь уважним (-ою)! Розфарбуй корпус і вітрила корабля так, щоб було видно, що на ньому пливе дружна, весела піратська команда. Пірат і моряки будуть дуже вдячними тобі за допомогу. Корабель готовий вирушити в плавання.

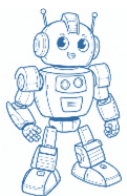

Пірат поглянув у підзорну трубу. Візьми аркуш паперу, згорни його в трубочку – це твоя підзорна труба. Уважно поглянь на сторінку. Що ти бачиш? Пірат теж побачив острів з високими пальмами. Він дав команду причалити до берега. Моряки з радістю висипали на сушу. Юнга, показуючи пальцем, прокричав: «Ой, я щось побачив під пальмами. Гайда за мною!». Пірат, захекавшись, підбігаючи до знахідки, скрикнув: «Ух ти! Який фундук!» Який ще фундук? Так що насправді побачив пірат?

На піску стояв зачинений на замок сундук, а навколо валялись ключі. Щоб відкрити сундук, слід було дібрати потрібний ключ. Згадайся, яким ключем можна відкрити сундук? Розфарбуй його і потрібний ключ. Подумай, що б тобі хотілось побачити, відкривши сундук? Чому?

Якою була твоя подорож?

Робо нагадує тобі, що олівці, ручки, пензлики, лінійка, ножиці повинні зберігатися у певному місці, щоб їх не довелося шукати. Для цього стане в нагоді підставка, яку ти зможеш виготовити власноруч.

Приготуй необхідні матеріали. Робо пропонує для основи взяти пакет з-під соку. Ще тобі знадобляться для роботи кольоровий папір, ножиці, простий олівець, лінійка, клей ПВА, пензлик для клею, серветки.

Вже дзвінок нам дав сигнал:

Тож і ти часу не гай,

Працювати час настав.

Працювати починай.

Візьми картонний пакет з-під соку. Подумай, якої висоти буде твоя поробка. Відміряй висоту лінійкою з усіх боків, проведи лінії олівцем. Попроси дорослого допомогти тобі відрізати позначену висоту пакета по наміченій лінії.

Підставка може бути в образі якоїсь тваринки, веселого чоловічка або прикрашена рослинними чи геометричними візерунками.

Підбери аркуш паперу потрібного тобі кольору або яскраву вкладку з журналу. Починай обклеювати пакет, залишаючи невеликий запас паперу вгорі і вниз. Вгорі загорни зайвий папір всередину, приклей. Вниз залишки паперу загорни, приклей до дна.

Прояви свою фантазію. Прикрась поробку так, як тобі до вподоби. Залиш підставку на деякий час, щоб просохла.

? Що ти поставиш у підставку? Як це все називають?

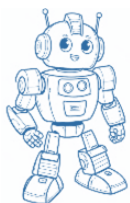
Прочитай виділені слова. До якої частини мови вони належать? Визнач префікси в кожному дієслові.

Хтось мене похвалить потім
За моє старання:

«Відно майстра по роботі,
Молоде та ранне!»

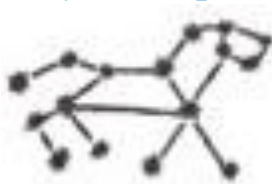
(Олег Орач)

Робот Робо дуже допитливий. У нього виникає безліч запитань, на які може відповісти дідусь. От сьогодні Робо з дідусем засиділися допізна, милуючись зоряним небом. Дідусь розповів, що навколо Сонця кружляють планети. Вони утворюють Сонячну систему. Зіркі не просто так розкидані по нічному небі. Вони утворюють сузір'я, які створюють як реальні, так і фантастичні образи.

Робот Робо пропонує тобі розглянути сузір'я і підписати їх.

--	--	--	--

З'єднай реальне зображення із сузір'ям. Розфарбуй.

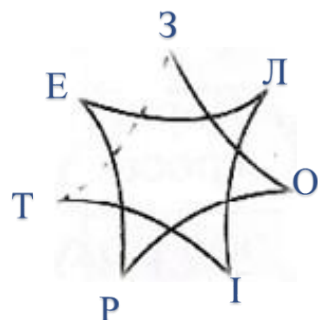

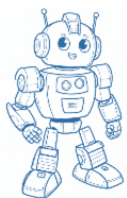
У сузір'ях багато зірок, а ти можеш залишити собі на згадку одну.

Робот Робо пропонує тобі зробити космічний брелок для ключів.

Для цього знадобляться дві сині кришечки з пляшок олії, шматок пластиліну, невеличкі шматочки фольги, металева скріпка, ножиці, клей ПВА. Поклади кришечку на фольгу, обведи, зробивши два кружечки. Віриж з одного кружечка зірочку, з іншого – серпик місяця. Наповни кришечки пластиліном. Склади кришечки разом, вставивши між ними частину скріпки, міцно стисни їх. Прибери зайвий пластилін. З однієї сторони приклей зірочку, а з іншої – місяць. Покрий клеєм ПВА утворений брелок, дай висохнути.

Прочитай слова на зірочках. Поясни їх значення. Будь уважним (-ою)! Нехай зірочки світять тобі на шляху до знань.

Робот знає, що у кожної людини є вправні «помічники». Робот назвє тільки кілька з них. Очі, вуха, ніс – це наші органи чуттів. Очі допомагають бачити та розглядати предмети і явища, ніс – відчувати запахи та дихати, вуха – чути і прислухатись, рот з губами, язиком, зубами – відчувати смак, пережовувати їжу і, що дуже важливо, говорити.

Прочитай оповідання про цих важливих «помічників».

Ніс пишався й вихвалявся:

– Я найголовніший у людини!

Коли б не я, яке б обличчя мали люди, а?

А як би вони дихали? Ось утечу від господаря.

Що він робитиме без мене?

– Ха-ха! – засміялися губи. – Недарма кажуть: «Не треба пхати носа куді не слід!».

Очі, кліпнувши кілька разів, промовили:

– І до чого ця нерозумна суперечка? І для людини, і для кожної тварини ми всі важливі!

Повечоріло. Рот давай позіхати, очі закриватися. І тільки ніс намагався чхнути, щоб усі прокинулися. Задзижчав комар. Сів на ніс. Намагаючись зігнати його, людина боляче ударила себе по носу.

– Ой-ой! – тихенько зойкнув ніс.

– Це тобі, щоб не задавався! – посміхнулися губи.

(*Людмила Кисленко*)

Про що сперечалися органи чуттів? Що означає фразеологізм «Не треба пхати носа куді не слід!»? Який орган чуттів із зображених не згадувався у тексті?

Прочитай фразеологізми і поєднай кожен із відповідним тлумаченням.

Аж за вухами лящить

здивуватися

Рота роззявити

обманювати

Оком не моргнути

їсти з апетитом

Водити за носа

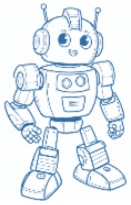
не поворухнутись

Які ще фразеологізми про «помічників» людини ти знаєш?

Пограйте вдвох. Хтось почергово називатиме тобі органи чуттів, але показуватиме неправильно. Ти повторюй назву «помічника» і показуй його правильно. Поміняйтесь ролями. Будьте уважними!

Робот Робо неодноразово чув від дорослих: «Якщо хочеш більше знати – то навчись спостерігати». І справді, скільки б ти не читав (-ла), скільки б тобі не розповідали про чарівну красу природи, а поки сам (-а) не побачиш – уявити все неможливо, треба навчитися спостерігати, порівнювати, міркувати, запам'ятовувати.

Робо розповість тобі про одну зі своїх прогулянок на природі.

Ми ходили в поле зранку –

Я, Богданчик і Оксанка.

І у житті між стеблинок

Називали волошкинок.

І мені здалося трошки,

Що синесенькі волошки

Під промінням сонця зранку

Куді ходили діти? На що були схожими волошки? А волошки та жито? Спробуй зробити зорові вправи. Вони допоможуть тобі краще бачити і бути більш спостережливим (-ою).

Ніби очі у Оксанки.

А Богданчик гордовито

Нам промовив:

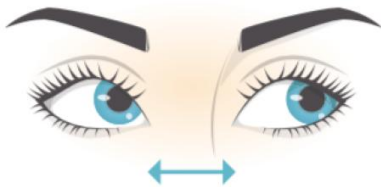
– Стігле жито

І волошки світло-сині

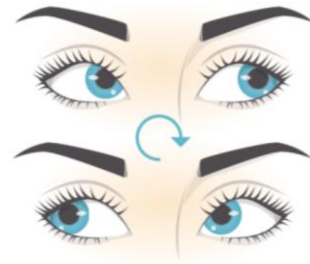
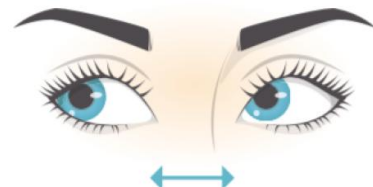
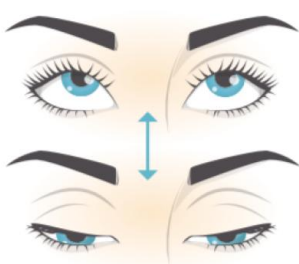
То – мов прапор України!

(Микола Щербак)

Заплющуй – розплющуй очі.

Повертай очі то в один, то в інший бік.

Піднімай очі вгору – опускай донизу. Роби колові рухи очима.

Прочитай вірш Григоре Вієру. Як ти розумієш вираз «лістя також очі має»?

Лістя також очі має,

Все, що робим, помічає:

Тож ламать гілки не треба –

Лістя дивиться на тебе!

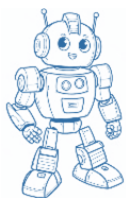

Не засмічуйте криниці –

Все це бачать зорі й птіці.

Скаже зірка з високості –

Не лети до мене в гості!

Робот Робо ще ніко́ли не бува́в у се́лі. Горобець Жівчик за́просів Робо на лі́тню го́стину до се́ла. Жівчик ле́тів ні́зько над зе́млею, по́ка́зуючи до́рогу Робо, я́кий ї́хав на ро́ликах. При́томі́лися обо́є і ви́рішили пере́почи́ти.

Ось і зу́пінка – гарне́нька біле́нька ха́тка, а бі́ля не́ї садо́чок. У садку́ дере́ва та ку́щі. Робо зра́дів, бо впі́знава́в те, що ба́чив на по́лицях су́перма́ркету, що са́м куштува́в. Робот дивува́вся розма́йттю ко́льори́в са́ду. На по́ріг ха́тинки ви́йшла ба́буся Ода́рка. Во́на при́вітно зустрі́ла Робо і розпо́віла про́ все, що ро́сте в са́ду та на го́роді, ще й за́гадала за́гадки.

Допомо́ж Робо ви́дгада́ти їх! Де ро́стуть ви́дга́дки?

Була́ зе́леною, ма́ленькою,
А по́тім ста́ла че́рвоне́нкою.
Іще́ на со́нці поте́мні́ла –
І ось те́пер вже́ я до́спі́ла.

(шВи́ян)

Я яскра́ва, довгоно́са,
І зе́лені ма́ю ко́си,
Пома́ранчева́ і га́рна,
У зе́млі сиджу́ не ма́рно.

(ро́Мавк)

Розгля́нь і назви́ зобра́ження зі зву́ком [л], а те́пер [р]. Я́ких бі́льше? Що ро́сте в са́ду на дере́вах? А на ку́щах? Що ро́сте на го́роді? Назви́ фру́кти (я́годи, о́вочі).

З'єдна́й зобра́ження з ко́льорови́ми пля́мками. Утво́ри при́кме́тники (ко́льори́) від іме́нників (на́зви пло́дів). Запи́ши їх па́рами в зо́шит. Будь ува́жним (-ою)!

Назви́ ли́ше «сма́чні» для те́бе ко́льори́.

Бабуся Одарка розповіла Робо, що овочі, фрукти та ягоди дозрівають поступово, змінюючи свій колір. Допоможи Робо відслідкувати послідовність процесу достигання помідорів; як поступово змінюється колір листя на деревах відповідно до змін пір року. Згідно з процесами змін пронумеруй зображення.

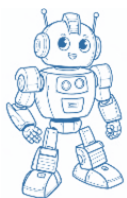

? З якого дерева це листя? Отже, листочки які (лістя якé)?

Різні предмети можуть мати один і той самий колір, але називають його по-різному. Наприклад, *оранжева* морквина, але котик – *рудий*.

Прочитай прикметники: карий, бурий, коричневий; сівий, сірий, сізій; рум'яний, рожевий; чорний, вороний. Знайди відповідно кольору зображення. Запиши утворені словосполучення у зошит.

Робот Робо знає, що багато дерев пригощають тварин і птахів своїми плодами та насінням, допомагаючи їм пережити холодну та голодну зиму. Скажи, чим пригощає дуб? А яліна та сосна? А горобина?

Робо пропонує тобі під час прогулянки порівняти дерева, які ти побачиш. Зверни увагу на форму та товщину стовбура, шорсткість кори, розміщення гілок, форму листя, плоди та насіння. Обними дерево. Проведи рукою

по стовбуру. Порівняй листочки за формою, розміром, накладаючи їх один на інший.

На цій картинці справжня плутанина! Подув вітер і змішав лістя, кинув на одну невеличку купку. Чи зможеш ти впізнати шість листочків і назвати, з яких вони дерев?

Обведи кожен листочок олівцем іншого кольору.

Скажи, який цей листочок (клен – кленовий).

Робо пропонує тобі уважно розглянути листок клена. Бачиш, кленовий листочок нагадує п'ять розчепічених пальців твоєї руки. А чи знаєш ти, що п'ять кінців кленового листочка є символом п'яти відчуттів – зору, слуху, запаху, смаку і дотику? Крім того, в кінці 60-х рр. XX ст. листок канадського клена перетворили в символ миру та любові.

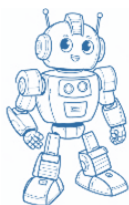

А ось красиві листочки і ягоди горобини. Робо пропонує тобі зробити подарункову тарілочку. Для цього тобі знадобиться одноразова картонна тарілочка, кольоровий папір, ножиці, клей ПВА, пензлик, серветки, простий олівець, лінійка, чорний фломастер.

Наріж з червоного паперу квадратики 5×5 см. Затисни квадратик у кулак, помни. Пальцями обох рук оформи маленьку кульку. Зроби ягоди для кетягу. Наріж смужки зеленого кольору. Складай їх гармошкою. Намалюй листочок. Віріж. У тебе вийде одночасно кілька листочків горобини. Розклади деталі на тарілочці. Акуратно приклеї

ягоди та лістя. Фломастером постав на ягодах чорненькі точки. Якщо постарієшся, то у тебе вийде гарна декоративна тарілочка. Кому ти її подаруєш?

Ніч. Панує ти́ша, але́ Робо не спіться. Він прислуха́ється, та не чу́є жо́дного зву́ку. І так бу́де до са́місінького ра́нку, коли́ все почне́ прокида́тися, наповнювати до́вкілля різноманітними зву́ками.

Шелест лі́стя, щебетання пташо́к, дзюрчання струмо́чка, дзвінкі, гудки́, скри́пи – все це зву́ки. Зву́ки поширюються у пові́трі, на землі́, під водо́ю. Що нам допомага́є чу́ти зву́ки? Прислу́хайся. Які зву́ки ти чу́єш за́раз?

 Робо пропону́є тобі́ разо́м із ним послухати різні зву́ки. Поєдна́й ко́жен к'юар-код із за́писом зву́ка з відпові́дною на́звою, утвори́вши па́ри (звук – його́ джерело́).

Якщо́ ува́жно прислу́хатись, то і немовленнєві зву́ки мо́жна «перекла́сти» на людську́ мову. Ось прочита́й. Намага́йся відтворювати відпові́дну інтона́цію та темп пташи́ної «розмо́ви».

Кру-кру, цу́кру, кру,
Круго́м-круго́м-круго́м,
Кру-кру – цу́кру
Нема́-нема́,
Кру-кру – ключо́м, ключо́м!
– Кум, де кума́?
– Вдо́ма нема́.
– Нум пла́кати.
Нум-нум-нум!

Яром-яром-яром
Втік-втік-втік!
Ловіть-ловіть-ловіть!
Ціпом-ціпом! Ца́па!
Ца́па! По нога́х! По нога́х!
Кудкуда́к!
Кудкуда́к!
Знесла́ яйце́,
як кула́к!

Чорпі́то! Чорпі́то!
Скида́й ко́жух, бо лі́то!
Черпі́то! Черпі́то!
Скинь кало́ші, бо лі́то!

Той чий ячмі́нь?
Чий, чий?
Ї́жмо, ї́жмо!
То шевці́в! То шевці́в!

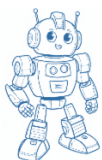

 Запи́ши, хто так «розмовля́є». Приду́май кі́лька рядкі́в, наслі́дуючи «мову» тих тварі́н, які не бу́ли зга́дані.

 Прочита́й звуконаслі́дування. Хто так «говори́ть»? Утвори́ від звуконаслі́дува́нь дієсло́ва, запи́ши па́ри в зо́шит (джерело́ зву́ка – дієсло́во).

Няв, тьох, ме-е, куда́х, гав, і́го-го, кря, пі, ква, цві́рінь, гел-гел, ку-ку-рі-ку́, курлі́, ку-ку́, хрю, кар, дз-з, р-р-р.

Рóбо дóбре навчівся розрізняти мовленнєві та немовленнєві звúки. А ти? Звúки голосів тварін, лісу, побуту, вулиці які? А звúки людськóго мóвлення?

Послúхай голосі людéй. Визнач, комú вони належать – дитині, жінці чи чоловікові. Проведи лінії від к'юар-кодів до портретів.

Уяві, що ти опинівся (-лась) на кúхні. Там мóже бúти багато рíзних звúків. Поеднáй картинку-підкáзку з к'юар-кодом із відповідним звúком.

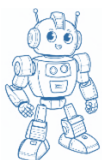
Ува́жно послúхай текст, перекажі́ його́.

Рóбо пропонує тобі послúхати кíлька аудіофрагмéнтів. Вибери одін, який тобі особлíво до вподóби. Послúхай його́ ще раз із заплúщеними очíма, уявляю́чи рíзні óбрази чи сюжéти.

Намалюй те, що ти уявив (-ла). Розкажі́ чомú сáме такі óбрази в тебе ви́кликала ця мелóдія.

Робо іноді сумує, коли відчуває, що в нього не такі чутливі долони, як би йому хотілось.

Адже вони в нього металеві.

Прочитай вірш про сумного їжачка.

Засмутився їжачок:

– Стільки маю голочок!

Не м'який, як зайчик, білка,

Не працюю так, як бджілка.

Дуже часто я у тузі,

Не обнімуть мене друзі.

Звірі голочок торкнуться –

У них слізеньки поллються.

Мама каже йому стиха:

– Бережуть голки від ліха.

Усміхнувся їжачок:

– Це ж мій захист з голочок!

(Вікторія Стасів)

Який настрої був у їжачка спочатку? Чому він був засмученим? Як в нього спінка? А у білочки чи зайчика? Навіщо їжачку голки? Як змінився настрої їжачка після маминих слів? Чому?

Як ти думаєш, чи варто себе порівнювати з іншими? Кожна людина – особистість, яка має свої здібності та вміння. Риби не вміють ходити по землі, зате чудово плавають. Птахи не вміють лазити по деревах, проте добре літають. Як би ти заспокоїв (-ла) їжачка, що б йому сказав (-ла)?

Робо любить різноманітні вправи. От поглянь – він взяв тенісний м'ячик і розкочує його однією долонею, потім іншою. Тепер, взявши два м'ячики, робить це одночасно обома руками. А ти зможеш так зробити? Спробуй!

Визнач, який м'ячик на дотик. Він твердий чи м'який? Гладенький або шорсткий?

Щоб розвивати чутливість рук, можна зробити й інші вправи.

Стисни долони в кулаки. Робі колові рухи всередину, а далі назовні. Зроби так кілька разів.

Стисни долони в кулаки. Тримай їх під лічбу до 7. З силою розчепір пальці.

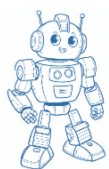
Повтори вправу 10 разів. Твої долони точно стали більш чутливими!

Тепер уяві, ніби ти торкаєшся до різних предметів. Розкажи, що це за предмети. Добери протилежні пари. Запиши їх у зошит.

Колючий... А навпаки? Гарячий – ..., гладенький – ..., твердий – ..., важкий – ..., гострий – ...

Робот Робо розповідає, що грати можна не тільки з предметами, звуками, а й буквами та словами. Пограй разом з Робо! Спробуй виконати запропоновані ним завдання. Будь уважним (-ою)!

Покажи правильно написану літеру, назви її. Неправильно написану закресли.

Назви пари букв. Розкажи, чим вони схожі, а чим відрізняються.

Деякі букви так подружилися, що тепер не можуть розліпитися. Допоможи їм – назви букви-подружки на кожній картці.

Наступне завдання Робо не менш цікаве. У верхньому рядку Робо написав три букви, яким сподобалось стояти поруч. Знайди, де вони стоять поруч серед інших букв нижнього рядка. Обведи їх.

ВНМ

МВСНВНМП

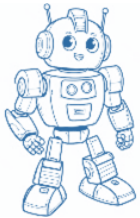
двз

здбурвзгфудвзоа

Робо пропонує тобі розглянути плутанку.

Назви, які букви там сховались? А які цифри?

Робот Робо знає, що є слова, якіх називають «перевертнями». А знаєш чому? Бо ці незвичні слова, словосполучення і навіть речення, як зліва направо, так і справа наліво читаються однаково.

Прочитай вірш Дмитра Білоуса. Знайди слова-«перевертні».

Є слова – ну й цікаво!

Означають те саме.

Є слова – просто диво!

Ось дивіться: корок, біб,

Прочитаймо їх з вами:

Око, Кірик, зараз, піп...

Чи то зліва направо,

Є ще й інші на умі,

Чи то справа наліво –

Та назвіть ви їх самі.

Прочитай слова-«перевертні». Знайди серед них іменники, прислівники, дієслова. Запиши їх у свій зошит у три стовпчики.

Пиліп, Вімив, дід, Вілив, тут, Алла, кок, Вірив, Вішив.
Чому слова «Пилип», «Алла» потрібно писати з великої букви?

У наступному вірші кожен рядок має речення-«перевертень».
Прочитай.

На ринок дід Кониран

Сіно ніс,

Курка – біб, а крук

Сир і рис.

Кіт утік. (Володимир Лучук)

Хто що ніс на ринок?

Наступні речення теж як близнята. Прочитай їх.

Дорога на горід.

Я несú гусеня.

А довкола бáлок вода.

Вір не вір – рівен рів.

Кит на мóрі — ромáнтик.

Козáк з казóк.

Де помíти мопéд.

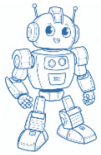
Хáта на канáтах.

І лопúх у пóлі.

Кóзуб у бузóк.

Які слова-«перевертні» ти запам'ятав (-ла)? Робо нагадує: «Пам'ятай, слова та речення-«перевертні» тільки для гри. А коли ми читаємо, то робимо це тільки зліва направо!».

Робот Робо дуже любить відвідувати різні вистави, особливо ті, де артисти виступають на арені. Як ти думаєш, де відбуваються такі вистави? Які артисти виступають у цірку?

Поміркуй, чому фокусник так назвали?

 Знайді, куді фокусник сховав дівчинку, клоуна, півня, кота, пташку та метелика. Обведі їх.

Прочитай вірш

М. Возіянова.

В цірку діти
Зліва, справа...

На арені
Йде вистава:

На жердині
Ворон кряче,

На конячці
Півень скаче.

Леви, тігри

Там і тут,

Витанцьовує

Верблюд,

Песик іде

На ведмеді,

Мавпа –

На велосипеді.

У слона

Удав на спіні,

Кішка ходить

По драбіні,

На сопілці

Грає кіт...

Цірк – живій

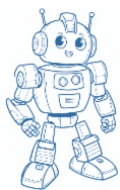
Казковий світ!

Чи ти запам'ятав (-ла), які тварини виступають у цірку? Хто що робив на арені? Назви, хто скаче (ходить, іде, кряче, витанцьовує, грає).

Переглянь відео. Які фокуси тобі сподобались? Спробуй повторіти деякі з них і показати вивчені фокуси своїм друзям та рідним.

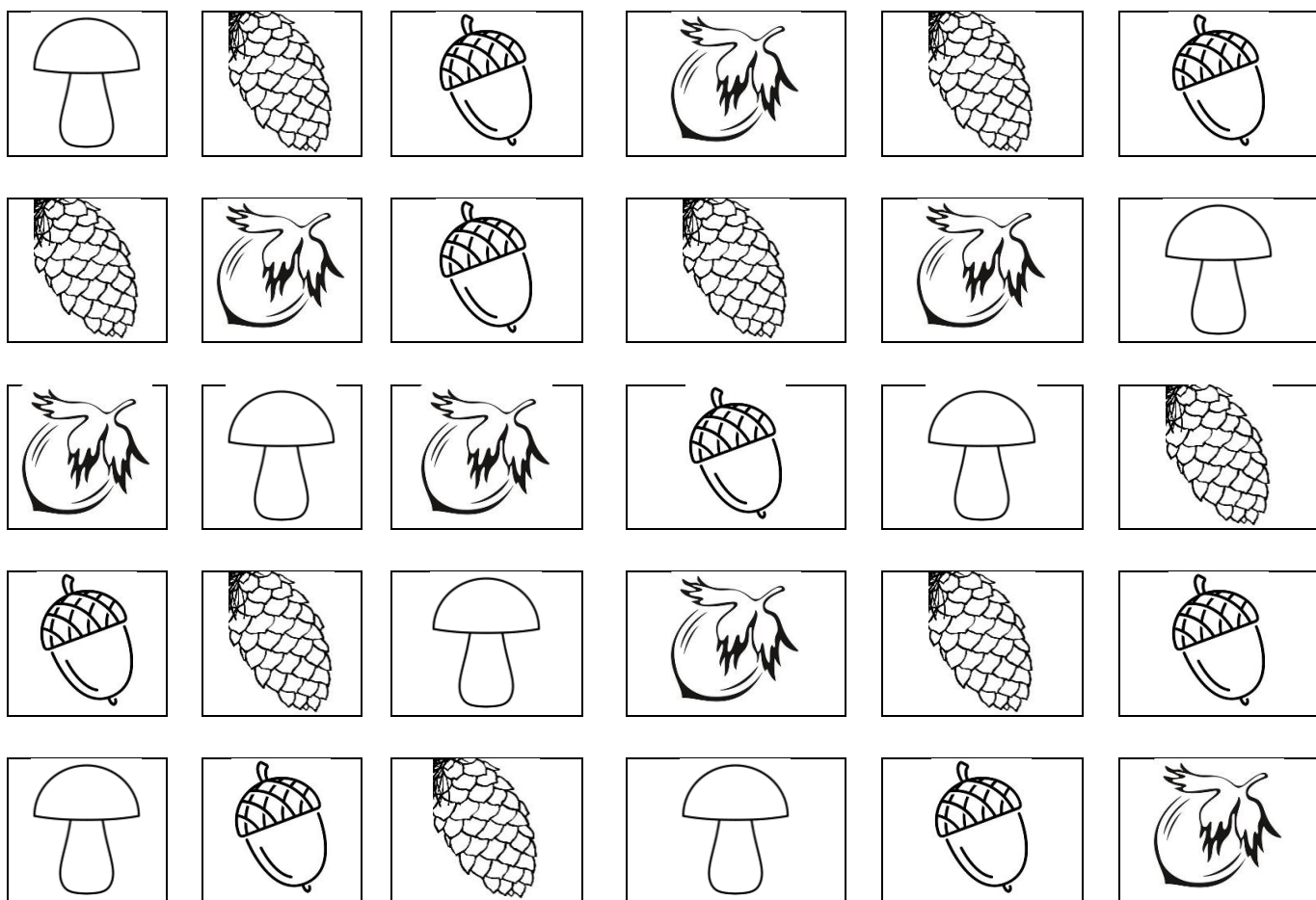
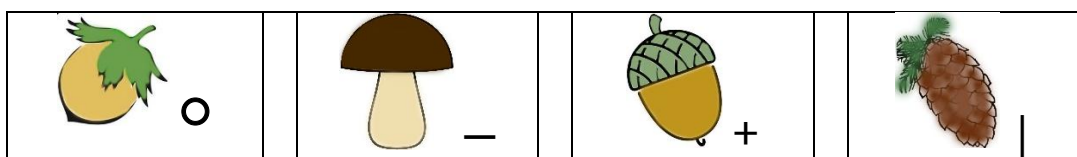

Під час прогулянки Робо зустрів свою знайому білочку Рудю. Як ти думаєш, чому білочку так назвали? Рудя була дуже заклопотаною. Вона готувалася до зими, збираючи припаси. Що саме запасає білочка на зиму? Навіщо?

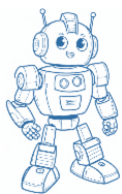

Робо просить тебе допомогти білочці, розкласти запаси по окремих кошиках. Потрібно бути дуже уважним (-ою), адже біля горішка слід поставити кружечок, біля грибочка – мінус, жолудя – плюс, а біля шишки – паличку. Спробуй зробити все правильно і якомога швидше, щоб Рудя встигла сховати запаси до холодів.

Щоб Руді не було сумно зимувати самій, зроби їй подружку з природного матеріалу. Послухай і виконай осінню руханку. Разом з друзями робити це значно цікавіше!

Виконання наступного завдання Робо потребує уважності, терплячості та кмітливості. Спочатку розглянь верхню таблицю, де під кожним значком стоїть буква. А тепер назви написані букви за алфавітом.

○	∩	□	☆	◻	◇	+	□	△	┐	~	√	:	⊥	┌	▢	^
В	А	З	Н	О	Р	И	У	Х	І	Д	Ж	Й	Т	Е	С	Б

Користуючись значками, заповни порожні клітинки буквами.

☆	◻	○	+	△

~	◇	□	□	┐	○

☆	∩	√	+	○	∩	:

┐

▢	⊥	∩	◇	+	△

☆	Т

□	∩	^	□	○	∩	:

Прочитай утворене прислів'я. Як ти думаєш, що воно означає? Які слова-антоніми є в ньому?

Прочитай оповідання В. Осєєвої. Перекажи його.

Три товариші

Вітя загубив сніданок. На великій перерві всі діти снідали, а Вітя стояв осторонь.

– Чому ти не їси? – спитав його Мишко.

– Сніданок загубив...

– Погано, – сказав Мишко і відкусив великий шматок білого хліба. – До обіду ще далеко!

– А де ж ти його загубив? – спитав Петро.

– Не знаю... – тихо відповів Вітя й відвернувся.

– Ти, мабуть, в кишені ніс, а треба в сумку класти, – сказав Петро.

А Володя нічого не спитав. Він підійшов до Віті, розломив свій шматок хліба з маслом і дав товаришеві.

Кого з хлопчиків можна назвати справжнім товаришем? Який синонім до слова «друзі» ти побачив (-ла) у тексті?

Послухай віршик. Розкажи хто з ким дружить? Як ти думаєш чому утворились саме такі дружні пари? Вивчи віршик напам'ять.

А з ким дружиш ти? Як ви разом проводите час?

Хлопчик Олівчик, друг Робо, вирішив намалювати своїм бабусям на весняне свято дві однакові листівки. Обидві бабусі читали йому казки, тому хлопчик і вирішив намалювати саме казкові сюжети. А однакові зробити тому, що не хотів нікого образити.

Олівчик дуже старався. Але поки все намалював простим олівцем, вже втомився. Тому фарбами встиг замалювати тільки окремі частини зображень. Робо просить тебе допомогти Олівчику розфарбувати листівки так, щоб вони були однаковими. Потрібно бути дуже уважним (-ою)!

Які казки переплутав Олівчик? Хто з якої казки?

ГУБИ

ЛІС

ПЕЧАП

ГОРІ

РАЗА

БАРА

ТОРТ

ПЕПАЛІ

ПІС

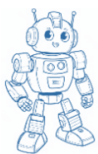
І УДИ

Наступне завдання Робо теж вимагає уважності. У двох стовпчиках написані однакові слова. Бешкетниця-гумка стерла половини слів. Поєднай половинки слів з обох стовпчиків так, щоб вийшли назви предметів.

Спробуй самостійно пограти в таку гру. Візьми лінійку і прикрій частину речення (верхню або нижню). Чи вдалося тобі прочитати та зрозуміти його?

Робо придумав зовсім нове для тебе завдання. Підготуй олівець, ручку, фломастер, зошит. Читай і виконуй.

Покажи олівцем фломастер. Покажи фломастером ручку (ручкою олівець; зошитом фломастер; олівцем зошит). Поклади зошит на фломастер (олівець у зошит, ручку під зошит).

Робот Робо дуже любить малювати. Згадайся де і чим. На папері... Паличкою на... Крейдом на... А ти любиш малювати? Чим? На чому?

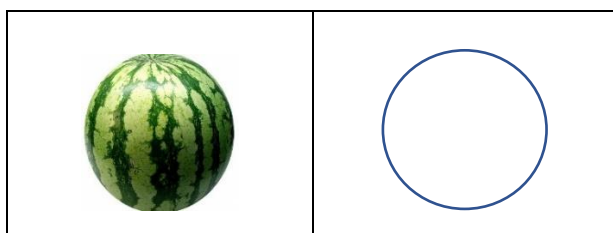
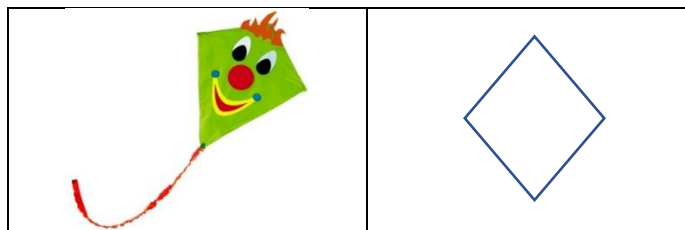
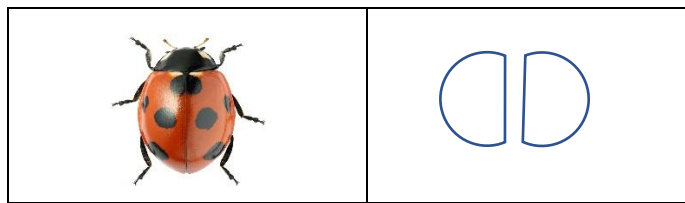
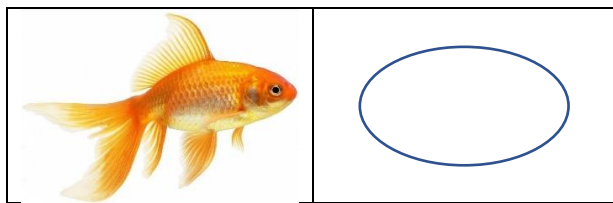
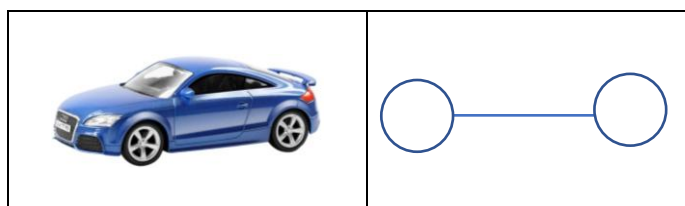
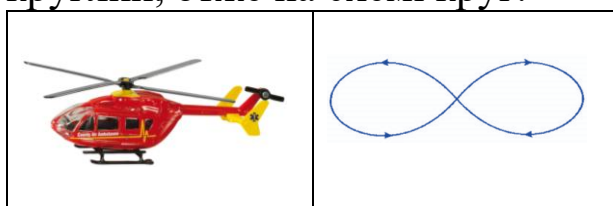

Коли Робо потрібно щось запам'ятати, він часто робить замальовки. А які способи для запам'ятовування використовуєш ти?

Розглянь зображені предмети. Назви їх. Що стоїть? Хто / що вміє плавати? Зростати? У кого / чого є ніжка (-и)? Плавці? Хвіст (хвостик)? Пригадай ще предмети, які мають ніжки (хвіст).

Виділи характерні особливості предметів, які допоможуть тобі у створенні схем і впізнаванні їх за створеними схемами. Наприклад, кавун круглий, отже на схемі круг.

Як ти думаєш, чому Робо використав саме такі замальовки? Поясни свою думку. Виконай зорову вправу. Намагайся обвести очима графічні позначки, не рухаючи при цьому головою. Тепер зобрази замальовки в повітрі рукою (-ами) або всім тулубом.

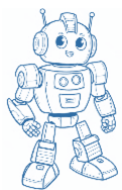
Прочитай загадку О. Білик, відгадай про кого йде мова.

Червона крапочка літає,
На крилах чорні цятки має.

У квіточках ховається,
Сонечку всміхається.

Кого / що називають сонечком?

Бешкетниця гúmка стёрла деякі замальóвки (схéми) Рóбо. Допомóжеш йому відновíти їх? Не підглядáючи на попередню сторíнку, намалюй відсу́тні предмéти абó схéми.

Прочита́й вірш Г. Лісенко. Зроби́ замальóвки до ньóго, щóб крáще запам'ятáти.

Дівлячись на замальóвки, відтвори́ вірш по пам'яті.

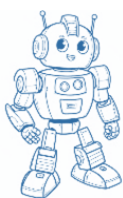
Сóнечко, сóнечко
З не́ба усміха́ється.
Сóнечко, сóнечко,
З ді́тками віта́ється.
Сóнечко, сóнечко
На со́пілці гра́є.

Сóнечко, сóнечко
Пісеньку співа́є.
Сóнечко, сóнечко,
На́ше золотéньке.
Світі́, світі́, сóнечко,
Ді́ткам всім гарне́нько.

Яке слóво найча́стіше повтóрюється у вірші? Яке сóнечко бу́ло на картинці? Чи називáла тебе́ мату́ся сóнечком?

Робо помітив, що деяким людям, щоб краще щось запам'ятати, бажано це побачити, іншим – почути, а третім – побачити, почути і зафіксувати в русі. А який спосіб для запам'ятовування використовуєш ти?

Робо придумав для тебе незвичне завдання, в якому обов'язково знадобляться увага та пам'ять. Ти бачиш перед собою досить схожих між собою тварінок. З тоненьким хвостиком – це мишка, з пухнастим – шиншіла. Постаб палець однієї руки біля першого зображення, а другою виконуй рух. Якщо це мишка, вистав вказівний палець. Коли шиншіла – складі пальці пучкою. Працюй одночасно обома руками. Дивись – не помились!

Для виконання наступного завдання потрібна допомога дорослого. Спочатку прочитай вірш цілком. Тепер читай перші виділені рядки. Зроби паузу. Уважно слідкуй за рухами дорослого і запам'ятовуй їх.

Пригадаймо, друзі, вмиль,

Як пшениченька шумить:

– Ш-ш-ш-ш-ш-ш!..

Як в гайку струмок дзюрчить:

– Дж-дж-дж-дж-дж!..

Як бджола в саді дзвенить:

– Дз-дз-дз-дз-дз!..

Як шумлять у птаха крила:

– Ш-ш-ш-ш-ш!..

В морі синьому вітрила:

– Ш-ш-ш-ш-ш!..

І пшениченька шумить:

– Ш-ш-ш-ш-ш!..

І вітрило шелестить:

– Ш-ш-ш-ш-ш!..

І струмочок: – Дж-дж-дж!..

Бджілка Боба – Дз-дз-дз!..

Ось ми трохи пошуміли,

Від роботи відпочили.

(Людмила Кондрацька)

Продовжуй читання та запам'ятовування наступних руків. Далі поміняйтеся ролями. Дорослий читатиме рядки, а ти показуватимеш рухи, які запам'ятав (-ла). Якé звуконаслідування найчастіше повторюється у вірші? Де і коли ми ще можемо почути «ш-ш-ш»?

Знайди дієслова, які супроводжують звуконаслідування «ш-ш-ш», запиши їх у зошит. Скажи, що саме шумить? А що шелестить? Пригадай дієслова, які містять звук [ш].

Прочитай скоромовку. Спробуй самотійно придумати рухи до кожного рядка. Промовляй скоромовку Лесі Вознюк з виконанням рухів.

Мійшок шість

Не шуміть, мійші,

А скоріш шкорінку

Шкребуться скрізь,

Не поруште тиші,

Несіть у шпарінку.

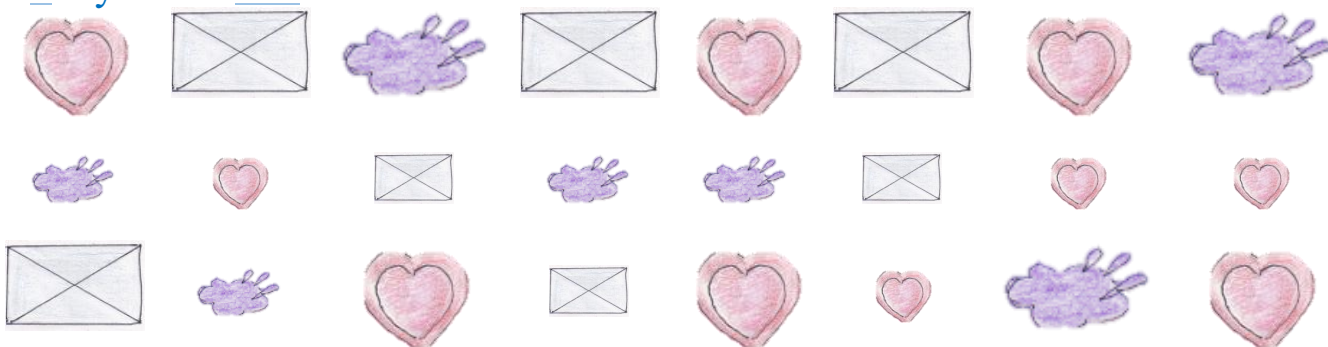

✍ Робо пропонує тобі виконати досить складне, але цікаве завдання. Перед тобою ряди незвичних позначок. Спробуй запам'ятати, що вони позначають.

Сердечко вказує на те, що потрібно клацати пальцями обох рук, конверт – скласти руки на грудях навхрест і постукувати по плечах, калюжка – тупотіти обома ногами. Здогадайся і поясни, чому до позначок підібрані саме такі рухи.

Коли ти бачиш маленьку позначку, рух потрібно виконати швидко, велику – повільно.

📖 З любов'ю можна спілкуватись, турбуватись про когось, а ще виконувати будь-яку роботу. Ось прочитай вірш Марії Познанської.

Садить садівник
Молодий садок,
Сивий садівник –
Він уже дідок.
Певно, сто садів
Посадив за вік...

Скільки дав плодів
Людям садівник!
Яблук дав і слив,
Груші золоті...
Скільки він зробив
Доброго в житті.

✍ Вивчи його напам'ять. Тобі в пригоді стануть рими та замальовки.

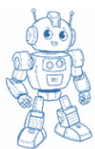
Які спільнокореневі слова зустрічаються в тексті? Знайди їх, спробуй ще пригадати слова із коренем *сад-* і запиши у зошит.

📖 Повільно прочитай скоромовку.

Так розсадівникувався, що разом із садом троянд висадив сад азалій.

Яке незвичне слово ти помітив (-ла)? Запиши його в зошит, щоб поповнити словничок спільнокореневих слів.

Робо хоче знати, як називають розташування букв у незмінному чіткому порядку? Чи знаєш ти, скільки букв в українському алфавіті? А яка буква не позначає жодного звуку?

Назви по порядку всі букви алфавіту. Розглянь таблицю. Назви геометричні фігури, які ти бачиш. Як ти думаєш, чому всі букви сині і тільки десять червоного кольору?

?	○	□	△	▭	◉	◇	▭
1	А	Б	В	Г	Ґ	Д	Е
2	Є	Ж	З	И	І	Ї	Й
3	К	Л	М	Н	О	П	Р
4	С	Т	У	Ф	Х	Ц	Ч
5	Ш	Щ	Ь	Ю	Я		

Робо пропонує тобі виконати дуже цікаве завдання – зашифрувати слова за допомогою цифр і геометричних фігур. Прочитай перше слово. В ньому перша буква С. Знайди її в алфавіті. Вона в четвертому рядку, в стовпчику, де кружечок. Отже, цю букву потрібно позначити тут кружечком з цифрою 4.

Рухайся далі, використовуючи вказівні пальці обох рук. Позначай букви фігурами з відповідними цифрами. Якщо відчуваєш утруднення, звернись за допомогою до дорослого.

САД	④	①	①	ЛОСЬ				
МИР	③		③	СЕЛО				
ЛІС		②		ЛІТО				
СУП	④			МОРЕ				
НІЧ			④	ЄНОТ				
ДОЩ				ЇЖАК				

Погрійте разом! Спробуй написати зашифровані слова друзі (підрузі), а він (вона) нехай розшифрує їх.

Робі згадує, що для того, щоб навчитися читати, він терпляче багаторазово поєднував голосні та приголосні, утворюючи склади. Згодом зі складів утворював слова. Далі не відразу все виходило! Але роботу допомогла гра «Розумні долоньки». Спробуй пограти в неї і ти.

Нехай на одній із твоїх долонь знаходиться приголосний, на іншій – голосний. З'єднай долоні, промовляючи склад. Які склади тобі вдалось утворити?

А тепер з цих складів утвори слова. Які долоньки були використані тобою частіше?

Прочитай віршик Грицька Бойка.

Де бажання та старання, –
Там з'являється й терпець.

З ним – уміння і везіння,
Бо терпець – всьому вінець.

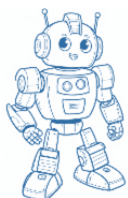
? Які якості допомагають у навчанні? Чи розумієш ти значення слів «терпець – всьому вінець»? Так говорять про успішне завершення будь-якої справи, для виконання якої було докладено чимало зусиль.

Спробуй зосередитись. Визнач, де початок, а де кінець прислів'я. З'єднай потрібні частини олівцем.

Як хочеш шить, то
Робічі руки
Не той молодіць, що починає, а
Без сокири – не тесляр,
Сьогоднішньої роботи
Очам страшно, а

той, що кінчає.
на завтра не відкладай.
гори вернуть.
перш вузлика зав'яжи.
руки роблять.
без голки – не кравець.

Нас оточує безліч різних предметів і кожен з них складається з частин. Наприклад, у гриба є шапінка та ніжка, у башточки – основа, стержень, кільця і верхівка... Назви складові оточуючих тебе предметів. Спробуй впізнати предмети за їх названими частинами.

Фари, мотор, кабіна, колеса, кузов, кермо, гальма... Стебло, серединка, пелюстки, листочки, корінець, пуп'янки... Рукави, манжети, спинка, комірць, гудзики, кишені, блискавка...

Майже всі предмети можна порахувати, а деякі згрупувати і назвати одним словом. Прочитай групи слів, знайди в кожній з них приховані числа. Назви кожен ряд одним словом.

Синій, білий, Малиновий; судак, плотва, щука; Дніпро, Прип'ять, Дністер, Рось; Дуб, клен, В'яз, акація, Тополя, вільха; Житомир, Ужгород, Суми, Херсон; автобус, трамвай, машина; Чорнобривці, троянда, айстра, хризантема, барвінок, фіалки.

? Чому назви міст і річок написані з великої букви? В якому слові сховалось число?

Робо пропонує тобі прочитати незвично написані слова, кожне з яких має свій колір.

Д О П И С О Н Е Л Я Л Е
МА МУ ПА КА ХО ВУ РО МО ТИ НИ РИ НА
СО ВИ ЧЕ ЛО ШИ РЕ ВЕЙ ВАН ПАШ КО КА КИ

Які слова тобі вдалося знайти? Запиши їх у зошит. Постав у кожному слові наголос.

Пограй в аналогічну гру зі своїми друзями. Придумай «кольорові слова» і зашифруй їх.

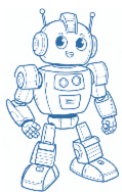
Спробуй виконати наступне завдання Робо – склади речення із запропонованих слів, використовуючи їх у потрібній формі.

Вміти, Деніс, вправно, на, грати, сопілка. Голосно, на, шпак, кленовий, співати, гілка. Жменька, тітонька, смачний, Тарасик, частувати, Лєся, цукерки. Якось, натрапити, в, Петрусь, на, Мишко, й, садок, із, мурашник, на, гуляти. Сашко, в, завжди, гості, канікули, на, приїздити, до, літній, бабуса.

Перевір, чи у всіх складених тобою реченнях слова правильно узгоджені між собою? Запиши речення у зошит, ставлячи в дужках запитання до кожного слова.

Чи можна назвати записані тобою речення текстом? Чому?

Робот Робо дуже любить читати книжки, адже знаходить в них багато цікавого. Він вміє розрізняти типи текстів. Робо подобаються **тексти-описи**, в яких образи відтворюються, ніби на справжній картині. Подобаються **тексти-розповіді**, адже автор розповідає про різні події так, ніби переглядаєш фільм. Подобаються **тексти-міркування**, бо Робо і сам разом з героями часто розмірковує над подіями, які відбуваються у творі. А ти любиш читати? Які типи текстів тобі до вподоби?

 Робо пропонує тобі прочитати окремі абзаци. Подумай і створи зв'язний послідовний текст. Будь уважним (-ою)!

Золоте Зернятко

Послухало Зернятко, побігло на поле, зарилось у землю і заснуло. Прокинулось вранці – а у нього на тім'ячку зелений пагінець стримить. Поглянуло Зернятко довкола і побачило багато-багато таких самих пагінців – усе поле зазеленіло.

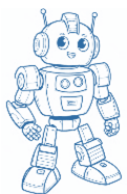
Росло Зернятко, набиралося сил і стало зеленою стеблиною з колоском. Колосок під палючим сонцем швидко пожовтів. Поле із зеленого перетворилось на золоте. Незабаром по полю пішли великі комбайни. І Зернятко разом зі своїми братами і сестрами потрапило у млин. Там воно стало білим борошном. Борошно привезли на хлібозавод і спекли велику смачну паляницю. Кожне зернятко, хоч і маленьке, але дороге, бо це – хліб.

Жило-було Золоте Зернятко. Лежало воно в засіку і міркувало: «Яку користь я можу принести людям?». «Іди швидше на поле і зарийся в землю», – почуло воно чийсь голос.

(Світлана Якіменко)

Спираючись на картинки, розкажи про послідовність вирощування хліба. Чому потрібно берегти хліб?

Робот Робо знає, що різні предмети можна порівнювати за кольором, вагою, розміром, температурою, матеріалом... Озирнісь навколо. Що з чим і за якими ознаками (призначенням) ти можеш порівняти?

Робо пропонує тобі прочитати оповідання Василя Сухомлінського. Визнач, який це тип тексту. Обґрунтуй свою думку.

Бо сонце – єдине

Сидить школяр за столом у зеленому саду й виконує завдання. А завдання йому таке: «Подивись навколо себе, побач кожну річ і порівняй її з іншою річчю».

Замислився школяр. Над головою – тремтять листочки осіки. Тремтять і все шепочуть. Тихенько шепочуть, немов про якусь таємницю гомонять. Немов першокласниці, що вийшли на перерву й таємничо щось розповідають одна одній.

Подивився школяр додолу, побачив два зелені листки й між ними білі квіти. Це конвалія. Ой, як схожі квітки конвалії на кристалеві дзвіночки. Здається, доторкнись – і вони задзвенять.

Десь дзижчить бджола. А ось чути низьке гудіння – то джміль. Заплющив очі школяр, і уявляються йому дві струни: одна тонка, а друга товста. Сидить музикант, торкається обох струн – ось із чим можна порівняти дзижчання бджоли і гудіння джмеля.

А це запищав десь комарик. Писк його тоненький-тоненький. З чим його порівняти? Мабуть, із сопілочкою, зробленою зі стеблини кульбаби. Якби заграли на тій сопілочці, то було б схоже на комариний писк.

Заходить сонце. Небо на заході червоніє. Воно схоже на велике-велике макове поле. Безліч макових квіток квітли там і всі одного кольору – рожевого. От якби дійти до того макового поля – намілувався б красою.

Сонце торкнулося обрію. Сонце! Велике, багряне... З чим порівняти? Довго думав школяр. Ні з чим сонце порівнювати. Бо воно – єдине. Бо тільки воно – сонце.

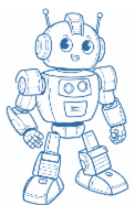

Розкажи, що з чим порівнював хлопчик? Чому? Чи потрібно порівнювати між собою людей? А їх вчинки?

Поспостерігай за природою. Які порівняння в ній побачиш ти? Запиши свої спостереження в зошит.

Робо нагадує, що порівняння збагачують нашу мову, допомагають виразно, точно передавати наше відношення до об'єкту порівняння. Можна порівнювати предмети, слова, числа, вирази. Порівняння потрібні для того, щоб знайти однакове, схоже, відмінне. Порівняння розвиває спостережливість.

КІЛРОЛОС

БГРОБОЦЕ

АУЙРДАГ

ПЗРОДЕА

АТМРІАВ

НІАНІКМ

ЛОЕЬКРБА

АТВКІК

ІВЛЕОЬЦ

ЖДУРАБ

Прояви спостережливість.

Порівняй букви кожного слова за розміром. Якщо ти поєднаєш всі букви від найменшої до найбільшої, то зможеш прочитати слова.

Чи всі слова відразу тобі вдалося прочитати?

Прочитай оповідання Василя Сухомліньського «Домашній твір».

Хлопчиків задали в школі написати твір: «Що ти знаєш про найкрасивіше і найбридкіше». Довго думав хлопчик і не міг утіяти, що у світі найкрасивіше, а що – найбридкіше. Йому здавалося, що найкрасивіше – це квітка бузку, а найбридкіше – жаба. Пішов до дідуся та й питає: «Справді це так?».

– Ні, – сказав дідусь. – Найкрасивіше – це людська праця. А найбридкіше – те, що пускають інколи цю працю на вітер. Іди, походи кілька днів по землі. Ти побачиш і те, і те.

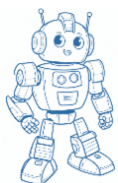
Пішов хлопчик. Іде полем. Бачить: поле пшеничне половіє, ніва – колосок до колоска. Ось і є найкрасивіше, – думає хлопчик. – Це ж людська праця.

Іде далі. Підходить до школи. Бігають діти, гуляють. Одна дівчинка їсть хліб із маслом. Не доїла, кинула шматок хліба на землю, до подруг побігла.

– Це – найбридкіше, – збагнув хлопчик. – Адже вона пускає на вітер людську працю.

? Порівняй думки дідуся і хлопчика. А як би на це запитання відповів (-ла) ти?

Робо знає, що між багатьма предметами існують зв'язки. Щоб відімкнути замок, потрібен ключ, а щоб пришити гудзик, потрібні нитки та голка... Які приклади зв'язків між предметами можеш назвати ти?

Робо пропонує тобі взяти олівець і поєднати іменники парами, встановивши між німи логічні зв'язки. Поясни свій вибір.

бліскавка

карнавал

штурвал

комаха

гавкіт

ківзанка

читання

лампочка

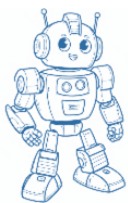

А тепер назви утворені пари, одночасно показуючи на них вказівними пальцями обох рук. Спробуй зробити це швидко та правильно.

Прочитай «хітрі речення», придумані Робо. Чи всі вони правильні? При потребі виправ їх і запиши у свій зошит.

На небі з'явилась веселка, тому і пустівся рясний дощ. Заєць змінив сіру шубку на білу, через те і зима настала. Бабуся купила на базарі огірки та помідори, тому на обід був смачний овочевий салат. Миколці придбали буквар, адже він вже навчився читати. Дмитрик тільки розпочав відвідувати заняття по карате, тому він отримав білий пояс – символ початку шляху та відкритості до навчання. Кішка сховалася в нірку, щоб її не впіймала мишка. Петро вийшов на потрібній станції і потяг відразу зупинився.

Сьогодні у робота Робо пречудовий настрій. Він знаходиться під враженням від відвідання веселого ярмарку. Тут фермери, народні умільці виставили і продавали свої набутки – горідину, садовину, худобу, птицю, посуд, смаколики.

Люди з'їхалися на ярмарок як на свято, щоб щось продавати, купувати, себе показати. А щоб покупцям краще було зорієнтуватись на ярмарку, там були таблички з узагальнюючими словами. Як ти думаєш, яка табличка висить там, де продають горідину? А садовину?

Прочитай ряді слів. Біля кожного напиши відповідне узагальнення.

Кленове, липове, березове, дубове, вербове, каштанове, осикове...

Пилосос, мікрохвильова піч, холодильник, блендер, фен, міксер...

Софійка, Василько, Ілля, Оленка, Павлусь, Марк, Віка, Оля, Славко...

М, Р, И, О, П, Ф, С, І, Ж, Щ, Е, Я, Ь, В, Б, К, Ю, А, Т, Г, Н, Є, Ї, Й, З...

ПА, ДО, ЕС, КІ, СЮ, УТ, ЄС, ТЯ, УП, ФО, ХА, НЕ, ІХ, ЛЯ, РУ, ІК...

Муха, ріпка, алфавіт, горобець, сон, картина, дуб, лисичка, кватірка...

Біла хата, гумовий м'яч, глибоке озеро, строката тканина...

Робо пропонує тобі прочитати узагальнення і написати ряд слів, які відповідають йому.

Частини мови: ... Основа слова: ... Розділові знаки: ... Члени речення: ...

Наступне завдання є більш складним. Прочитай речення і зроби відповідні узагальнення.

✓ Тварина, яка харчується м'ясом, – хижак. Лев харчується м'ясом, отже...

✓ Все, що росте на городі, – це овочі. Кабачок росте на городі, отже...

✓ Те, що використовують для приготування та прийому їжі – посуд. Тарілку використовують для прийому їжі, отже...

✓ Для ремонту машини потрібні інструменти. Гайковий ключ використовується при ремонті машин, отже...

✓ Все, що використовується для роботи на уроках, – це навчальне приладдя. Лінійка потрібна на уроках, отже...

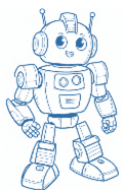
✓ У водоймах мешкають риби. Щука живе у річці, отже...

✓ Птахі, які відлітають зимувати у вирій, – перелітні. Ластівка відлітає у вирій, отже...

✓ Різьбяр по дереву вирізує різні предмети і візерунки. Борис Іванович також вміє все вирізувати з дерева, отже він...

✓ Взимку тріщать морози, все покрито снігом. Вже цілий місяць морозно, кругом лежить сніг, отже зараз...

Робо розмірковував над тим, що таке початок. Він спостерігав за оточуючим і зробив висновок, що початок – це перший ступінь будь-якого розвитку. Рослини, тварини, люди – всі з чогось починаються і далі розвиваються упродовж життя.

Прочитай вірш про те, що із чого починається.

Все – з добраго чи злого –
Починається з малого.

Лістя – віросте з листочка,
З нітки вітчеться сорочка.
З пагінця чи бруньки – гілка,
З гілки – дудочка-сопілка.

Хліб – з маленької зернини,
Дош – із чистої крапліни.

Навіть річечка-ріка
Починається з струмка.
День – турботою почнеться,
Все довкола усміхнеться.
Проганяй мерщій дрімоту –
І рукам давай роботу.
І роби невтомно, вміло,
Хоч мале, та добре діло.

(Микола Сингаївський)

Вівчи його напам'ять. Зробити це тобі допоможуть картинки. Розглянь зображення. В одному прямокутнику – ніби початок рядка (лістя). Другий прямокутник – порожній. Намалюй в ньому продовження рядка (листочок).

Прочитай оповідання Надії Кир'ян. Що таке початок життя?

Зернятко і яєчко

Зустрілися на стежинці зернятко і яєчко і засперечалися, хто з них важливіший. Зернятко сказало: «Я», а яєчко також сказало: «Я».

Із зернятка проклінулась рослінка, із яєчка – пташенятко.

Минув час, веселий соловейко вмостівся на гілочці зеленої яблуньки і заспівав для неї чарівну пісеньку. Яблунька дивувалася, як із маленького яєчка зміг з'явитись дзвінкоголосий соловейко. А соловейко дивувався, як із такого непоказного зернятка віросла красуня-яблунька.

І це диво (і зернятко, і яєчко) зветься початок життя.

Гуляючи парком, Робо часто розмірковує над чимось. В його голові виникає безліч суджень. Вони можуть бути істинними: «Я зроблений з металу, отже я металевий». І це справді так, адже робот дійсно металевий. Можуть бути хибними: «Сніг ніколи не тоне, адже коли зима, тоді завжди холодно». Але ми помічали, що і взимку тоне сніг, коли температура підвищується.

 Прочитай судження. Визнач, які з них істинні, а які хибні. Доведи свою думку.

Тиждень складається із семи днів.
Мішок важчий за корзину.
Павук – це не комаха.
Травень настає після квітня.
Автобус більший від потяга.
Доба дорівнює 24 годинам.
Ліхтар яскравіший
за настільну лампу.
У місяці 31 день.

Робо пропонує тобі продовжити речення. Чому твоє судження звучить саме так? Розкажи.

Без зерна немає... борошна. Без хмари немає... Без учнів немає... Без книжок немає... Без сонця немає... Без мами немає... Без кореня немає...

 Придумай свої судження і запиши їх у зошит.

Робо розмірковує: що має бути обов'язковим, а що ні? Коли одна причина може мати різні наслідки? Які можуть бути наслідки?

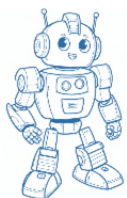
 Прочитай судження і вислови свою думку.

Якщо на небі хмара, то... Якщо не встиг (-ла) на тренування, то... Якщо ти добре поливав (-ла) квіти, то... Якщо в запитанні задачі є слово «більше», то...

Щоб визначити причинно-наслідкові зв'язки, з'ясуй між чим саме їх треба встановити; що відбулося раніше; на що вплинула причина; які зміни обов'язкові і можливі. Поміркуй: без чого не буває лісу, навчання, пісні, вистави, книжки, зими, веселощів?

Коли спілкуєшся і відповідаєш, передавай своє ставлення до змісту розмови. Для цього можна використати такі слова: «Це правильно, тому що... Я впевнений (-а) у тому, що... Я добре знаю, що... Я думаю по-іншому, бо... Я переконаний (-а), адже... Я сумніваюсь через те, що... Це має бути інакше, оскільки... Я не згоден (-на) із цим, бо...».

У Робо є котик. Іноді він починає тривожно себе поводити – нявкає без причини. Робот думає: «Як би було добре, коли б я розумів мову тварин і міг з ними розмовляти!». Робо запрошує тебе до роздумів про мову і її значення в нашому житті.

Для того, щоб розуміти один одного, люди мають розмовляти однією мовою. Колись люди ще не вміли розмовляти, але у них виникала потреба у спілкуванні. Вони користувались рухами свого тіла, жестами, мімікою, емоціями. Але це не завжди допомагало точно зрозуміти, про що саме хотів сказати співрозмовник. А от слова, з яких складається людська мова, дають змігу точно і повно висловити свою думку.

? Якою мовою розмовляєш ти? Чому саме українською? Неою розмовляють твої мама і тата, бабуся і дідусь. А про які мови ти ще чув (-ла)? Яка з мов, з якими ти зустрічався (-лась), є найзрозумілішою для тебе?

 У кожної людини є своє коріння, звичаї, традиції, які передаються із покоління до покоління. Прочитай вірш.

Не запозичена,
Не вкрадена ніким.
Нізвідки не привезена,
А наша.
Співуча мова
Житиме віки
І не замовкне
Пусткою навіше.

Бо рід живий!
Корінням вузлуватим –
По всьому світі...
Сестри і браті!
Дітей скликає
Україна-мати,
Щоб рідну мову
Серцем захистить.

(Олексій Яцу́н)

Добері прикметники до слова «мова», запиши їх у зошит.

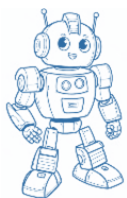
Якщо ти вмієш правильно говорити – це означає, що ти достатньо для свого віку володієш усним мовленням. Якщо ти правильно пишеш і читаєш – володієш писемним мовленням.

Робо пропонує тобі перевірити свої знання української мови на практиці. Уважно прочитай і визнач, чи все тут написано без помиліок? За потреби виправ допущені помилки. Запиши виправлене речення в зошит. Яке мовлення було використане – усне чи писемне?

Де не ма мови, там нема життя.

Робо дуже любить грати в піжмурки. Коли він буває жмуркою, то швидко знаходить того, хто сховався. А знаєш чому? Бо Робо кмітливий і спостережливий. Побачить білий кінчик рудого хвоста і знає, що в норі сховалася лисичка, помітить китиці на руденьких вушках і здогадається, що серед соснових гілок ховається білочка...

? А чи під час гри в піжмурки ти зможеш швидко знайти всіх, хто сховався?

Давай пограємо на подвір'ї. Скажи хто і де заховався.

Як ти здогадався (-лась)?

Щоб твої ігри в піжмурки були ще цікавішими, вивчи напам'ять лічилку:

Якало, тікало,
Мікало, вікало,
Хтокало, шокало,
Клікало, кудікало,

Тобі жмуритись випало!
Ану, рукою затулись
І не дивись.

(Олég О́рач)

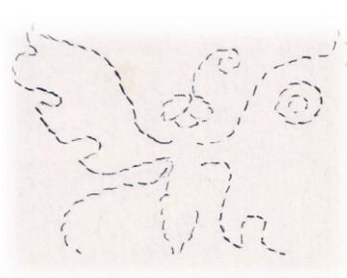
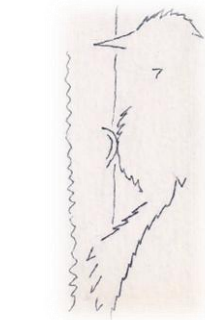
? Які займенники сховались в незвичних словах лічилки? Назви їх. До якої особи належить кожен із займенників? Який звук часто повторюється у лічилці?

Робо знає, що кожен предмет має свої, іноді притаманні тільки йому, важливі деталі. Без них і не здогадаєшся хто або що це.

Розглянь неповні зображення. Уважно розглянь, подумай, проаналізуй, здогадайся хто це і заверши зображення. Розфарбуй.

Як у предмета, так і у слові є важливі частини. Робо переконаний, що ти чудово знаєш про існування таких значущих частин, які допомагають утворювати слова. Назви їх. Пригадай, де стоять закінчення – на початку, в середині чи в кінці слова? А суфікси?

Допиши пропущені закінчення. Яке слово виявилось зайвим? Чому? Який звук повторюється у всіх словах?

Синиц..., рукавиц..., яйц..., гостинц..., горобц..., пальц..., олівц...

? Які значущі частини пропущені в наступних словах? Де вони стоять? Визнач і допиши потрібні суфікси. Які ці предмети за розміром? Який звук повторюється в словах? Знайди зайве слово.

Лял...а, пляш...а, блюд...о, бібліот...а, вул...а, ліж...о.

Бувало так, що суфікси стоять в кінці слів. Наприклад, суфікс *-ар*. Прочитай вірш. Доповни рядки, запиши «відгадки» у зошит. Назви узагальнення до утворених тобою слів.

Прочитайте слово «буквар».

В кінці слова живе «АР».

Якщо казки пише «АР»,

Його звать усі...

Коли байки пише «АР»,

Тоді звать його...

На воротах стоїть «АР».

Тоді хто він?...

Спустився в шахту «АР».

А тепер він хто? ...

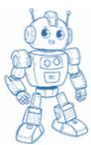
Ще й на кобзі грає «АР».

Люди звать його...

Ще й у полі косить «АР».

Тоді звать його...

(Володимир Тименко)

Ти з Робо спілкуєшся за допомогою слів. А ще є «мова природи» – це сигнали рослин (запах), тварин (зокрема, рев), птахів (спів), фізичних явищ (наприклад, грози).

Прочитай вірш. Які сигнали природи згадуються в ньому?

Розумій мову природи

У сльоту і час негоди,
І в погоду, друже мій,
Серцем слухати зумій
Звуки рідної природи,
Звуки – дивні голоси
Незвичайної краси.
Чуєш, друже мій, розмови,

З вітром лістя гомонить,
З сонцем – ніви і діброви,
І з озерами блакить.
Розмовляють доли, води...
Стань, послухай, роздивись.
Мову рідної природи
Розуміти серцем вчись.

(Оксана Сенатівич)

Робо радить тобі прислухатись до мови (звуків) рідної природи і вчитись її розуміти. Уважно розглянь картинки і послухай звуки природи. Поєднай лініями зображення із відповідними к'юар-кодами з відтворенням звуків.

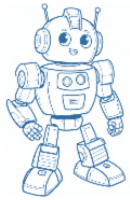
Що серед зображень є періодичними явищами природи, а що існує постійно?

Явища природи –
Подиву всі гідні,

Все, дане нам Богом,
Дуже всім потрібне.

(Марія Пономаренко)

Робо знає, що кожен може припускатися помилок. Робити помилки – це нормально. Так ми навчаємось. Поступово помилок стає все менше. Тільки потрібно вивчати і застосовувати відповідні правила, бути якомога уважнішим (-ою).

Друг Робо, хлопчик Олівчик, дуже любить малювати. Але іноді буває неуважним. Допоможи Олівчику виправити помилки в його малюнку. Поясни, що не так зображено. Доведи свою думку.

А ось дівчинка Описочка постійно робить помилки на письмі. Допоможи їй у виправленні допущених помилок. Запиши виправлені речення у зошит. Прокоментуй, чому ти написав (-ла) саме так.

окиманка і таласик на под вірі граї в
мняць. на обличі хлопця лоні засяєла
ушмишка.

Робот пропонує тобі прочитати і вивчити веселу скоромовку, чітко промовляючи слова. Коли собака сміявся?

Засміявся наш собака,
Як зустрів живого рака.
І відтоді наш собака

Тільки й думає про рака.
Як подумає про рака –
То й сміється наш собака.

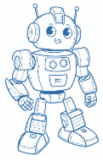
(Євген Гуцало)

Ще одне цікаве завдання придумав для тебе Робо. Розглянь картинки. Довгастий – це рак, а округлий – це краб. Переставляй палець з одного зображення на наступне. Коли побачиш рака, посміхнись, коли краба – насупся. Виконуй мімічні рухи дуже уважно! Дивись не помились.

Який спільний звук у словах «рак» і «краб»?

Робот Робо знає, що небиліця – це те, чого не буває насправді, фантазії того, хто їх розповідає. Найчастіше небиліця – це невеличке оповідання чи вірш розважального змісту.

Робо завжди із задоволенням читає різні вірші-небиліці. Прочитай і ти такий вірш і подумай, чи буває такé насправді.

Бігла по́лем ковбаса́ –
Ковбаса́ шукала́ пса.
Сир шука́в своєю́ воро́ну –
Загляда́в під ко́жну крону́.
До ведме́дя у барлі́г
Ву́лик з ме́дом сам прибі́г.

Он капу́ста – ці́лий ряд! –
Поспіша́є до зайча́т.
А до ме́не че́рез двір
Ось такéнний біг пломбі́р.
За пломбі́ром – ескімо́, –
Ми з Оленко́ю з'їмо́!

(Мико́ла Петро́нко)

Спробуй са́мості́йно приду́мати ре́чення-небилі́ці. Запиши́ їх у зо́шит. Прочитай́ свої́м дру́зям.

Друг Робо, хлопчик Олі́вчик, лю́бить чита́ти, особлі́во казкі́ і твóri про незвичайні́ приго́ди. Ось і за́раз він намалюва́в картинку́ до прочі́таної ним ка́зки. Як ти ду́маєш, яку́ ка́зку чита́в Олі́вчик? Чи ува́жно її́ чита́в? Що він не так намалюва́в? Хто тут за́йвий?

Розкажи́ ка́зку, дотриму́ючись пра́вильної послідо́вності.

Послу́хай текст.

Пле́скай в долони́ тоді́, коли́ почу́єш поми́лку.

Робот Робо цікавиться чи допомагаєш ти батькам?
Розкажи як саме. Послухай вірш «Нагодую тварин»
 А. Бортняка. Як ти думаєш, чи була мама рада такій

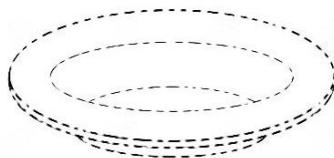
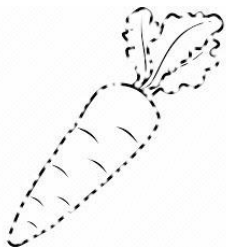

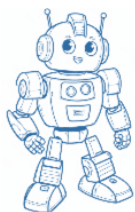
допомозі?

? Назви, кого ти бачиш. Хто у вірші згадувався першим (другою...)? Яка їх спільна емоція? Чому ти так думаєш? Які ласощі було запропоновано на сніданок? А що насправді вони їдять?

! Обведи та розфарбуй смаколики. Погодуй усіх так, щоб кожен був задоволений – проведи лінії від тварин до їжі. Назви, кого і чим ти нагодуєш.

Робо переконаний, що навчання дає нам знання про оточуючий світ, допомагає здобути уміння та навички необхідні для повноцінного щасливого життя. Завдяки отриманим під час навчання знанням ми стаємо більш впевненими у власних сілах. А ти згоден (згодна) з Робо? Чим тобі допомагає навчання в школі?

Прочитай віршовані поради та побажання від Володимира Масляка.

Учійся, дитино, бо вчитися треба!

Учійся, голубко, най розум не спить,

Най серце і воля, і дух росте в сілу,

Най кніжка розкрита любові навчить.

Учійся, дитино, Бог буде з тобою,

З любові тебе шануватиме світ;

Учійся, щоб сіять добро поміж люди, –

І житимеш вічно, не згіне твій світ!

Пам'ятай, що тільки від тебе самого (-ої) залежать твої успіхи і те, як до тебе будуть ставитись оточуючі. Чи можна вважати таку думку головною у вірші?

Робо додає ще кілька порад у формі народних прислів'їв. Народна мудрість – добрий учитель. І ти, друже, запам'ятай: щоб тебе поважали, треба «Свій розум мати, людéй питати», а ще: «Шануй учителя, як родителя», «Не кажи «не вмію», а кажи «навчусь», «Не забувай свій рід, бо ім'я забудеш», «Чого навчишся, того за плечима не носити». Поясни значення кожного із прислів'їв. Подумай, в якій ситуації можна використати те чи інше прислів'я.

Придумай коротку розповідь, використавши прислів'я. Наприклад:

Прийшов Лесик після уроків додому і показує татові свій зошит:

– Я сьогодні за диктант десятку отримав! А Марія Іванівна, коли віддавала мені зошит, похвалила мене і так посміхалась, ніби це вона отримала високий бал, а не я.

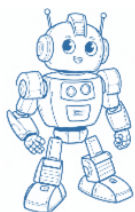
Тато поглянув на сіна:

– А чому ти здивувався? Знай, Лесику, «Де праця вчителя завзята, там результати на плоді багаті». Зрозумів?

(Юлія Рібицун)

Розкажи, що ти любиш робити, чому хочеш навчитись.

Робо знає, та й ти, напевно, також, що іноді так не хочеться зранку вставати з ліжка або щось робити. Такий стан може наступати від перевтоми, а ще від звичайних лінощів – небажання докладати зусиль, щоб виконувати якусь роботу.

 Лінощі дуже заважають у навчанні. Ось прочитай вірш про ліниву синицю і дізнаєшся, до чого призводять лінощі.

Жила-була синиця,
Лінива учениця.
Трищали їй сороки:
«Вже час вчити уроки!».
Сміялись звірі й птіці
З лінивої синиці,
Кривили їй гримаси
На вулиці та в класі.

Подумала синиця:
«Так далі не годиться!
З усіх сторін насмішки.
Візьмусь я до книжки».
І згодом та синиця
Відмінницею стала,
Бо лінуватись зовсім
Синиця перестала.

(Юлія Рібицун)

 Як ти думаєш, чому перестала лінуватись синиця? Як справляєшся зі своїми лінощами ти? Нумо рухатись далі!

Робо запрошує тебе виконати цікаве завдання. Розглянь зображення. Як можна назвати цих істот одним словом? На які дві групи ти поділиш цих птахів?

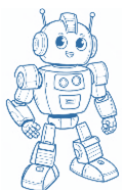
 Візьми жовтий і блакитний олівці. Якщо пташка зимуюча, намалюй біля неї сніжинку, якщо перелітна – сонечко. Біля якої пташки ти намалюєш два символи? Чому? Порівняй птахів. Чим схожі і чим відрізняються синичка і снігур (ворона і галка, шпак і ворона)?

 Робо пропонує тобі прочитати вірш. Які птахи згадуються у ньому? Гарно подумай і дай відповідь на поставлене питання.

Влітку дятел-швець спішив –
Чобітки на зиму шив
І складав їх у мішок
Для звіряток і пташок:
Совам – десять чобітків,

Ще дванадцять – для вовків,
Чотирнадцять – для синічок.
Підкажіть мені, щоб я повірив:
Скільки дятел взув пташок і звірів?
(Павло Глазовий)

Робо переконаний, що не тільки лінощі стають на заваді успішному навчанню. Поспіх, неуважність, небажання доводити розпочату справу до логічного завершення дуже заважають у навчанні.

Прочитай вірш Грицька Бойка. Поясни, як ти зрозумів, що хотів сказати автор?

Всі Незнайки, Поспішайки
Хай завчуть оці слова:
«Невезіння від невміння та
Від поспіху бува».

Починати й не кінчати
Нам усім не до лиця,
Бо уміння без терпіння –
Наче казка без кінця.

Кого називають Незнайками та Поспішайками?

Прояви терпіння – закресли всі букви Ф, а Р обведи кружечками. Не називаючи зазначених букв, ти зможеш прочитати прислів'я.

ФЧоргро нфафврчирвсяф, тфоррго зфа прлефчирмфа нфе нрорсфити.

Поясни, що воно означає? Запиши прислів'я в зошит, постав наголоси.

Хлопчик Василько, друг Робо, поділився з ним своїми труднощами у навчанні: «Спочатку мені було досить складно в школі. Не зовсім було зрозумілим, що від мене хочуть. Потім я почав розуміти, але багато чого ще не виходило. Згодом стало дещо виходити. А потім стало виходити все краще і краще. Тепер я радий, що ходжу до школи».

Дружба, Мурчик, шастя,
зима, перець, палидор, море

Денис, велетень, боротьба,
кропива, гриб, п'ятниця

василько, шгоденик, пинал,
мяч, зошит, ругька, дуп

Україна, знання, підїзд,
хлопчик, дерево, осінній

Уважно подивись на фрагменти словникових диктантів Василька. Виправ допущені ним помилки. Поясни, як правильно писати те чи інше слово. Пронумеруй фрагменти. Першим має бути той, коли Василько тільки-но розпочав навчання. Що тобі допомогло пронумерувати фрагменти диктантів саме так? Поясни свою думку.

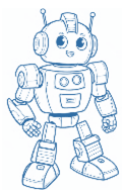
Чи помітив (-ла) ти, що тобі поступово стало легше навчатися і розмовляти? Що ти робив (-ла) і продовжуєш робити для цього?

Повтори жартівливу скоромовку, чітко промовляючи слова.

Логопеду логопед подарував велосипед –
Буде легше логопеду їздити до логопéда.

(Юлія Рібицун)

Рóботу Рóбо усі пóри рóку до впо́доби, адже́ в ко́жній із них мо́жна зна́йти щось ці́каве та неповто́рне. А яку́ пóру рóку лю́биш ти? Чо́му? Розка́ж. Протé в будь-яку́ пóру рóку бу́вають не зóвсім при́ємні я́вища при́роди.

Ти дізна́єшся про одне́ з них, відга́давши за́гадку.

Сі́пле сні́гом

В очі́ й в́уха.

Це, зви́чайно, ...

В яку́ пóру рóку бу́ває заві́рюха? Як її́ назива́ють ще? Послу́хай, як за́виває заві́рюха.

Спрóбуй відтвoріти за́вивання заві́рюхи, протя́жно промовля́ючи звук [y]. Зроби́ глибо́кий вдих но́сом. Коли́ заві́рюха ті́льки-но почи́нається, промовля́й [y] ті́хо. Коли́ заві́рюха поси́люється, промовля́й [y] гучні́ше. Коли́ вже стиха́є, зни́жуй гучні́сть го́лосу, промовля́й звук бі́льш протя́жно.

Спрóбуй ра́зом із Рóбо прислу́хатися до зимóвих зв́уків. Сні́жок па́дає ті́хо, сні́гопад шу́рхотіть гучні́ше, а заві́рюха за́виває гучно́. Прочита́й слова́, так са́мо зміню́ючи сі́лу го́лосу: «сні́жок» – ті́хо, «сні́гопад» – гучні́ше, «за́вірюха» – го́лосно.

СНІЖÓК

СНІГОПА́Д

ЗАВІРЮ́ХА

СНІГОПА́Д

ЗАВІРЮ́ХА

СНІЖÓК

ЗАВІРЮ́ХА

СНІЖÓК

СНІГОПА́Д

СНІЖÓК

ЗАВІРЮ́ХА

ЗАВІРЮ́ХА

Рóбо пропону́є тобі́ викoнати впра́ву для па́льчиків, яку́ назва́ли «За́вірюха». Для цьoго́ підготу́й шматóчок фольгі́.

Розглянь зо́браження за́вірюхи. Обво́дь ві́хори, промовля́ючи [y] від ті́хого до гучно́го.

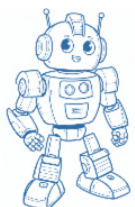

Прочита́й скоро́мовку
Ю. Хандо́жінської. Промовля́й її́ споча́тку ті́хо, пові́льно, а по́тім все гучні́ше і шви́дше.

За́вірюха залеті́ла,
Заместі́ усе́ хоті́ла.
Загула́, замети́лась,
За па́горби за́чепі́лась.

? Які́ зв́уки в ній ти чу́єш найча́стіше?

Робо сьогодні дуже заклопотаний. Від бабусі він дізнався, що її улюблений, такий дзвінкоголосий, завжди веселий півник втратив свій голос і не може кукурікати. Що ж тепер робити? Як півник вранці будитиме всіх, повідомляючи, що вже ранок настав? Як він розмовлятиме з курочками? Напевно тільки пошепки. Спробуй поговорити з бабусею, курочками, курчатками як півник, що втратив свій голос. Чи тобі сподобалось так розмовляти?

Робот розгубився, бо не знає, як півника вілізувати, як повернути йому голос. А Олексій Крилов знає. Ось послухай. Хто турбувався про здоров'я півника? Як його лікували?

 Пограй в парі. Робо запрошує розглянути портрети. Вибери один, не називаючи зображення. Озвуч його, промовляючи окремі слова чи фрази відповідним зображенню голосом. Прояви фантазію. Другий гравець відгадує хто так говорить.

Якщо маєш здоровий голос, то можеш промовляти слова пошепки, тихо, помірно, гучно. Робо придумав для тебе цікаве завдання. Слова, написані червоним, промовляй гучно, одночасно ставай навшпінки, тягни руки вгору. Зеленим – тихо, присідаючи. Спочатку роби це повільно, а потім прискорюй темп. Будь уважним (-ою)!

капці

куртка

сорочка

туфлі

майка

босоніжки

штани

черевики

чобітки

свєтр

кросівки

футболка

Поділи названі предмети на дві групи. Назви їх узагальнюючими словами. Промовляння яких слів було для тебе складним?

 Попрацюйте в парі, прочитайте діалог і усміхніться. Домовтесь, хто читатиме маминим голосом, а хто – Миколчиним.

Був пізній вечір, а Миколка все сидів та читав книжку.

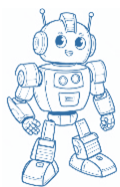
– Лягай спати, бо вже пізно, – нагадала мама.

– Ні, мамочко, я повинен обов'язково прочитати книжку сьогодні.

– Чому ти так поспішаєш?

– Тут на обкладинці написано: «Книга для дітей від шести до восьми років», а мені завтра вже буде дев'ять!

Яко́сь ро́бот Ро́бо віруши́в до лісу. Ліс зустрів його́ ба́гатством зву́ків. Ро́бо був про́сто вра́жений, наскі́льки різномані́тні ці зву́ки: про́тяжні і ко́роткі, тіхі́ і..., дзві́нкі і..., ви́сокі і..., да́лекі і... Як ти ду́маєш, які́ саме зву́ки ро́бот почу́в? (Шелест, шурхіт, попискування...)

 Розглянь картинки-підказки. Прочитай назви, вставляючи пропущені голосні. Скажи, кого міг почути робот?

С...л...в...й

З...з...л...

С...р...к...

В...дм...дь

Л...с...ц...

В...р...н...

Подумай, як ко́жен із лісові́х ме́шканців свій го́лос подає (ку-ку – кує). Відгадай, хто ма́є такий го́лос: непри́ємний, гру́бий, різкий, триво́жний? Тонкий, ви́сокий, мелоді́йний? Гу́стий, низький, гру́бий? М'який, приглу́шений? Тріску́чий, дзві́нкий, хаоті́чний? Гучний, одномані́тний, полі́тний? Прояви свою́ фанта́зію – спробо́уй зобра́зити за до́помогою емо́цій, же́стів і мімі́ки голо́си ме́шканців лісу.

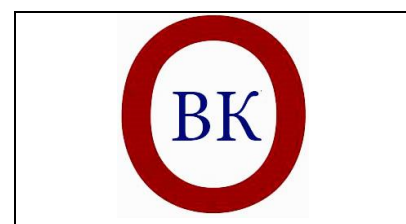
Са́ма прово́рна і кмі́тлива се́ред усі́х лісові́х ме́шканців со́рока. Вона́ круго́м літає і всі́ новіни зна́є. Про не́ї і скоро́мовки є.

Проспіва́й скоро́мовку ра́зом з дітьми́, підві́щуючи та зні́жуючи го́лос.

Вивчи її напам'ять. Спробуй проспівати її самостійно.

Робот Робо приготува́в для тебе ре́буси, в яких зашиф́ровані на́зви лісові́х ме́шканців. А які́ саме, ти дізна́єшся розгада́вши ре́буси.

Вчора Робо проходив повз шкільне подвір'я, на якому гуляли діти, які залишаються на подовжений день.

Вчитель запропонував пограти їм у гру «Впізнай по голосу». Учні стали в коло. Один школяр у центрі. Вчитель тихенько вказував на одного з учнів і той говорив: «Ок-ок-ок – відгадай чий голосок!».

Котрий стояв всередині, відгадував. Одні однокласники говорили своїми голосами, інші – змінюючи їх, говорили то гучно, то дзвінко, хтось тихо, хтось басовито, а хтось тоненько. Чий голос було відгадано, той ставав по центру.

Пограй і ти в таку гру зі своїми друзями.

Робо пропонує прочитати тобі вірш. Про кого в ньому йдеться?

Лагідненькі гуленьки:

– Віть-віть! –

– Гур-гур-гур!

а далі: Тьок! –

Поважні воріночки:

присіла над віконечком

– Кар-кар-кар!

І – мовчок...

Чирик-чик-чик! –

Вона сидить, роздумує:

Горобчик на суку.

Чи стріха прихистить?

За річкою зозулька

Отут, мабуть, і треба їй

Кує своє: – Ку-ку!

Гніздечко примостить.

І тільки наша ластівка:

(Народна башкірська пісенька)

Хто з птахів яким голосом співав? Спробуй сам (-а) так відтворити їхні голоси. Які птахи з перелічених є зимуючими, а які перелітними?

Прочитай жартівливий вірш. Як ти думаєш, про кого в ньому йде мова – про хлопчика чи дівчинку? Чому ти так вважаєш?

От я вчора виступав!

Ви б почули, як співав!

Хоч немає слуху,

Я горлав щодуху!

До-ре-мі-фа-соль-ля-сі!

Голос мій почули всі.

А скінчив – що сталося! –

З місць усі зірвались,

Сцену ледь не рознесли,

А мене схопили –

Аж на вулицю несли

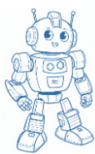
І вже там... набіли.

(Грицько Бойко)

Назви ноти, які ти знаєш. Робо нагадує, що кричати, пищати, надто гучно розмовляти неприємно для оточуючих і шкідливо для твого голосу.

Голос можна зіпсувати. Навіть така приказка є: «Пищить так, як порося в дощ». Це так жартівливо говорять про людей з писклявим, неприємним голосом. Тож бережи свій голос!

У Робота Робо є домашній улюбленець. Робо старанно підкується про нього – годує та напуває, розмовляє і грає з ним. А хто це, ти дізнаєшся відгадавши загадку.

Все що скажеш він повторить,
Всі слова твої відтворить!
Кольоровий, наче пава,
Птах веселий і ласкавий,
І червоний, і зелений,
Птах говорить цей до мене!
Не буває краще друга
За кмітливого ...(n, a, n, y, z, y)

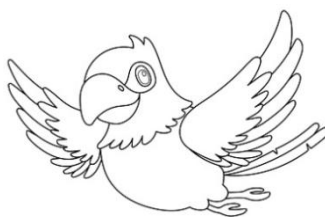
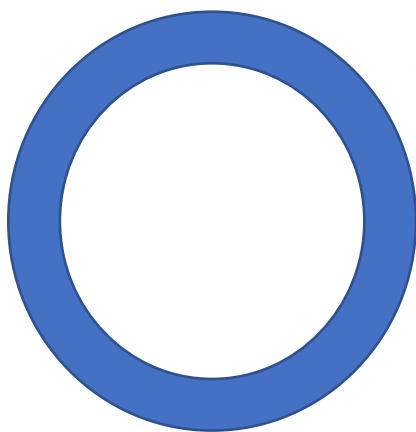

Художник зобразив папугу за допомогою кольорових плям. Чи відразу тобі вдалося впізнати птаха? Робо пропонує тобі виготовити літаючого папужку. Спочатку намалюй його на цупкому папері. Віріж.

Розфарбуй з обох сторін. Далі з кольорового картону віріж два однакові кільця. Пам'ятай: вони мають бути такого розміру, щоб папужка вільно зміг пролітати через них.

Підготуй міцну нітку і клей. Один кінець нітки приклеї до спінки папужки, інший – до кільця так, щоб птах міг вільно рухатися в ньому. Приклеї одне кільце на інше, щоб нітка була між ними. Щільно притисни. Дай підсохнути. Корисна незвична іграшка готова.

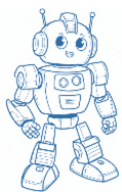
Візьми кільце обом руками. Набери повітря через ніс. Губами, втягнутими в трубочку, дмухай на папужку так, щоб він літав.

Піпуг знає своє ім'я
І всі слова по ньому
А в кожній поїмці
Підняв нас і вивів

Прочитай текст. Пригадай слова, які б зумів промовити папужка. А у тебе є домашній улюбленець? Розкажи про нього. Як ви граєте разом?

Робот Робо любить смачно поїсти. Особливо йому до смаку борщ і каша. Недарма в народі кажуть: «Борщ і каша – їжа наша». А які твої улюблені страви? Поки у Робо вариться каша, виконай дихальну вправу.

Прочитай. Виконуй поетапно і не поспішаючи. Пригадай, як пихтять каша, колі вариться?

Поклади ліву руку на груди, праву на живіт. Зроби вдих і ліву руку відведи від грудей, правою злегка натисни на живіт. Зроби вдих, плавно промовляючи: «Пф-пф-пф!». Лівою рукою натискай на груди, праву відведи від живота. Повтори вправу у повільному темпі 3-4 разі.

? А чи знаєш ти, з яких круп можна зварити каші? З ячмінної круп виходить ячмінна або ячна каша. Назви інші види каш.

? Хто тобі вдома готує щось смачне? А як називається професія того, хто працює і готує? Зроби глибокий вдих. Спробуй на одному вдиху прочитати скоромовку про кухаря Валерика. Читай спочатку повільно, а потім прискорюючи темп.

У кухаря
Валерика
Розварілись

Вареники.
Розварілись
Вареники...

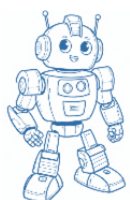
Варениці
У Валерика.
(Грицько Бойко)

Продовж назви професій. Який спільний склад у їх назвах?

Пе...; то...; лі...; дру...; годинни...; квітни...; бібліоте...

? Які професії ти знаєш ще? Ким хочеш бути? Розкажи чому.

Робот Робо дуже любить грати зі своїм другом-непосідою Вітерцем. Вони разом пускають мильні бульбашки, дмухають на пухнасті кульбабки, надувають повітряні кульки, запускають повітряного змія, весело бігають з вітрячками.

А чи хотілося б тобі зробити вітрячка, та не простого, а чарівного? Хочеш знати, на кого буде схожий диво-вітрячок? Тоді відгадай загадку.

Справжній красень-молодець:

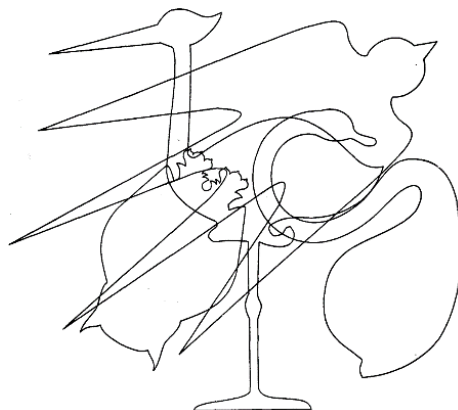
На голівці – гребінець,

Хвіст у нього гарний, пишний,

Різноколірний, розкішний.

(вень, Пі)

(А. Свашенко)

Чи є серед зображень відгадка? Кого ти бачиш? Обведи їх кольоровими олівцями.

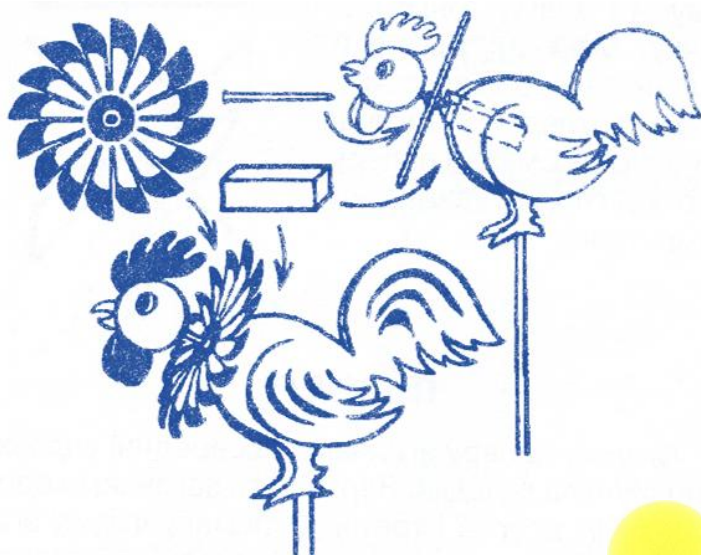
Для виконання наступного завдання Робо тобі знадобиться допомога старшого брата, тата або дідуся. Приготуйте молоток, цвяхи, невеличкий дерев'яний брусок, дерев'яну паличку. А ще тобі згодяться простий олівець, набір фломастерів, білий картон, альбомний аркуш, ножиці, клей ПВА.

Намалюй на картоні силует півника без голови (тулуб із крилами, хвостом і ногами). Віриж один силует. Переверни його лицьовою стороною донізу. Обведи, віриж другий силует.

Приклади силуети один до одного і перевір, чи справді вони співпадають. Яскраво однаково розфарбуй.

Намалюй голову півника (з гребінцем, дзьобом, борідкою) відповідного тулубу розміру, віриж у двох примірниках, розфарбуй.

Склеї обидві частини хвоста. З допомогою дорослого вбий у брусок довгий гвіздок без шляпки. Обережно у передню частину тіла півника вклей дерев'яний брусок. З допомогою дорослого, використовуючи маленькі цвяхи, приладнай до тулуба довгу дерев'яну паличку.

Поки частина віроби сохне, зроби оперення. Подумай, що ти використаєш для того, щоб намалювати круг потрібного розміру на альбомному аркуші? Намалюй олівцем пір'я, розфарбуй, віриж оперення. Трохи позагинай кінчики пір'їнок. Позаду оперення вклей невеличку паперову трубочку-опору. З допомогою дорослого одягни оперення на гвіздек з бруска, прикріпи голову. Оперення можна зробити і зі справжнього пір'я, розфарбувавши його у різні кольори та наклеївши кінчики на паперовий аркуш.

Щоб оперення крутілось, можна дмұхати на нього з різною силою: дмұхати злєгка – оперення крутітиметься повільно, сільно – швидко. Якщо поставити півника проти вітру або махати ним, тримаючи за паличку, то оперення закрутиться і зашелестить, ніби півник розсердився і ніяк не може заспокоїтись.

Промов «Ку-ку-рі-ку!» сердитим, здивованим, веселим голосом. А тепер набери повні груді повітря і спробуй на одному видиху промовити скоромовку:

Пéкар-півень у пекáрни
Пік перéпчки прегáрни.

І пшені́чні пампушкі,
І препі́шні пиріжкі.

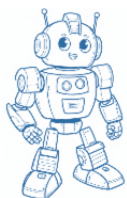
Промовляй скоромовку в різному темпі. Який звук найчастіше повторюється в ній? Покажи руками, ніби тримаєш гарячу перепічку. Швидко дмұхай на руки. Уявну перепічку покладі на тарілку. Вдихні аромат випічки.

Пригадай, в яких казках ми зустрічаємо півника? Переглянь українську народну казку про півника і двох мишенят. Зверни увагу на інтонацію та висоту голосів, якими розмовляють основні персонажі.

Перекажи казку, встановивши правильну послідовність розповіді. Слідкуй за власним диханням.

Робот Робо дуже любить відгадувати ребуси, різні загадки, грати в цікаві ігри та виконувати завдання. От і сьогодні він пропонує пограти зі складами. Ти ж пам'ятаєш, що склад – це звукова одиниця мови, що складається з двох або більше звуків, які вимовляються однім поштовхом видихуваного повітря? В імені «Ро-бо» два склади. А скільки складів у твоєму імені?

Робо пропонує тобі прочитати незвичне оповідання Юлії Рибцун.

Чому жук прогнав павука?

Це ліс. Тут ріс бук, дуб, клен, кущ. А ось мох, гриб... Птах пурх у кущ. Ще ніч. Десь вив вовк. І крик: «Ух! Ух!» – то сич. Трісь-трісь! – йшов лось. Біг лис. Тут слід. Чий же це слід? Стих шум.

Вже день. Ліз жук. Зліз на пень.

Зирк – це хто? Птах не птах, звір не звір...

– Ти що? Ти хто?

– Я павук.

– Па-вук? Киш! Це мій пень!

– Як так «киш»?

– А ось так: киш – і все тут. Ти не мій брат, ти не мій друг. Мій друг вуж. А я жук. Ти ж па-вук. В цім вся суть. Чув? Геть! Це не гра.

Ось дуб. Па-вук зліз на сук – втік:

– Бач, а я тут!

? Скільки складів у кожному слові оповідання? Чи зможеш ти тепер відповісти, чому жук прогнав павука?

Робо особливо до вподоби розв'язувати приклади на додавання та віднімання. Але запропоновані приклади не містять цифр, тільки слова, букви та склади. **Допоможі Робо впоратись із завданням.**

Відрó – дро + тер =

Жаба – ба + смин =

Козá – за + ро + ва =

Кажáн – жан + вун =

Ча́йник – ник + ка =

Я́щик – ик + ір + ка =

Крокодíl – дил – ко + лик =

Но́жиці – ці – жи + со + ріг =

Телефóн – фон + ві + зор =

Тро́янда – да – ян + лей + бус =

Ші́шка – ка – иш + аш + ки =

Ку́рка – ка – р + ль + баба =

Запиші відгадки в зошит. Чи вдалося тобі розв'язати усі приклади?

Прочитай жартівливий віршик Ліни Біленької. Поділи слова рисочками (|) на склади. Слів з якою кількістю складів найбільше?

У Я́рини та Ма́рини

По чо́тири ма́ндари́ни.

Підбі́га до них Да́рінка

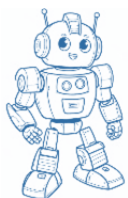
Й ну ді́лити ма́ндари́нки:

– Дві – Я́ринці, дві – Ма́ринці.

Дві та дві мені, Да́ринці.

– А мені? – пи́щить ку́рчатко.

– Почина́й ді́лити спо́чатку!

Любітель по́дорожей, рóбот Рóбо, ча́сто прихóдить до морськóго пор́ту, звідки відправляються в кру́їзи різноманітні лайнери – пасажі́рські сúдна. От і сьогóдні в цікавий кру́їз вирушає лайнер «Фла́мінго».

Пасажи́ри, які готу́ються до по́дорожі, цьогó ра́зу незві́чні. Це різні птахі́ і тварі́ни. Організа́тори по́дорожі злаго́джено керу́ють поса́дкою. **Лунáє повідóмлення:** «До ува́ги пасажі́рів! Дотриму́йтесь поря́дку при поса́дці. Бúдьте ува́жними!»

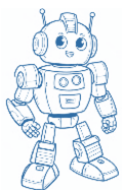

На **вє́рхню па́лубу** підніма́ються ті́льки ті пасажи́ри, на́зва які́х ма́є ли́ше оди́н скла́д. На **се́редню па́лубу** прохóдять пасажи́ри, на́зви які́х ма́ють по два скла́ді. На **ни́жній па́лубі** розмі́щуються пасажи́ри з **трискладо́вими** на́звами».

Дє́які пасажи́ри розгуб́лені, а́ле рóбот Рóбо швídко оріє́нтує́ться і допома́гає їм при поса́дці. Змо́жеш допомогти́ пасажи́рам і ти, поста́вивши бі́ля ко́жного номері́ відпові́дних па́луб.

? Порівняй тварін. Чим схо́жі і чим відрі́зняються беге́мóт і носорі́г (лось та óлень, коза́ та кінь)?

Робо вже знає, що кожне слово має певну кількість складів. Якщо слово має одін склад, воно зветься односкладовим, два – двоскладовим, три – трискладовим, інші слова називаються багатоскладовими. Пригадай прїклади одно-, дво-, три- та багатоскладових слів. Слів з якою кількістю складів виявилось більше?

Прочитай вірш Галїни Малик, дотримуючись правильної інтонації. А тепер читай вірш чітко, ритмічно, розділяючи слова на склади. На кожен склад тупни ногою або плєсни в долоні. Будь уважним (-ою)!

Хлюп-чок – Круглячок, І чого біжиш ти Там – сунічки...
Потічок. То направо, Криво? Всім же хочеться
Через камінь – То наліво. – Тут – смерічки, Водічки!

Робо постійно навчається і зазвичай має гарний настрій, придумуючи цікаві пізнавальні завдання. Прочитай, яке завдання придумав Робо.

Сумувати нам зовсім ніколи – Солódка ягода – ... ліна
Додай попереду склад у дві літери: У лузі розцвіла – ... ліна

? Які слова зашифровані в рядках? Якими складами вони різняться?

Робо нещодавно дізнався, що дєякі слова можуть перетворюватись в інші, якщо переставити в них букви чи склади.

Спробуй побути чарівником!
Прочитай віршовані рядки.
Відгадай про що йде мова. Запиши слова-відгадки в зошит.

Нумо, овоч відгадай –
Перші склади слів з'єднай.
Ціган, буря, лялька.
Чому плаче Улянка?

Я дерево вічнозелене,
Росту майже всюди.
Перестав мої склади,
Давати воду буду.
Перший склад – це ти і я,
Другий – тішї вимагає;
Прочитаєш слово разом –
Мімо в нірку пробігає.

Читай слово і шукай його пару-перетворення.

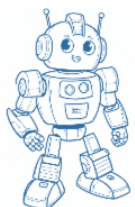
салат	тіло	масло	літо	марка	смола
банка	луг	рамка	кабан	гул	атлас

Одночасно показуй пару слів обомá рука́ми: покажи однє слово пальцем однієї, друге – іншої руки. Спочатку роби це повільно, а далі прискóрюй темп.

Лас тів час вес ко по ло нас а
ка кін ну вей чи со

Прочитай прїказку, поясни її значення. Дивись – не помились!

У Робо багато друзів і всі вони різні. Один балаку́чий, а інший мовчазний. Один любить бігати і стрибати, а іншому до вподоби спокійні прогулянки... Робо цікаво з кожним, адже відмінність – це цінність.

В природі ми зустрічаємо багато відмінностей. Наприклад, серед тварин найшвидший у світі гепард, а найповільніший лінівець. Ці тварини зовсім різні і обидві однаково потрібні в природі.

 Робо пропонує тобі цікаве завдання. Прочитай слова, поясни значення кожного з них, користуючись тлумачним словником. Коли слово позначатиме повільну дію, кажі: «лінівець», якщо швидко – «гепард». Будь уважним (-ою)!

Шкандибати, шепотіти, мчати, пікірувати, торохтіти, жувати, лінути, літисся, глитати, виводити, накрапати, строчити.

 Добері і назви антонімічні пари дієслів, запиши їх у зошит.

 Робо приготував для тебе скоромовки із завданнями. У скоромовках пропущені букви. Згадайся, яку букву «загубила» кожна скоромовка. З'єднай букву з відповідною скоромовкою.

...орóка пі...еньку ...трекóче
І ...орóчки ...іну ...трóчить.
...ин ...идіть біля май...трíні
І ...кладá ...орóчки в ...крíні.

(Г. Чубач)

– Ти, Ма...ісю, не ба...іся –
До ...обóти вже бе...іся!
– До якої ще ...обóти?
– Огі...óчки п...ополóти.

(Г. Пономаренко)

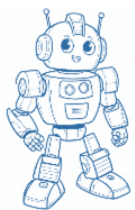
...óвне, ...óвне, ...ом но...уєш,
Рí...кою не ...им...икúєш?

По ...осé спі...ать ма...іни,
...елестя́ть, ...епóчуть ...іни.

Промовляй скоромовки як лінівець – повільно, плавно. А тепер як гепард – чітко та швидко. Які букви залишилися без скоромовок? Пригадай скоромовки з цими звуками.

Робот Робо розповідає, що ще з давніх-давен люди уважно спостерігали за природою, задумувались над тим, як покращити своє життя. Так, спостерігаючи за пересуванням змії, люди придумали поїзд, за польотом лелеки – літак, бабки – вертоліт, акули – корабель. Таким чином тепер люди мають змогу не тільки пересуватись по землі, а й у повітрі та воді швидко.

Ми можемо рухатись, говорити та виконувати різні дії у швидкому, помірному чи повільному темпі. Відчувати темп поетичних і музичних творів. Ось послухай!

 Робо пропонує тобі прочитати віршики та визначити, який темп передбачений у кожному з них.

Повторно прочитай вірші, дотримуючись відповідного швидкого, повільного чи помірного темпу. Намагайся передати голосом настрій зразків усної народної творчості. Як ти думаєш, в якому темпі зазвичай краще розмовляти? Чому?

Колісонько, колісонько,
Колиши нам дитиноньку,
А щоб спало, не плакало,
А щоб росло, не боліло
Ні голівка, ні все тіло.

①

②

Клен і ліпа в затінку
Донечку гойдали,
А татусь і матінка
Розуму навчали.

③

Ой, туфлі мої,
Носи вістрочені.
Не хотіли виходити,
Самі віскочили.

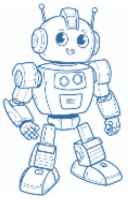

Тепер пограйте вдвох. Розгляньте стрілочки: 1 – швидкий темп, 2 – помірний, 3 – повільний. Стрілочка 1 – роби колові рухи обом руками на рівні грудей, 2 – постав руки на пояс, 3 – плавні змахи розведеними в сторони руками.

Домовтесь, хто з вас показуватиме стрілочки, змінюючи їх порядок, а хто – відповідні рухи.

Починайте гру у повільному темпі. Далі – поступово прискорюючи його. Поміняйтесь ролями.

Робо працює на батаре́йках і запрогра́мований на півний ритм. Що ж таке ритм? Ритм – це рівно́мірне чергува́ння зву́ків, ру́хів, зобра́жень... Ось у тебе постійно діє *серце́вий* ритм. Поклади́ ру́ку на гру́ди і відчу́й, як ритмі́чно б'ється твоє́ се́рце. Є *техні́чний* ритм. Його́ можна почу́ти на залі́зничі́ або в метро́, коли електри́чка чи по́їзд ритмі́чно стуко́тять ко́леса́ми: «Тук-тук, тук-тук, тук-тук...». Є *музи́чний* ритм, який ство́рюється за допо́могою нот. Пригада́й і назви́ но́ти, які ти зна́єш. Є *приро́дний* ритм – це змі́на пір ро́ку, міся́ців, днів ти́жня, ча́стин до́бї. Пригада́й і назви́ їх. Звичний ритм – це цокоті́ння годинни́ка, який пока́зує час. Чи мо́жеш ти ви́значити за годинни́ком котра́ година? Чи зна́єш ти скі́льки хви́лін в одній́ годині́? Секунд у хви́ліні?

Робо помітив, що *рі́тми живу́ть на́віть у карти́нках*. Розгля́нь послідо́вність зобра́жень. Здогада́йся, які *предме́ти ма́ють бу́ти замі́сть зна́ків пита́ння*? Доведи́ свою́ думку́.

Робо пропонує тобі розглянути і назвати зображені предмети. До кожної назви він написав ритмічну схему. Але він трішки поспішав і схеми переплутались. Поєднай кожне зображення з потрібною схемою.

та-ТА-та та-та-ТА та-ТА-та-та та-та-ТА-та та-та-та-ТА

Перевір себе, ритмічно промовляючи слова з виділенням певного складу. Пригадай слова, які підходять під такі схеми.

Ритм живе у словах, які закінчуються на один і той самий склад. Прочитай початок слів, у яких загубились суфікси. Як ти думаєш, якого складу не вистачає? Ще раз прочитай слова, тепер ритмічно, виділяючи останній склад.

Пёр..., зай..., гороб..., ослін..., стовп..., стіль..., помідор..., олів...

Запиши слова в зошит, вкажи спільний суфікс. Він допомагає визначити які ці предмети за розміром.

 Ритмічним може бути виконання артикуляційних вправ. Разом з Робо виконай вправу «Твердий горішок». Прочитай роботу вірш.

Круглий та твердий горішок Нумо спробуй заховати
В роті я тримаю. Й ти горіх швиденько,
То за праву, то за ліву Щоб не знайшли його в тебе
Щоку заховую. Ні татко, ні ненька.

(Юлія Рібцун)

Рот трохи відкрий. Кінчиком язика ритмічно впирайся у внутрішню сторону то лівої, то правої щокі. Слідкуй, щоб щелепа не рухалась. Контролюй виконання вказівним пальцем – чи справді твій горішок твердий?

 Малюй геометричні фігури, зберігаючи ритм. Не роби зайвих пауз.

				
швидко	повільно	повільно	швидко	швидко

? Називай фігури у заданому темпі – швидко чи повільно. Який спільний звук у назвах фігур? Які ще геометричні фігури зі звуком [р] ти знаєш?

 Ритмічно читай складі. Голосом виділяй наголошений склад.

Пам-пам-пам, пам-пам, пам-парам-пам, парам-пам-пам, парам-парам-пам.
Чи схоже на мелодію промовляння цих складів? Пригадай улюблену пісню. Відстукуй її ритм олівцем, промовляючи склад ля або будь-який інший.

 Ритм живе і у віршах. Прочитай віршик Юлії Рібцун.

– Ч-ч-ч – я кран відкрию, Свої руки я помію
Потече водичка. І умію личко.

 Спробуй запам'ятати його. Кожен рядок супроводжуй ритмічними рухами: обомі руками «відкривай кран»; хвилястими рухами відтвори, як тече вода з крану; покажи, як ти миеш руки, як умиваєшся.

Ритмічно прочитай слова, виділяючи кожен склад. Який звук повторюється в них?

Чуб, черепаха, човен, чоботи, ручка, чашка, черешня, черногуз.

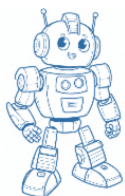
 Промовляй слово і підстрибуй. Скільки складів – стільки ж стрибків. Назви кожен іменник ласкаво. Запиши новоутворені слова в зошит, познач суфікси.

Буває так, що ритм починає хитрувати. Ось прочитай загадку Юлії Рібцун:

 Полохливий, боязкий. Ось на горіді побував,
Кожен знає хто такий. Там капусту попував.
Непосіда куцохвостий Він в капусті знає толк
До людей заходить в гості. Розбишака – сирій...

? Яку відгадку тобі підказував хитрий ритм? А хто це насправді?

Чарівна, мелодійна українська мова! Робот Робо тільки починає глибше вивчати її і щодня дізнається багато цікавого. **Сьогодні Робо прочитав про основні розділові знаки.** Ці знаки позначають межі речень і допомагають читати (промовляти) їх з різною інтонацією.

Робо запам'ятав, що коли про щось спокійно розповідають, то на письмі в кінці речення ставлять **крапку** (.). Це розповідне речення. Коли про щось запитують – **знак питання** (?). Таке речення питальне. А коли хтось кричить, гучно радіє чи захоплюється чимось, ставлять **знак оклику** (!). Це речення окличне.

 Прочитай жарт. Усміхнись. Не забувай про інтонацію. **Які розділові знаки використані в кінці кожного речення?**

- Васю, – говорить Оріся, – чому ти такий замурзаний? Я навіть можу вгадати, що ти сьогодні снідав!
- Відгадай.
- Ясно.
- А от і не вгадала! То я ще вчора на сніданок яєшню їв!

 Робо пропонує тобі прочитати оповідання, в якому загубились розділові знаки. Допоможи їх повернути! **В кожному квадратику постав потрібний розділовий знак.**

День і Ніч

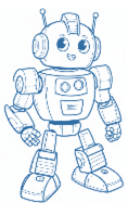
- Як тебе звать□ – запитав День у Ночі□
- Як звать□ А ніяк не звать□ Ніч та й усе□
- А як зватимуть тебе завтра□
- Завтра теж зватимуть Ніч□
- А як звали тебе вчора□
- Теж Ніч□
- А мене сьогодні звать Вівторком, завтра зватимуть Середою, післязавтра Четвергом, а вчора звали Понеділком, позавчора – Неділею□

 А тепер попрацюйте в парі. Прочитайте текст у ролях з відповідною розділовим знакам інтонацією.

? Підкажи, про які ще дві свої назви забув сказати День? **Які види речень використані в тексті?** Яких речень більше: розповідних, окличних чи питальних?

Робо впевнений, що ти вже добре знаєш правила читання. Воно має бути правильним, чітким, інтонаційно виразним. Інтонація – це ніби «звуковий малюнок» мовлення, що відрізняє усну його форму від писемної, допомагає зробити твоє мовлення зрозумілішим, більш емоційним.

Утвори склади, плавно протягуючи приголосний і переходячи на голосний.

Прочитай утворені склади з різною інтонацією.

Прочитай їх повільно, а тепер прискорюючи темп.

Прочитай вірш «На уроці мови».

Вчитель бережно розправив
Зощита у Вови:

– Чом ти, хлопче, не поставив
Знаків розділових?
– Ставив! –

Зіркнув той лукаво. –

Як ви зощит брали,
То вони тоді, їй-право,
Десь повипадали!

(Василь Шаройко)

Які розділові знаки ти знаєш? Чи справді вони можуть «повипадати» з зощита?

Робот Робо пропонує тобі спочатку послухати, а потім мовчки прочитати вірш Д. Куровського. Звертай увагу на розповідну, питальну та окличну інтонацію. Як ти думаєш, якби не було інтонації, чи настільки цікавим було б читання?

Сидить Варка-водоварка

Та з матері воду варить

– Може, тобі юшечки

Юшечки-чепурюшечки

– Не хочу

– Може тобі киселику

Киселику-веселику

– Не буду

Є й для Варі й локшинка

З плівкою молочненька

– Гаряча

– То я внесу холодничку

Холодничку-молочничку

– Холодний

– Є цукерочка солodka

Не гаряча й не холодна

– Не така

– А птичого молока

– Хо-о-очу

– То біжи надвір мерщій

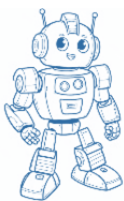
Та горобчика подій –

Марш із хати

Розстав пропущені розділові знаки. Прочитай вірш вголос, дотримуючись відповідної знакам інтонації.

В одній цікавій книжці Робо прочитав, що за метою висловлювання речення поділяють на розповідні, питальні та спонукальні, за будовою – прості і складні, за наявністю основних членів – повні та неповні, другорядних – поширені та непоширені. А ще речення поділяють за емоційним забарвленням, або інтонацією, на окличні та неокличні.

 Прочитай анекдот. Які типи речень за інтонацією зустрічаються в ньому: окличні чи неокличні?

Похвалівся

Повернувшись зі школи, Степан похвалився:

- Тату, сьогодні лише я зміг правильно відповісти на питання вчителя.
- Що ж це було за питання?
- Хто відірвав ручку від дверей?

 На яке запитання зміг відповісти хлопчик? Як ти думаєш, такою відповіддю варто хизуватися?

 Виразно прочитай вірш «Новий м'яч» Миколи Петренка. Які типи речень за інтонацією використані в ньому?

- Що за гамір, що за гам?
- Це м'яча купили нам!
- Ми побігли на газон,
- Це у нас там стадіон:
- Пес Рябко – то наш суддя,
- Дві команди – ти і я.

Бий! Пасуй! Ура! Футбол!
 Переймай! Увага! Гол!..
 Де ж це м'яч? В воротах?
 Ні! Не в воротах, у вікні!
 Збіглись люди: що за гам?
 – Це м'яча купили нам!..

 В яку гру грали діти? Де вони грали? Як ти думаєш, чому м'яч потрапив у вікно?

Де потрібно грати у спортивні ігри? Як тепер слід вчинити дітям?
 Чи ти граєш у футбол? Де?

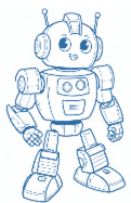

 Прочитай жартівливий рядок.

М'яч ще летів у вікно директора, а школярі вже грали в іншу гру – хованки.

 Як ти думаєш, чи справді учні завершили футбольний матч і розпочали гру в піжмурки?

Робо прокінувся сьогодні дуже рано. Його розбудив сонячний промінчик, що зазирнув у вікно. А ще хтось настійливо стукав за вікном: тук (пауза), тук (пауза), тук. Він підійшов до вікна і побачив бурюльку, яка плакала – її слізки крапали на козирок.

«О, так це вистукує справжня весняна капіж. Значить весна настала?!» – здивувався Робо. – «А з нею – весняні казки, нові цікаві ігри та пізнавальні завдання!».

 Робо пропонує тобі прочитати весняний текст. Розстав паузи між словами, позначивши їх знаком |.

Надворіще подекуди лежить сніг.
авденья скрає світить сонце. Його густе,
лагідно пригріває. Вже потекли веселі струмочки.

Вночі трішки підмерзає,
золотисте проміння

Пробуджуються від зимового сну дерева.
вони поволі наповнюються соком.
Незабаром з них визирнуть перші зелені листочки.
І з землі проклюнулися маленькі ніжні білі і блакитні голівки.
Це підсніжники та проліски.

Зігріт сонцем,
Збільшуються бруньки.

Зовсім скоро з'являться шпакі,
справжні крилаті вісники весни.
Вони прилітають на початку березня.
Шпакі добре вміють повторювати різні звуки
і співають. За це їх називають
пересмішниками.

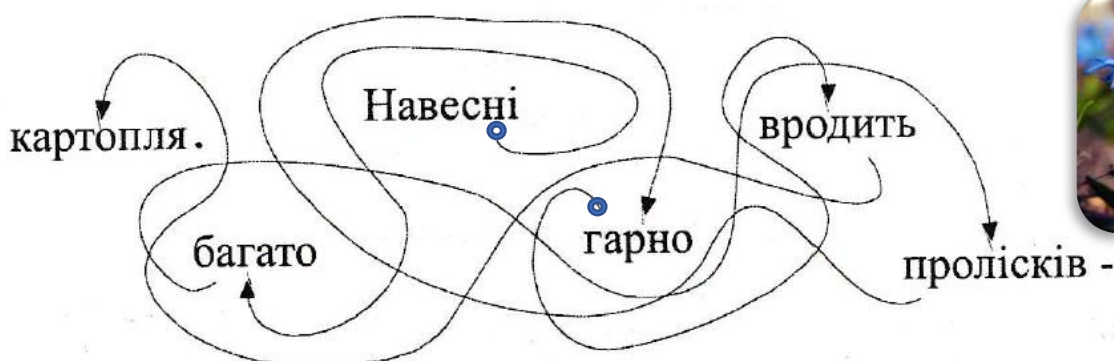

(Юлія Рибічун)

Робот Робо пропонує повторити за шпакі складі, які він найчастіше проспіває:

ЦІ-ЦІ (пауза); ТУК-(пауза) ТУК (пауза); КРАП (пауза) КРАП (пауза)
КРАП (пауза); ЦІНЬ-ЦІНЬ (пауза) ЦІНЬ-ЦІНЬ-ЦІНЬ (пауза); ПІ (пауза) ПІ
(пауза), ПІУ-ПІУ (пауза) ПІУ (пауза); ХРУСЬ (пауза)...

 Весна багата на народні прикмети. Розмотавши вузлик, ти прочитаєш одну з них. Запиши її в зошит. Не забувай робити паузи між словами.

Робо вміє розраховувати свої сили. Попрацює – зробить паузу. А ти, коли готуєш вдома уроки, періодично робиш паузи? Важливо чергувати працю із відпочинком, роблячи паузи.

Поглянь, запропоноване прислів'я забуло про паузи і тепер написано одним довгим словом. Прочитай прислів'я, плесками в долоні визначаючи межі кожного слова.

Працялюдину годую, а лінью марную.

Прочитай прислів'я ще раз, роблячи паузи. Поясни його значення.

Робо пропонує тобі пограти вдвох із використанням пауз. Приготуйте аркуш паперу, ручку чи олівець. Один із вас у вільному порядку називатиме протяжні, короткі та переривчасті звуки. Другий, коли почує протяжний звук, намалює довгу лінію, нетривалий – коротку, переривчастий – пунктирну лінію. Наприклад, почувши «ссс...», ти намалюєш довгу лінію, «м» – коротку, «б-б-б» – переривчасту. Потім поміняйтесь ролями. Будьте уважними!

Робо пропонує тобі прочитати віршовані рядки Юлії Рибцун, добираючи слова, відповідні змісту. Зроби, де потрібно, паузу.

Юрко цукерки у руці...,
А в кишені ще...

(трима́в / три мав)

Спостерігали ми...,
Як мчали ліжники...

(з горі́ / згорі́)

Навесні со́ро́ка скреко́тала...,
Де на со́нечку розкві́тнув...

(пролісо́к / про лісо́к)

Вся в ко́шик зібрана ...,
Пі́тиме смачні́й...

(квас О́ля / квасо́ля)

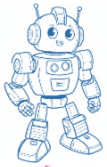

На́ша до́ня Ми́ла
Зро́би́ла пі́ну...,
По́тім те́плою водо́ю
Усю́ пі́ну...

(зми́ла / з ми́ла)

Пригадай, як пішуться іменники з прийменниками або сполучниками. Як пішуться прислівники?

Робо дізнався, що у французькій мові наголос завжди падає на останній склад слова. А от в українській наголос може падати на будь-який склад, ще й значення слова змінювати.

Серед графічних символів знайди і обведи знаки наголосу.

‘ \ ’ = , / ’ О : ; ’ — . ’ | ’ ’ [’ !] ? ’ ’ ,

Чи зможеш ти назвати для чого використовуються інші символи і як вони називаються? Чи є серед зображених тобі незнайомі або написані неправильно? Закресли їх.

Місце наголосу може змінити значення слова. Прочитай пари слів. Складі речення з кожним із них, запиши в зошит.

Оси – осі, сови – сові, руки – руки, замок – замо́к, ноги – ногі.

Робо теж придумав пари речень. У кожному з них є по одному слову, які пишуться однаково, але наголос в них різний. Читай уважно, думаючи де саме поставити наголос. Поясни значення прочитаних тобою речень.

Борис і Богдан – рідні брати.

Брати чужого не можна.

Всім за добро добром плачу.

Ріжу в салат цибулинку і плачу.

Від порога до порога
всюди водить нас доро́га.

Доро́га матусю,
всьому в тебе вчу́ся.

На бере́зі рибалка,

А на бере́зі чорна галка.

Робо нагадує, що є наголос, який ставиться у словах. А ще є логічний наголос, тобто такий, що виділяє в реченні певне слово, щоб привернути увагу саме до нього.

Читай речення, виділяючи логічним наголосом певне слово, яке відповідає на поставлене запитання.

Лиси́ця хвостом сліди́ замітає.

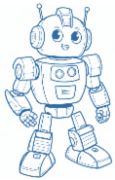
Хто хвостом сліди́ замітає?

Чим замітає сліди́ лиси́ця?

Що замітає хвостом лиси́ця?

Що ро́бить лиси́ця хвостом?

Робо засвоїв, що неправильно поставлений наголос у слові може змінити його значення, а іноді й зміст усього речення. Давай спробуємо визначити чи дружиш ти із наголосом і завжди правильно використовуєш його у своєму мовленні.

Робо пропонує тобі прочитати пари числівників. Постав наголос. Назви, на якій склад падає наголос у кожному слові.

Десять – десятий, дев'ять – дев'ятий, чотири – четверо, один – одинадцять, двадцять – двадцятий, тридцять – тридцятий.

Знайди неправильно дібрану пару. Поясни помилковість.

Прочитай вірш Ольги Халó, звертаючи особливу увагу на виділені слова. Дотримуйся правильного наголосу.

Одинадцять, чотирна́дцять –

Це уже не дивина́:

У числі́вниках із *-на́дцять*

Наголо́шується *-на́-*.

Говори́ завжди ви́разно,

Вибудо́вуй діало́г,

Щоб звучали непока́зно

Кіломе́тр і катало́г,

Засти́бка, русло́, шовко́вий,

Оле́нь, і́кло, осока́ –

Наша мо́ва барві́нкова

Як дібро́ва гові́рка.

Ки́дати, живо́пис, бо́сий,

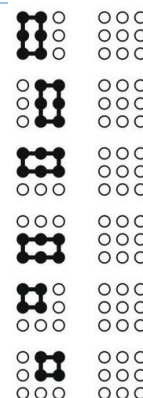
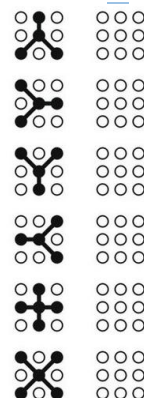
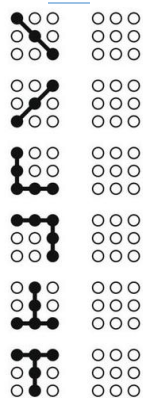
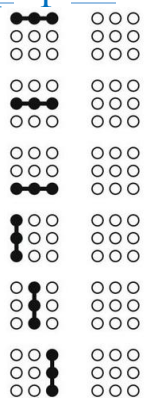
Листопа́д і кропи́ва –

Рідна мо́ва сто́голо́са

Сло́вом пра́вильним жива́.

Поясни значення кожного виділеного слова. Визнач, до якої частини мови належить кожне з них. Запиши ці слова у зошит, постав наголос.

Робо впевнений, що ти вже переконався (-лась), що для того, щоб правильно визначати наголос у словах, слід бути дуже уважним (-ою). Скопіюй графічні елементи так само, як на малюнках.

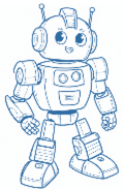
А тепер спробуй «зашифрувати» ці малюнки за допомогою звуків (складів). Жирні крапочки – це наголо́шені звуки (склади), порожні – ненаголо́шені. «Зашифруємо» ось цей знак, схожий на наголос, звуками [е] чи складами «фа».

е-е-е́
е-е́-е
е́-е-е

фа-фа-фа́
фа-фа́-фа
фа́-фа-фа

Тепер спробуй са́мостійно «зашифрувати» інші зна́ки, які тобі до вподóби, звуками чи склада́ми.

Робот Робо знає багато різних ігор. У таку гру ти ще, напевно, не грав / -ла. Давай пограємо разом! В кожному з рядків назви предметів відрізняються лише однією буквою. Знайди та обведи ці букви в кожному рядку.

Е О І

Ю О И

Е Ш И

Н Т І

А Х О

Г І К

Ш И І

Л А Ф

Р А З

О Б Г

В Б К

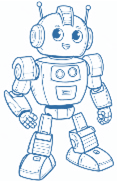
С З Ж

Послухай вірш. Які ще схожі за звучанням слова ти почув / -ла? Пригадай ще пари слів-паронімів. Запиши у зошит. Назви і підкресли букви, якими вони відрізняються.

Визнач спільний склад у назвах предметів у кожному рядку. Пригадай слова, які починаються на такий саме склад.

Робот Робо не так давно почав вивчати українську мову. Тому іноді в нього на пишмі ще зустрічаються помилкі. Проте їх не стільки, як у дівчинки Опісочки. Читай уважно текст, якій записала дівчинка. Перепиші його,

віправивши помилкі.

Шила собі на світі миска-подушка. Вилізла вона одного лазу з гілки гуляти. А за нею погнався кит вухатий. Миска злякалась та й втекла в гірку. Сидить миска в гірці і від краху дрижить. А кит сидить біля гори. Таптом вискочить миска з гірки, побіжить, а кит вухатий її впіймає.

 Перечитай віправлений тобою текст. Назви слова, схожі за написанням. Обведи їх.

 А тепер спробуй знайти пари слів, схожих за звучанням. Візьми кольорові олівці. Кожну пару слів з'єднай іншим кольором.

Назви спільні складі у парах слів.

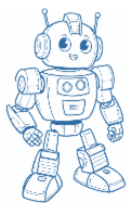
 Прочитай жартівливий віршик. Підкресли пари слів-паронімів.

Сівий бик приліг на бік –
Він удень поспати звик.
Хитрий лис прибіг у ліс,

Ковбасі з сел^а приніс.
Кит подумав, що він кіт –
Мішу ловить на обід.

(О. Лещак, Е. Мілянівський)

Нас отóчує бéзліч предмéтів. Невáжко помітити, щó дéякі з них бува́ють схóжими. Напрíклад, червóне я́блуко і помідóр, с́ині штанí і шóрти, рудí лисíця та б́ілка... Назв́и ще поді́бні предмéти. Чáсто між собо́ю схóжими бува́ють і словá.

Прочита́й вірш. Назв́и всі словá зі звúком [к], які ти запам'ята́в (-ла).

От на б́укву К, мій д́ру́же,
Є словá поді́бні д́уже.
Ось коза́ не йде у клі́тку,
Ось коза́к трима́є квíтку.
Ті́льки щó була́ калі́на –

А вже д́івчина Килíна.
Кі́т і кит, кула́к – кулі́к,
Кóроп – кóрок, кро́к і кри́к,
Ка́шка – кішка, кра́н і кра́м...
Відшука́й словá й ти сам!

(Сергі́й Сушко́)

Візнач, які словá мóжна назва́ти поді́бними? Запиши́ па́ри пароні́мів у зо́шит, підкрéсли б́укви, які́ми вони́ відрі́зняються.

Рóбо пропону́є тоб́і прочита́ти вірш Ю́лії Рíбцýн і простéжити, як гра́ються б́укви Л та Р, як змíнюються словá зі змíною букв та їх знáчення.

Б́уква е́Л прийшла́ у сквер.
Там зустрíла б́укву е́Р.
Подáв сигна́л строкáтий дýтел:
«Час прийшо́в у рíми гра́ти!».
Е́Л сказа́ло: «Лáсий лис»,
е́Р сказа́ло: «Вáрить рис»,
е́Л сказа́ло: «Прóсять ла́му»,
е́Р сказа́ло: «Вста́вить ра́му».
Е́Л: «Важлі́вий д́уже лак»,
е́Р: «Червóний нíби рак».

Е́Л: «Йде весéла Ла́да»,
е́Р: «Ї́ї зустрíти б́уду ра́да»,
е́Л: «А це малíй Лука́»,
е́Р: «Ось моя́ тоб́і рука́».
Е́Л: «Левко́ – це хлопчик Лев»,
е́Р: «Де грíзний його́ рев?».
Е́Л: «Галя́вою гуля́є лось»,
е́Р: «По́руч рі́чка Рось».
З Рóбо рíми підбира́ли –
Е́Л і е́Р ми розрі́зняли.

Які́ словá, схóжі за звучáнням, ти запам'ята́в (-ла)? Запиши́ їх у зо́шит па́рами, підкрéсли б́укви, які́ми вони́ відрі́зняються.

Прочита́й жартівлі́вий вірш «Жолудéць». При повтóрному прочита́нні на ко́жну па́ру слів, схóжих за звучáнням, т́упай ного́ю.

Ой, дуб-дуба, ой, дуб-д́уба,
Жолудéць під д́убом т́упа.
В ньóго ша́почка новéнька,

Кожуші́ночка жовтéнька.
Нíжкою туп, туп:
– З мене́ б́уде дуб, дуб!

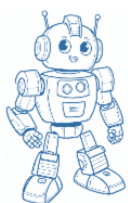
(Анатолі́й Камінчу́к)

Назв́и словá, при твóренні які́х бу́ли вíкористані пестлі́ві с́уфікси.

Запам'ята́й: словá, схóжі за звучáнням і написáнням, але́ такі́, щó рі́зняються за знáченням, назива́ються пароні́мами.

Робо помітив, що в мові все має звукове вираження. Самі по собі ізольовані звуки ніби нічого не позначають. Варто вимовити окремо звуки [i], [д], [м] – ніхто нічого не зрозуміє. Але достатньо вимовити ці звуки в іншому порядку [д], [i], [м] і

відразу стане зрозуміло, що саме хотів (-ла) сказати.

 Робо пропонує тобі прочитати вірш за А. Барто і відчути його звуки.

Промов гучніше слово «грим»,

Гуркоче слово, ніби грим.

Скажеш тихенько:

«Шість мишенят».

Відразу маленькі зашурхотять.

Скажеш: зозулька на дубку,

Тобі почується: «Ку-ку!».

А скажеш слово: листопад,

Листочки падають, летять.

Й відразу ніби наяву

Ти бачиш осінь,

Жовте лістя і траву.

? Який звук пригадується, коли чуєш гуркіт грому? А коли шурхотять мишенята (листочки)?

Робо нагадує, що звуки української мови бувають голосними та приголосними. Щоб правильно розрізняти та вимовляти їх, варто навчитись розповідати про них. Робо пропонує тобі розглянути схеми-описи звуків Юлії Рібцун і розповісти про будь-який голосний чи приголосний звук.

Розглянь червону схему. Губи підказують нам те, які форми вони набувають при вимові голосного, барабанні палички – наголошеність звука. Покажи схематичне позначення звука [о] у слові «осінь», а тепер [і].

Синя схема містить значно більше деталей. Жабка допоможе тобі визначити: звук вимовляється губами чи язиком. Язичок між губами напрямом стрілочок підкаже чи піднімається язик за верхні зуби чи знаходиться за нижніми зубами. Повітряна кулька, з якої виходить повітря, допоможе відчути, який струмінь ми відчуваємо при вимові звука: теплий (сонечко) або холодний (сніжинка). Вказівним пальчиком ми ніби

торка́ємось зв́ука: він тверді́й (як гві́здок) чи м'я́кий (як пір'і́нка). Ву́хо допомо́же розрі́знити який при́голосний: дзві́нкий (як дзвіно́чок) чи глу́хий (як бараба́н).

 Погра́й з дру́зями. Розка́жи про ко́жен звук із за́даного сло́ва, використо́вуючи схему. Інший граве́ць неха́й впізна́є ко́жен звук і відгада́є корóтке сло́во.

 Рóбо пропону́є тобі прочита́ти жартівлі́вий вірш Євге́на Гу́цала.

Лис зустрів у лісі ліса.

– Чом я лис?

Лис із лісом обня́лися.

– А чом я лис?

– Здра́стуй, лісе,

– Бо я лісом в лісі зріс.

– Здра́стуй, лісе.

– І я лісом в лісі зріс.

Й зно́ву зві́рі обня́лися.

Й лис із лісом розі́йшли́сь.

– Ти не лісйй?

Й розі́йшли́ся лис із лісом:

– Я не лісйй...

Той – не лісйй,

– Так чо́му ти зве́шся лісом?

Той – не лісйй!

– Але́ й ти зове́шся лісом,

Розі́йшли́ся – та й гада́ли:

Хоч і ти тако́ж не лісйй.

І чо́му їх так назва́ли?

 Попрацю́йте в па́рі. Прочита́йте вірш у ро́лях.

 Яка бу́ква найча́стіше повто́рювалася у ньóму? Розка́жи про звук [л], використо́вуючи схему.

Ліси так і не змо́гли зрозумі́ти чо́му їх назва́ли са́ме так. Спра́вді, далéко не всі значе́ння слів украї́нської мо́ви мо́жна ле́гко поясни́ти. Але́ є і такі, в якіх схова́лися підка́зки. Чи змо́жеш ти відпові́сті чо́му самока́т, стоні́жку, самоскі́д, снігопа́д, скоромо́вку так назва́ли? Який спі́льний звук у всіх цих слова́х? Розка́жи про ньóго за схемо́ю.

 Прочита́й ві́ршик про хло́пчика Пили́па і посмі́хні́сь.

Ду́же ва́жко жити́ Пили́пу:

де не ля́же – там прилі́пне,

І лишé підйо́мним кра́ном

підні́ма Пили́па ма́ма.

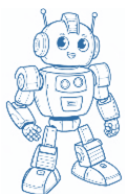
(Анатолі́й Косте́цький)

 Чо́му Пили́пу було́ ва́жко жі́ти? Які́м був Пили́п? Чи наспра́вді ма́ма Пили́па клі́че підйо́мний кран, щоб підня́ти

сі́на? Як ти ду́маєш, що потре́бно робі́ти Пили́пу, щоб не відчува́ти пості́йну сонлі́вість? А чи тебе́ дово́диться буді́ти зра́нку?

Яка бу́ква повто́рюється у пе́рших двох рядка́х ві́рша? Розка́жи про відпові́дний звук, використо́вуючи схему.

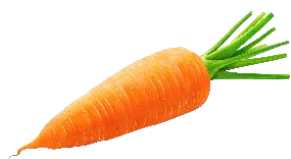
Осінь барвіста прийшла непомітно. Ніби якийсь художник-чарівник побував у парку і перефарбував все у золотисті кольори. Ось іде Робо, прислухається до шелесту лістя під ногами, думає, яка красива та до того ще й щедра осінь.

За невтомну працю вона дарує трудівникам багаті врожаї. **Клічуть нас поля, городи і сади збирати осені плоди. А які саме – відгадай.**

Має сім шкір,
А слізи випускає всім

В земляній сиджу коморі,
А коса моя надворі.

Червоний Мака́р
по полю скака́в,
А в борщ
з іншими попав.

Хто ховає під кущі
Наші супи та борщі?

Без рук, без ніг,
А в'ється на батіг.

Стоїть півень
на грядках
У червоних
чобітках.

? Назви відгадки одним словом. Чи помітив (-ла) ти, яка українська страва згадується в тексті кількох загадок? Які овочі знадобляться ще, щоб зварити справжній український борщ?

Робо запрошує тебе помандрувати до казкової Країни овочів. Назви перший і останній звуки в назві кожного зображеного овоча-мешканця країни.

Одного разу напали на країну злі жуки та ненажерлива гусінь. Відважний сеньйор Помідор, командир овочів, зібрав військо, щоб стати на захист своєї країни. Але до війська міг вступити тільки той овоч, у назві якого є звук, яким закінчуються слова «сеньйор», «помідор». Допоможи сеньйору Помідору підібрати овочі зі звуком [p]. Тож з якими овочами став на захист рідної країни сеньйор Помідор? (З горохом, редіскою...)

Та не відступили злі жуки та гусінь. Тоді ще одне військо вирішив зібрати сеньйор Помідор. Але тепер приймав до війська лише ті овочі, в назві яких стільки ж складів, як у слові «помідор». Назви нових воїнів.

Сеньйор Помідор звільнив свою рідну Країну від ворогів. Він дуже вдячний тобі за те, що допоміг (допомогла) збирати військо, і злі жуки та гусінь були назавжди вигнані з країни.

? Робо запитує, чи є у тебе улюблений овоч? Розкажи про нього. Сеньйору Помідору ти дуже допоміг (допомогла), а ось домашнім ти допомагаєш? А овочі збирати вмієш?

 Робо пропонує тобі прочитати вірш. Про що розповідається у ньому?

На горід ми всі підємо, різні овочі зберемо –
Наші ноги туп-туп, по горіду йдуть, йдуть.
Картюплю копаємо і у кошики складаємо.
Капусту зрізаємо і у кошики складаємо.
Квасоллю зриваємо і у кошики складаємо.
Гарно ми попрацювали, щедрий урожай зібрали.

(Юлія Рібцун)

Прочитай вірш повторно, супроводжуючи читання відповідними рухами на позначення дієслів. Які із зображених овочів не згадувались у змісті вірша?

 Не тільки ми, але й овочі люблять загадувати як звичайні, так і описові загадки. Осінь щедра на дарі, тому саме восени багато овочів, фруктів, ягід. Робо пропонує тобі уважно розглянути схему опису Юлії Рібцун та відгадати, про який овоч йде мова.

Описові загадки звучать так: 1) знак питання – «Що це?» (овоч, фрукт, ягода); 2) назви колір; 3) опиши форму; 4) визнач розмір; 5) який плід на дотик (він твердий, як деревина; м'який, як вата; гладенький, як скло; шорсткий, як оксамитовий папір); 6) чи можна визначити його смак (кислий, солодкий, кисло-солодкий, гіркий); 7) де він росте (на дереві, на кущі, на кущику, під землею); 8) як можна вживати в їжу (варити, смажити, тушкувати, запікати, їсти сирым, консервувати, робити сік).

Ось послухай загадку Робо: «Цей овоч. Він зеленого кольору. Цей овоч довгастий, овальний. Він не вирастає надто великим. На дотик він твердий, його шкірка шорстка, адже вкрита невеличкими пухирцями. Його смак свіжий. Цей овоч росте на грядці, на огудинні. Його можна їсти сирым, робити з нього салати, консервувати, засолювати». Чи вдалося тобі відгадати що ж це за овощ?

Загадай схожі загадки своїм друзям. Пограйте разом!

Чи знаєш ти, що овочі людина почала вживати в їжу тисячі років тому? На земній кулі відомо більше ста різновидів овочевих культур. Серед овочів велетнем вважають гарбуза. Його вага іноді досягає ста кілограмів.

Розглянь картинку. Хто сховався за величезним гарбузом? Який спільний звук у назвах усіх зображених предметів?

Спробуй продовжити домовлянки Робо. Тобі допоможе рима – співзвуччя закінчень слів.

Буз-буз-буз – помаранчевий...

Ор-ор-ор – червоний...

Рох-рох-рох – стручковий...

Йска-йска-йска – рожева...

Едька-едька-едька – чорна...

Орка-орква-орква – оранжева...

Рок-рок-рок – хрумкий...

Опля-опля-опля – коричнева...

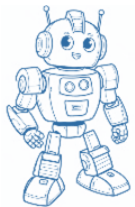
Трушка-трушка-трушка – коренева...

Рець-рець – рець – гострий...

Які назви кольорів зустрічаються у домовлянках? Які з них є синонімами?

Робот Робо переконався, що одні предмети на дотик тверді, а інші – м'які. Назви тверді (м'які) предмети, які ти знаєш. Бувають твердими і м'якими звуки. Пригадай як вони позначаються графічно.

Зроби звуко-буквений аналіз слів. Визнач тверді (м'які) приголосні.

Зозуля, олень, яйця, сім'я, опеньки, тітонька, тюлень.

Чи пам'ятаєш ти, що звук [й] завжди м'який і позначається двома рисочками? Будь уважним (-ою)!

Пограйте в парі. Один називатиме твердий приголосний (окремо чи у складі), а інший – м'який. Наприклад: д-дь, лі – ли. Далі – навпаки.

Прочитай текст.

Дзінь та Дзень

На сонячній лісовій галявині жило двоє братів – дзвіночки Дзінь та Дзень. Дзінь був старшим братом, а Дзень – молодшим. Кожного ранку сонечко заглядало до них у гості. Спочатку воно вітало Дзіня, а потім Дзеня. Коли сонечко йшло спочивати, воно теж прощалося з дзвіночками, потіскуючи руку спочатку Дзіньові, а потім Дзеньові. Дзень ображався на брата, бо той був завжди в усьому першим.

Одного ранку випала рясна роса.

– Я хочу вмітися першим, – сказав Дзень.

– А чому це ти маєш бути першим? – запитав Дзінь.

Браті засперечались і так голосно задзвеніли, що всі навколо прокинулись. Тітонька Роса хотіла заспокоїти їх, та це їй не вдалося. Тоді вона бризнула прозорими краплями на братів.

Дзінь та Дзень замовкли. Стало тихо. Дзвіночки побачили всіх мешканців галявини і зрозуміли, що вони їх розбудили. Братам стало дуже соромно, і відтоді дзвіночки Дзень та Дзінь дивляться сором'язливо, схиляючи донизу свої гарні голівки.

(Світлана Якіменко)

Як звали братів? Якé ім'я звучить більш твердо?

Випиши з тексту слова з м'якими приголосними. Познач м'які приголосні двома рисочками, а тверді – однією.

Прочитай вірш.

Заглядала Осінь до водички, в синь-синь-синь.

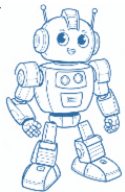
Й плакала дрібненько день-день-день.

Десь полинула за море вже теплінь-лінь-лінь.

Залишила по собі лиш тінь-тінь-тінь.

Які слова в ньому повторюються?

Робот Робо чекає новорічних свят. Він знає, що звичай святкувати Новий рік прийшов до нас із сивої давнини. А започаткували його жителі стародавньої Англії та Німеччини. Люди збирались у зимовому лісі навколо ялинки, співали, танцювали, веселились. Ми запозичили цей чудовий звичай і тепер теж святкуємо Новий рік біля ялинки.

Подружка Робо, дівчинка Ярінка, пам'ятала, що скоро новорічне свято і треба буде ялинку прикрашати. А де ялинку взяти? Невже її треба у такому гарному молодому лісі зрубати? Ярінці шкода рубати ялинку і вирішила дівчинка її прикрасити в лісочку не так для себе, як для лісових звірят. В гості хай і до них приходить казка. Тоді кожному з гостей згодиться маска.

Робо пропонує тобі зробити новорічну маску. Для роботи знадобиться білий картон, кольоровий папір, простий олівець, лінійка, ножиці, клей ПВА, пензлик, серветки, фломастери. Із цупкого паперу віриж заготовку прямокутної форми орієнтовно 88×16 см. Перегні її навпіл. На верхній частині складеної заготовки намалюй половину маски і віриж за зовнішніми контурами. З допомогою дорослого віриж ножицями прорізи для очей. З лицьової сторони маску розфарбуй чи обклей кольоровим папером. До виготовленої маски прикріпи мотузочки або резинку. Оформи маску відповідно до свого задуму – тваринка, пташка, фея тощо.

Гостям час маски одягати. Спробуй гостей під масками впізнати. Для цього стануть у пригоді невеличкі підказки **Юлії Рибцун**.

Для неї страшна навіть шийшка.
Це, звичайно, сіра...

КОЗА

Для цього звірятка гойдалка
гілка. Це, звичайно, руда...

ВОРОНА

Із куркою смакує йому рис. Це
хвостатий хитрий...

ВОВК

Ця пташина чепурна, у
дзьобуку сунічка. Жовтогруду
непосіду назвали...

МІШКА

Хоч у пташини чудова корона, та
це не принцеса, а чорна...

ЛЕВ

Цей звір в ступі пшонó товк. Це
звичайно сірий...

БІЛКА

Мороз аж тріщить, а на ній лишé
майка. Ця пташка смілива, а звать
її...

ЖАБКИ

Цей гість гривастий стримує свій
рев. Сьогодні дуже добрий...

ЧАЙКА

На рі́жках в не́ї ба́нтики, а на
спі́ні ко́са. Це ди́ка пу́стунка,
рога́та...

ЛИС

Ка́пці на ла́пках, на го́лівках –
ша́пки. Ме́рзнуть на мо́розі
зеле́нькі...

СИНІЧКА

З'єдна́й за́гадки з відга́дками. Га́рно ми попра́цюва́ли! Чи у́сіх го́стей
впізна́ли?

В цей са́мий
час у ста́рому
дріму́чому лі́сі
і́нші зві́рі
влаштува́ли
своє́ свя́то і
зібра́лися бі́ля
вели́кої пі́шної
красу́ні-ялі́нки.
А ведмі́дь Кли́ш
спо́кійно спа́в у
сво́єму барло́зі.
Смі́х, га́мір
наго́рі розбу́дів
його́. Кли́ш
розсе́рдився,
нахму́рився,
ві́ліз із барло́гу.
Здивува́вся,
адже́ ніко́ли не
ба́чив сні́гу,
усмі́хну́вся
та́кий
дивови́жній
ялі́нці.

Зві́рі зраді́ли поя́ві ведме́дя і зве́рну́лись до Кли́ша:

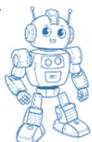
Одяга́й-но шви́дше ма́ску,
Потра́пляй в ча́рівну ка́зку.

БО

Ча́рівний зі́рча́стий сні́г
Опу́ска́ється на всі́х!

(Ю. Куша́к)

? Покажі́, як зми́нювався на́стрій Кли́ша. Чо́му? Але́ всі́ зві́рі бу́ли в
ма́сках і ведмі́дь не ві́дразу зумі́в відгада́ти хто́ це. Спробу́й ти впі́знати
зві́рів під ма́сками. Розкажі́ чи́ї ма́ски на них. Як ти вважа́єш, чо́му кіт став
ті́кати?

Робот Робо впевнений, що всі діти дуже люблять слухати чи читати казки. Всі казки цікаві, повчальні і мають щасливий кінець. Прочитай одну з них!

В країні Морфології жила велика сім'я Імєнників. У них народилось сім хлопчиків-відмінків із різними характерами та вподобаннями.

Перший відмінок ще не народився, а вже в сім'ї думали-гадали, як же назвати свого первістка. І вирішили назвати його **Називний**. Ось лежить новонароджений Називний відмінок у колісці, пальчиком навколо показує і запитує: «Хто? Що?» та називає все що бачить.

Другий відмінок народився і став **Родовий**, бо продовжив рід. Родовий відмінок весь час цікавився: «Кого? Чого?».

Третій відмінок, коли був малюком, що не побачить, все просить: «Дай!» І його назвали **Давальний**. Підріс Давальний відмінок і сам став всім навколо щось давати. Щедрий і добрий Давальний відмінок запитував: «Дати кому? Чому?».

Знахідний відмінок змалечку був бешкетником. Де він тільки не бував! Куди тільки не лазив! Щось знайде і додому несе. І прозвали його **Знахідний**. Знахідний відмінок що знайде, зразу не показує, а просить відгадати: «Я знайшов кого? Що?».

Орудний відмінок швидко підріс. Він був кмітливим і працюватим. Навчився орудувати різними інструментами. Став називатись **Орудний**. Орудний відмінок весь час запитував: «Орудую чим? Ким?».

Місцевий відмінок був дуже прив'язаним до рідного міста і ніколи не покидав його. Тому всі звали його Місцевим. Місцевому відмінку було завжди дуже цікаво знати про події в місті: «Де? На чому? На кому?».

Найменший, **Кличний** відмінок, користувався повагою як старших, так і друзів. До нього звертались за допомогою, кликали в гості. Стали звати його Кличним. І Кличний відмінок закликав кожного до себе в гості, називаючи його по імені.

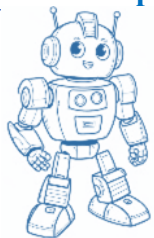
Мешканці країни Морфології були вдячні братам-відмінкам за те, що вони були такі дружні та завжди допомагали тим, хто прагнув вивчити українську мову.

(Юлія Рібицун)

Про що розповідається в казці? Чому братів так назвали? Що тобі найбільше запам'яталось? Назви відмінки по порядку. Хто перший (другий...). Нумо пограймо з ними!

Робот Робо просить тебе нагадати йому скільки всього відмінків. А чого десять (п'ять, чотири, два, один)? Чого цілих дванадцять? А чого ще є по сім? Робо пропонує тобі виконати сім цікавих завдань, погравши з кожним із відмінків нашої рідної української мови.

Н. в. – Наш

Р. в. – Робо

Д. в. – Добре

З. в. – Знає

О. в. – Осяйну

М. в. – Мову

Кл. в. – Калинову!

Прочитай рядки. Перша буква кожного слова відповідає початку назви відмінка. Такі підказки допоможуть тобі легше запам'ятати назви та послідовність відмінків.

Переглянь відео. Назви

відмінки по порядку,

пригадуючи питання до кожного.

Прочитай фрагмент казки, дотримуючись відповідної інтонації та наголошення слів. Пригадай назву казки.

Коли зирк – іде (хто?) Лисичка,

Чепуруха-молодичка.

Як побачила (...?) котá,

Зупинилась і пита:

– Хто ти є? Якого роду?

Як забрів ти (...?) в цю господу?

– Я – Пан Кощий, мудрий кіт!

Це славетний дуже рід...

(Ігор Качуровський)

У дужках постав запитання до слів, визнач, у яких відмінках вони вжиті.

Пригадай українську народну казку «Пан Кощий», переглянувши її.

Дай відповіді на запитання.

Кого (що) ти бачиш на малюнку? Для кого готували обід звірі? Хто запросив Пана Кощького на обід? Як його кликав заєць? Чим пригощали котá? Що найбільше смакувало Пану Кощькому? Кого боялися лісові мешканці? Хто і куди зі звірів заховався?

Чи всі відмінкові форми використані у запитаннях?

Хлопчик Олівчик, друг Робо, дуже любить відвідувати центр іпотерапії – місце, де спеціально навчені коні катають дітей і дорослих, покращуючи їх координацію та рівновагу. Олівчик був у захопленні від коней і вирішив їх намалювати. Після першого відвідування центру він намалював одну, а після другого – іншу картинку.

Порівняй
картинки.

? Чим вони
схожі, а чим
відрізняються?

Хто на кому
їде?

Хто кого
везе?

Що буває?

Чого не
може бути?

Чому?

Покажи
руками, як
хлопчик їде
на коні.

А тепер як
хлопчик
везе коня на
собі.

Хто радіє?

Хто
втомлений?

А тобі
доводилось
кататись на
коні?

Робо пропонує тобі переглянути мультфільм.
Хто ким мив підлогу спочатку? А потім? Хто кого
вішав сушитись? Хто кому допомагав? Які
антоніми тобі вдалось помітити?

 Робо любить жартувати. Нещодавно він почув жарт. Прочитай його.

Бабуся та онук прийшли до зоопарку. Перед вольєром зі слоном бабуся каже:

– Мишко, чому ти не даєш слоніві хліба?

– Я не знаю куді давати. У нього і спереду, і позаду хвості.

Бабуся допомогла онуку розібратися, що і для чого має слон. А ти зможеш розібратися із завданнями Робо?

Розглянь фотографію.
Покажи де дівка мама
(мама дівки, мамина
дівка, бабуся онуки,
мамина мама, бабусина
онука). Хто старше
(молодше)?

Дівка слухала маму.
Дівку слухала мама.
Хто говорив?

Спробуй розв'язати задачу Робо.

Якщо Олég вищий за Андрія, а Андрій вищий за Віктора, хто вищий за всіх? А хто найнижчий?

Розглянь картинки.

Хто чи що попереду (позаду)?

Хто що або що кого наздоганяє?

Хто підпливає? Відпливає?

Хто пливе праворуч (ліворуч)?

Хто ближче (далі)?

Я – веселий катеріць!

Мчу, неначе вітеріць.

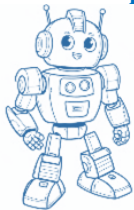
Миттю швидкість набираю

І дельфінів обганяю.

Катер пливе. Дельфін пливе. Хто чи
що ще вміє плавати?

Чи знаєш ти, що дельфіни живуть у
воді, але діхають повітрям, як
тварини, котрі мешкають на суші?
Вони спілкуються між собою
цокотінням і свістом.

Робо став замислюватись над тим, що кожен предмет має дуже важливі, значущі частини. Наприклад, у стільця – це сидіння, спинка і ніжки. Назви важливі частини, які є у чайника, сорочки, годинника... **Значущі частини є і у слів.** Це корінь,

суфікс, префікс, закінчення. Буває так, що кілька слів мають однаковий корінь, тоді їх називають спільнокореневими: ліс, лісок, лісник, лісовик, пролісок, узлісся, праліс, лісничий, лісочок, лісовоз, лісопилка, полісся.

 Прочитай вірш Юлії Рібцун. Які значущі частини слова згадуються в ньому? Називай і показуй відповідне позначення кожної значущої частини.

З різних частин складається слово

І **корінь** в слові – це його основа.

Префікс завжди перший. Він молодієць.

Закінчення – вдалий для слова кінець.

Суфікс за коренем місце займає,

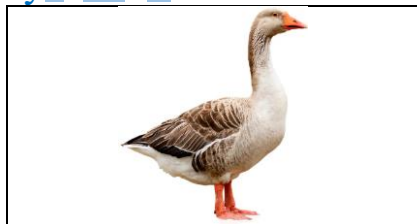
Слово створити допомагає.

Сумлінно складаються слово до слова,

Щоб стала багатшою рідная мова.

Розглянь картинки. Покажи гусла, гуску, гусінь, гусенят, густеру, гусака, гусятницю.

? Який спільний звук у назвах зображених предметів? Які спільнокореневі слова тобі вдалося знайти серед назв зображень?

 Робо пропонує тобі прочитати оповідання «Родичі» Сергія Іванова.

Ішли якомсь стежкою гусак, гуска і гусенята, а назустріч повзла гусениця.

– Ви хто такі? – запитала гусениця.

– Я гусак, це – гуска, а то – наші гусенята, – ввічливо відповів гусак. – А ти хто?

– А я ваша тітка, – похвалилася гусениця.

Гуси ображено загелготали.

Чи справді гусінь є родичкою гусячої сім'ї? Назви спільнокореневі слова. Запиши їх у зошит, визнач корінь і суфікс у кожному слові.

 Робо заміслився над тим, що в українській мові досить багато слів зі спільним коренем. Переконайся в цьому, продовживши розпочати роботом речення.

В озері плавають великі та маленькі... На березі озера з вудкою сидить... Багато риби у відрі – гарна... Якщо риболовля погана, рибалка йде у ... магазин. Якщо і там немає свіжої риби, він купляє ... консерви.

 Прочитай «рибну» скоромовку. Спочатку читай її повільно. А потім прискорюючи темп.

В Юрка в ямку

В'юн в'юнкий

Впав із банки.

Ось який!

 Яка риба згадується у скоромовці? Як звали рибалку? Назви спільнокореневі слова. Який звук найчастіше чуємо в рядках?

 Розглянь картинки. З'єднай зображення предметів з їх назвами.

сніжинка

снігур

сніговий

Снігурка

підсніжник

сніжка

Сніжок

сніговік

 Яке слово сховалось у всіх іменниках? Запиши слова в зошит, познач корінь. Чому Сніжок і Снігурка написані з великої букви?

 Прочитай вірш зі словами-«схованками».

За горо́дом, ще й за бро́дом

Ра́ду ра́дили рі́д з ро́дом:

Журавлі́ний і чаплі́ний,

Лопуши́ний і качі́ний,

Ховраши́ний і шпачі́ний,

Конюши́ний і джмелі́ний.

Зозулі́ний і ожі́нний,

Ласті́в'ї́ний і лосі́ний.

Ще й весі́лий кома́рі́ний.

(Ві́ктор Корду́н)

 Знайди прикме́тники і підкресли їх хвилястою лінією. В зошит запиши слова парами: прикме́тник – іменник, від якого той утворений. Познач корені в іменниках. Чи значення всіх прикме́тників тобі відомі?

🔑 Робо запрошує тебе прочитати і відгадати загадку Юлії Рібцун. Про яку значущу частину слова йдеться?

Я частина слова,
Складова основи.
 Мені цікаво жити,
Слова нові творити.
Згадай моє ім'я,
Чітко скажи хто я.

ЕНЬК – ЧИК – ИЧК –
 ЕСЕНЬК – ИК – ЕЧК –
 ИЧОК – ОЧК – ОК – К –

🌱 Подивись, скільки суфіксів написав Робо! Спробуй пригадати слова з такими суфіксами і запиши їх у зошит. Які суфікси ти знаєш ще?

📖 Прочитай оповідання Дмитра Чередниченка «Коза і вівця». Що тебе спонукало посміхнутись?

Зустрічає вівця козу з дітками та й каже:

- О, які гарні в тебе ягнята.
- Не ягнята, а козенята, – поправляє коза.
- А хіба не в усіх діти однаково називаються? –

питає вівця.

– Авжеж, ні. У тебе ягнята, в мене козенята, в гусочки – гусенята, в кішечки – кошенята, в Жучки – цуценята, в перепілки – перепеленята...

– О-о, я так і не вімовлю. А в корови – коровенята?

– Ні-і, телята.

– А в кобїли – кобиленята?

– Ні-і, лошата.

– От не збагну – як вони добирають, де хто. А для мене всі – ягнята.

? Зверни увагу на виділені слова. Що вони позначають? В однині чи множині вжиті виділені іменники? Які суфікси використані при творенні?

📖 Робо пропонує тобі прочитати вірш Є. Коротяєвої «Настрій».

Гарний настрій у нагоді
Стане в будь-якій пригоді.
 У тата добрий настрій –
Додомузавітальний!
 А у матусі настрій –
Обідоготувальний!

Бабу́сі –
Виплітальний,
 У дідуся –
Читальний!
 А ось у мене настрій –
Веселодивограйний.

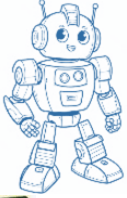
Прочитай виділені слова. Як ти думаєш, що вони означають? Що тобі допомогло здогадатись про їх значення?

📖 Прочитай скоромовку, потренуйся вимовляти її якомога швидше.

Настоянка для настроювання настрою настоюється.

Які спільнокореневі слова використані в ній? Робо нагадує, що необхідна умова гарного настрою – відчуття «зі мною все добре», «я такий (-а), яким (-ою) повинен (-на) бути».

Надвóрі моросіть дóщик. Рóбо задовóлений, бо гри́бі найкраще росту́ть під дощéм. А Рóбо любíть ходíти по гри́бі. Іде, роздивля́ється навкóло та ува́жно дíвиться під нóги, щóб не прогáвити гри́бів.

Прочита́й вірш про гри́бі.

На галя́ві озéрце –
Кришталéве люстéрце.
Тудí гри́бі загляда́ють,
Капелю́шки примі́ряють:
Примі́ряли, милува́лись.
Ра́птом шурх – і поховáлись.
Сирої́жки – під листóчки,

Опéньочки – під пеньóчки.
А опéцьок-борові́к
Забарíвся – та у крик:
– Сосóночки-красу́ні,
Яліно́чки-маню́ні,
Кудí хочете схова́йте,
А в козубóк не да́йте!

(Тамара Коломієць)

Які с́уфікси вíкороистані у вірші? Які гри́бі кудí заховáлись?

Розглянь зобра́ження гри́бів. Поєдна́й гри́б з відпові́дною назвою. Зверни́ ува́гу, що назви гри́бів поді́лені на морфе́ми – значу́щі часті́ни.

мух-о-мо́р

бор-ов-і́к

лис-і́чк-и

під-ду́б-ник

під-берéз-ник-и

масл-юк-і́

сиро-і́ж-к-а

бліда́ пога́н-к-а

Рóбо нага́дує, що бі́лий гри́б ще назива́ють боро́виком. Як ти дума́єш, чо́му са́ме так назва́ли гри́бі? Поясн́и. Які з гри́бів їстíвні, а якіх у жо́дному ра́зі бра́ти не мо́жна?

Прочита́й наро́дні при́кмети. Як ти дума́єш, що вони́ означа́ють?

Лі́то з доща́ми – о́сінь з гриба́ми.

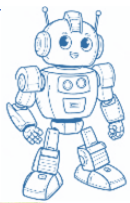
Пі́зній грибо́к – пі́зній сніжо́к.

Їстíвні гри́бі бі́ля до́му – чека́й га́рних новíн до поро́гу.

Бага́то гри́бів і ма́ло жо́лудів – чека́й холо́дних зимóвих днів.

Назви́ с́уфікси іме́нників у дру́гій при́кметі.

Робо зауважив, що слова можна порівняти з конструктором, адже вони складаються зі значущих частин. Відгадай, яке слово вийде, якщо взяти префікс за-, корінь -пам'ят-, суфікс -ат-, закінчення -и? Які значущі частини слова ти пам'ятаєш?

 Прочитай вірш Юлії Рібцун. Про яку значущу частину слова в ньому йдеться?

Префікси живуть у слові,
Їх чимало в нашій мові.
Зміна префіксів у слові
Відразу змінить дієслово.

Вилітати, підлітати, облітати,
Залітати, відлітати, прилітати...
Тож потрібно добре знати,
Як в слові префікс визначати.

 Які префікси використані в дієсловах? Склади речення з кожним дієсловом, запиши їх у зошит, познач префікси.

З написаних
значущих частин
утвори слова і
запиши в зошит.

Які значущі
частини слів були
використані тобою
кілька разів?

 Робо пропонує тобі прочитати дієслова, але не просто так. А ось як: префікси читай гучно, а продовження слів тихо.

Підпливає, перестрибнув, від'їжджатиме, закрила, розгорнули, принесє, зіграли, пришиває, приліг, заплелá, облетіли, надкусів, зігнули, піднімає.

 В якому часі (теперішньому, майбутньому чи минулому) вжиті дієслова? В якому роді та числі?

Робо нагадує тобі, що префікс пре- можна замінити словом «дуже» (прекрасний – дуже красивий). А от префікс при- вживається переважно на позначення приєднання (прикріпила) або наближення (прийшов). А чи пам'ятаєш ти, як пишуться префікси роз- і без-? Ось прочитай вірш Юлії Рібцун і пригадай відповідне правило.

Префікс без- і префікс роз-.

І який же тут прогноз?

З чи С? Що написати?

Як вчинити? Як вгадати?

Треба завжди пам'ятати:

Тільки З тут слід обрати!

 Читай слова, вставляючи букви з або с.

Ро...гресті, бе...лад, ро...в'язати, ро...á, ро...гадати, ро...ті, бе...сілий, бе...глуздий, ро...ліна, ро...палити, бе...турботний, бе...крайї, бе...іда.

 Запиши слова у зошит, виділяючи префікси. Які слова тобою не були записані? Чому?

 Робо помітив, що зустрічаються такі слова, які мають кілька суфіксів.
Наприклад, -ен та -ятк. Прочитай лагідний вірш.

У ластівки – ластовенятко, В гаю стежки – стеженятко,
 В шовковиці – шовковенятко, У хмари в небі – хмаренятко.

(Микола Вінграновський)

 Поясни, чому можна назвати вірш лагідним? Випиши «лагідні» слова у зошит. Познач у них суфікси.

Робо добирав слова-антоніми до дієслів. Перевір, чи всі пари дібрані правильно? Які слова не є протилежними за значенням?

Відійти-підійти, заїхати-виїхати, прочитати-перечитати, наливати-виливати, давати-забирати, зачиняти-відчиняти, записати-дописати.

 Запиши пари слів у зошит, визнач префікси у кожному з них. Чи обидва слова в парі мають однакові корені? Чи вони є спільнокореневими?

Наступне завдання Робо не менш цікаве і корисне. Спробуй утворити слова. Це не так просто. Потрібно у слові з першого стовпчика взяти префікс, з другого стовпчика – корінь, у слові з третього стовпчика – суфікс. Складі разом всі три значущі частини. Яке слово в тебе вийшло?

		
ПРОйшов	ЛІСник	мішОК
підлетіти	ручка	чайник
залітати	писати	квітник
пофарбувати	плавати	грибок
під'їхати	береза	пасічник
приклеїти	судити	дубок

А тепер Робо запрошує тебе у Царство Мурах, щоб виконати наступне завдання.

Жив на світі цар Мурах.

І царіця Мурахія.

І царівна Мурахівна,

Ох-ох, ах-ах!

Як багато в тому царстві

У мурашнику мурах!

Там такі мураші нори,

Що ведуть в льохі й комори,

А в коморах є усе –

Хто де звідки принесе.

Ти не віриш? – ну й нехай:

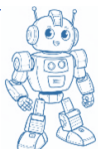
У мурашки поспитай!

(Софія Майданська)

 Знайди спільнокореневі слова. Запиши ці слова в зошит, позначаючи корінь.

 Робо пропонує тобі уявити, ніби ти перетворівся (-лась) на мурашку. Як ти рухаєшся? Що ти вмієш робити? Двір, де ти любиш гуляти, – це тепер Царство Мурах. Що ти бачиш у ньому? Намалюй.

У Робо є знайомий впёртий хлопчик, який говóрить і рóбить все навпакí. Слова́ теж бува́ють «неслухняними», а для української мо́ви це ціка́ве та корíсне явище.

Прочита́й вірш Ю́лії Рíбцу́н. Допóвно́й рядкі́ слова́ми-«навпакí».

Запам'ята́й: слова́, протиле́жні за значення́м, назива́ють анто́німами.

Гото́ві гра́тись до смерка́ння
Ді́вчатка́ всі та хлопчаки.

Є в нас така ще гра-завдання́,
Що зветься просто: «Навпаки».

Я вимовлю слово «високий»,
А ти протилежне:...

Я да́лі продовжу: «широкий»,
У відповідь скажеш:...

Тоді я промовлю: «повільний»,
А ти заперечиш:...

Я слово загадую: «сильний»,
А ти пригадаєш:...

Звертаю́сь до хлопців, дівчаток:
Хто виграє, той молодець!

Скажу тобі слово: «початок»,
Й почую від тебе:...

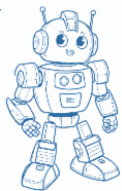
Повтори пари антонімів. Покажи їх різноспрямованими рухами.

/ Робо пропонує тобі розглянути картинку. Знайди якого́га більше слів-антонімів, склади з ними речення.

Пóдружка Рóбо, дівчинка Опісочка, добирала па́ри анто́німів до прикмётників, але припусти́лася помилóк. Ви́прав Опісочку, запиши́ пра́вильні па́ри слів у зо́шит.

Ду́жий – лі́вий, тверді́й – худі́й, гаря́чий – дитя́чий, висо́кий – гіркі́й,
широ́кий – слабкі́й, пра́вий – швидкі́й, пові́льний – м'які́й, прості́й –
низькі́й, товсті́й – весéлий, сумні́й – складні́й, до́вгий – сі́тий,
дорóслий – холóдний, солóдкий – корóткий, голóдний – вузькі́й.

Робо неодноразово помічав, що в українській мові є слова, схожі за звучанням, а за значенням вони зовсім різні. Пригадай: миска-маска, лак-рак... А бувають такі слова, які пишуться та промовляються по-різному, а мають однакове значення: ліс, гай, бір, діброва. Такі слова називаються синонімами. Прочитай вірш, щоб дізнатись про них більше.

Синоніми – багатство мови,

друг

Часті учасники розмови.

лелєка

Слова-синоніми по-різному звучать,

алфавіт

По-різному їх можна написати.

дім

Але для нас нічого це не значить,

тато

Бо позначають вони щось одне

товариш

Або відтінки спільних значень.

будінок

Синоніми у мові звикли дружно жити

абетка

І один одного, якщо потрібно, замінити.

батько

(Юлія Рібицун)

бусол

Прочитай слова. До якої частини мови вони належать? З'єднай слова лініями так, щоб утворились пари синонімів.

Прочитай пари слів. Запиши в зошит тільки ті, які є синонімами.

Гарний – красивий, ніч – день, йти – крокувати, веселий – радісний, говорити – балакати, засць – морква, писати – читати, потай – таємно.

Робо пропонує тобі прочитати оповідання Андрія М'ястківського «Неня».

– Розкажи-но, онучку, нені, що ти бачив сьогодні в гаю, – попросив Дмитрика дідусь Петро.

– Якій нені? – питає Дмитрик. – Де вона?

– Он збирається їсти нам варити.

– Так то ж мама!

– Вона і мама, і неня.

– Мамо, ти неня? – допитується в мами Дмитрик.

– Так, синочку, – усміхається мама.

– Вона ще й матінка, матуся, – додає дідусь Петро.

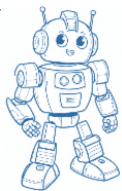
– Чому так багато? – дивується Дмитрик.

– Бо така багата мова українська. Це ж гарно, Дмитрику.

– Гарно, – каже Дмитрусь. – І неня, і матінка, і матуся – це моя мама.

Про що ти дізнався (-лась)? Назви синоніми, які були використані в тексті. А як ти називаєш свою маму?

Робо був дуже здивованим, коли дізнався, що в українській мові є **багатозначні слова**, тобто такі, які мають два або більше значень. Наприклад, крило – у птаха, метелика і літакá, рукав – частина одягу, частина річки, пожежний шланг, ключ – дверний, гайковий, скрипковий.

Такі слова можна зустріти навіть у віршах. Спробуй і ти знайти їх!

В пílки дуже гóстри зúби –
Розпиляти може дúба.
У граблív і вил зубці –
Працьовіті молодці!
В мене зúбки теж міцні –
Гру́ші я гризу́ смачні́.

(І. Січовік)

Я збагну́ть не міг ніяк –
Про годинник ка́жуть так:
Поспіша́є, відста́є,
Він іде́, і, навіть, б'є.
Я його́ перевіря́в:
Він весь час в кутку́ сто́яв.

(В. Орлов)

? У ко́го (чо́го) є зúби? Що вміє робити годинник? Що ще, крім годинника, може йти?

Прочита́й па́ри словосполúчень. Поясни́, що означа́є ко́жне з них.

Висо́ка гора́ – гора́ зерна́, кашта́нове лі́стя – кашта́нове волóсся, хлопчик ви́глядає – міся́ць ви́глядає, ніс лю́дини – ніс кора́бля, вінóк кві́тів – вінóк цибу́лі.

Складі́ речення́ з ко́жним словосполúченням і запиши́ в зо́шит.

Робо пропону́є тобі́ прочита́ти оповіда́ння Васи́ля Сухомлі́нського «Наві́що півни́ку гребіне́ць». Чи вда́сться тобі́ відпові́сти на це запитáння? Ува́жно слі́дкуй за відмінка́ми і число́м займе́нників і дієслів.

У на́шого

черво́ний

. Вночі́

ляга́ють спáти. Тоді́ він бере́ свій

та розчісу́є свій

. Пóтим

він кладе́ на го́лову

. А вдень хóдить, розпустівши́

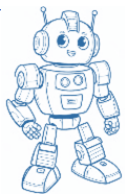

.

Яке́ сло́во є багатозначним? Розфарбу́й картинки.

Малюк робить перші самостійні кроки, дошкільник сам одягається, вміє їсти і його називають самостійним. Так само існують самостійні частини мови. Це іменник, прикметник, дієслово, займенник, числівник і прислівник. Інші частини мови (прийменник, сполучник, частка) є службовими.

Робо пропонує тобі прочитати вірш Юлії Рібцун.

Різні є частини мови –
Самостійні та службові.
Будемо ми їх вивчати,

Розрізняти та вживати.
Навіть так, серед розмови,
Згадуємо частини мови.

Робо знає, що найбільше серед самостійних частин мови іменників, які позначають живі або неживі предмети і відповідають на питання «Хто?» або «Що?». Прочитай вірш про іменник Юлії Рібцун.

Давно живу на білім світі я.
Предметам всім давав я імена.
Придумував та щедро роздавав.
Тому й іменником сам називатись став.

Білка, стіл, зошит, жук,
пень, осі, грак, тюльпан,
карась, хлопчик, телефон,
кіт, дівчинка, підручник.

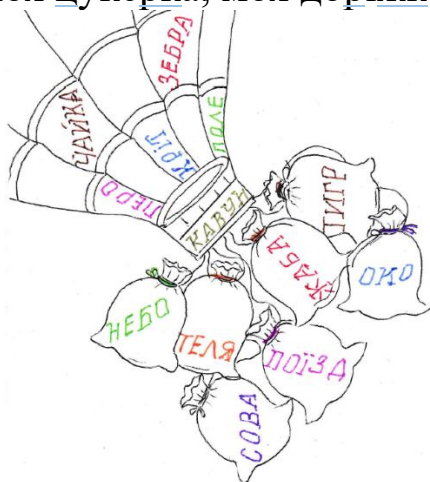
Робо просить тебе прочитати слова. Назви живих предметів підкресли зеленим, неживих – синім олівцем. Щоб не помилитись, став питання до кожного слова.

В наступну гру Робо пропонує тобі пограти з друзями. Відбивай долонею м'яч об підлогу, промовляючи слова: «Я знаю п'ять...» (один удар – одне слово) і перераховуй імена людей, назви тварин, птахів, риб або комах. Виграє той, хто жодного разу не зіб'ється.

Робо нагадує, що кожен іменник в українській мові має свій рід. Прочитай вірш Юлії Рібцун. Які підказки допоможуть тобі визначити рід іменників?

Рід чоловічий. Звісно, «мій».
Мій сад, мій брат і зошит мій.
Жіночий рід, вже знаю я, –
Це те, про що скажу «моя».
Моя сестричка, моя книжка,
Моя цукерка, моя доріжка.

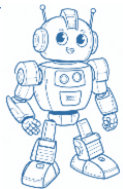
Середній рід – «воно моє».
Вікно моє, моє відерце,
Моє обличчя моє серце.
Моє озерце, моє джерельце,
Запам'ятай, друже, як слід,
Як визначати треба рід.

Робо приготував для тебе цікаве завдання. Прочитай слова, написані на повітряній кулі і мішечках. Визначай рід іменників.

Зафарбуй мішечки зі словами кожного роду у свій колір. Пригадай і запиши в зошит слова чоловічого, жіночого та середнього роду в три колонки. Яких слів у тебе вийшло більше?

Нас оточує безліч предметів. Кожен предмет має кілька ознак. Робот Робо пропонує описати деякі предмети, які оточують тебе, називаючи по можливості їх колір, розмір, форму, матеріал, температуру, вагу, тобто ознаки.

Навіть така частина мови є, яка називає ознаки предметів, їх якості, або прикмети. Прочитай вірш, пригадай, як називається ця частина мови.

Слів я супутник,
Часто бешкетник.
Завжди веселий,
Добрый прикметник.
Дарую предметам
Ознак я багато,
Щоб легше предмети
Було впізнавати.

(Юлія Рібицун)

Прочитай слова, підкресли хвилястою лінією прикметники. Визнач їх рід і число.
Будь уважним / -ою!

Сильний, стрибати, веселе, червоні, книжка, круглий, сом, овальна, цікавитись, важкі, красива, сидіти, зелень, блакитне, трикутний, допомога, холодна, синь, складна, квадратне, писати, пласкі, запашна, солодке, затишок, думати.

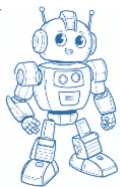

Всі предмети, які тебе оточують, виготовлені з якогось матеріалу. Якщо ручка виготовлена з пластмаси, то вона яка? Спираючись на картинки-підказки, визнач якими є зображені предмети. Запиши утворені словосполучення у зошит. Хвилястою лінією підкресли прикметники.

Пригадай, які (скляні, металеві...) ще предмети ти знаєш? Назви їх.

Робот Робо ніколи не байдикує, він постійно у дії. То піше, то читає, то малює, то співає, то працює, а потім відпочиває і гуляє... Пригадай, як називається частина мови, що позначає дії. Прочитай вірш-підказку Юлії Рібцун:

Без мене всі предмети –
просто назви,
А я прийду – все діяти почне.
Летить літак,

складають діти пазли,
Ріка тече і зірка спалахне.
У мові це дієве слово
назвали просто – дієслово.

/ Знайди у вірші всі дієслова, підкресли їх двома рисками.

Дії бувають різної інтенсивності. Робо просить тебе розташувати слова за порядком збільшення інтенсивності дії. Пронумеруй слова: постав 1 біля слова, що позначає найменш активну дію, 4 – дуже активну.

(Ми) ідемо, мчимо, біжимо, поспішаємо. (Він / вона) говорить, шепоче, кричить, верещить. (Доц) лив як з відра, крапає, йшов, морсив.

7:00 - 8:30	Прокидаюся	Застеляю постіль	Чищу зуби	Снідаю
8:30 - 12:00	Їду до школи	Навчаюся з друзями	Пізнаю нове	
12:00 - 15:00	Обідаю	Отримую високі бали	Вігвігую мистецькі гуртки	
15:00 - 18:00	Граюся на повітрі	Граю в активні ігри	Проводжу час з друзями	
18:00 - 20:30	Вечеряю	Роблю домашнє завдання	Збираю рюкзак на завтра	Читаю книги
20:30 - 21:30	Мрію	Приймаю душ	Лягаю спати	

Хлопчик Василько організований. Він постійно дотримується режиму дня. А ти? Послідовно розкажи про те, що ти робиш зранку, вдень, увечері. Чи вмієш ти орієнтуватися за годинником? Як ти думаєш, чому потрібно берегти час? Як ти розумієш ці вирази:

- Бережи час – його і за гроші не купиш.
- Все добре у свій час.
- Згаяного часу і

конем не наздоженеш.

Робо пропонує тобі відгадати загадку:

Дід на світі проживає,
Він синів дванадцять має.
Кожен син цей, всяк те знає,
По чотири сини має,

А у кожного синочка
По чотири славні дочки,
А у дочок є брати.
От сімейка! Як їх звати?

(кіР, сяміці, жніти, дін)

Відгадки можна об'єднати одним словом – час. Час нам показує годинник. **І навіть у дієсловах є форми часу. Ось прочитай вірш:**

Минулий час – було колись і вже пройшло.

В ріці купались, їздили в село.

Теперішній час – тепер що відбувається.

Сонце заходить, кіт умивається.

Майбутній час – що відбудеться колись або зовсім скоро.

Кулька підніметься вгору, ми заспіваєм пісню хором.

(Юлія Рібицун)

Які форми часу згадуються у ньому? Які слова допомагають правильно визначити форму часу дієслова?

Розглянь контурні зображення дітей. Кожен із них щось робить. Згадайся що саме?

Доповни речення, використовуючи відповіді на питання «Чим?» або «З чим?».

Яких предметів не вистачає на малюнках? Доповни речення: «Світланка без... Тарасик без...».

Складі поширені речення, використовуючи дієслова у теперішньому, минулому та майбутньому часі.

Розфарбуй силуєти.

Розкажи чим любиш займатися ти?

Прочитай вірш. У якому часі вжиті дієслова?

Задумався

Микола

В думках:

Думав,

Думав

І вмить –

Задумавсь

І подумав.

Подумав,

Вдумливо,

Подумав, –

І думу

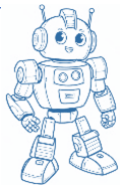
Думати

Роздумав.

(Грицько Бойко)

Знайди спільнокореневі слова і запиши їх у зошит. Познач корінь у кожному слові. У дієсловах познач префікси.

Робот Робо довго думав, як можуть одночасно існувати дві самостійні частини мови, які вказують на істот і неістот та відповідають на питання «Хто?» і «Що?». Виявляється буває так, що іменники втомлюються. Тоді їм на допомогу приходять займенники, замінюючи їх. Ось прочитай вірш.

Займенник, вір, мій юний друже,
У мові нам потрібен дуже.
Своїй роботі віддається він сповна,
Чудово вміє замінити імена.
Він, той, ця, воно, вони, вона –
Всі знають, безумовно, ці слова.

Бик, цап, пес, гусак – ...
Груша, слива, алича – ...
Небо, море, сонце – ...
Штани, шорти, рукавиці – ...

(Юлія Рібицун)

Прочитай слова. Заміни кожен ряд своїм спільним займенником в однині.

Робо пропонує тобі прочитати текст і замінити однакові іменники займенниками. Запиши виправлені речення в зошит.

Бабуся вирішила спекти пиріжків. Бабуся замісила тісто, приготувала начинку. Бабуся виклала пиріжки на деко і поставила в духовку. Пиріжки вийшли рум'яними. Пиріжки були смачними та пухкими. Бабуся пригостила онука пиріжками. Онук був радіий смаколикам. Онук їв пиріжки і дякував бабусі.

Робо нагадує тобі, що в українській мові є **три особи займенників**, ніби вогників світлофора.

Займенники **першої особи** вказують на того, хто говорить (я), або групи, до якої належить мовець (ми).

Займенники **другої особи** позначають того, хто слухає (ти), або групу слухачів (ви).

А займенники **третьої особи** вказують на того (він, вона, воно) чи тих (вони), хто не беруть участі у розмові.

Робо пропонує тобі прочитати вірш. Визнач число, рід, особу виділених займенників.

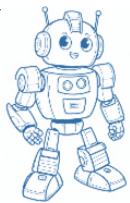
Вішень Я ТОБІ приніс.
ТИ задер угору ніс.
ВІН дивівся із вікна:
Де поділася ВОНА?

Посміхалося ВОНО,
Як летіли МИ на дно.
Принесли ВИ кавуні,
А поїли ЇХ ВОНІ.

(Ігор Січовік)

Чи зрозуміли ти про що йшла мова у вірші? Як ти думаєш, чому?

Робот Робо дізнався, що упродовж тривалого часу люди не знали чисел, більших за «п'ять», адже саме стільки пальців на руці. Люди користувалися лише числами «одін» і «два». Число «три» вони називали так: «два-один», а число «чотири» – «два-два».

Більше п'яти було просто «багато». Коли люди навчилися писати, то букви вони використовували замість цифр: буква А означала 1, Б – 2, В – 3...

✍ Напишіть букви за абеткою.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Робот пропонує тобі розшифрувати записані цифрами слова.

9	1	2	1

5	1	3	1

3	1	10	1

3	7	9	1

🔍 Робо радить пограти в цю гру зі своїми друзями. Числовий ряд можна збільшувати.

Як бачиш, математика та українська мова дружать. Прочитай вірш. Про яку частину мови в ньому йдеться?

Ім'я моє давнє, від слова «число».

Число в математиці місце знайшло.

А в мові за те, що умів рахувати,

Числівником стали мене називати.

Сам сім сік сук дим одін

сова трава два три сестри

п'ять грак рак вісім вісь

лист шість син одін млин

(Юлія Рібун) горіли чотири квартири

Прочитай записані слова і обведи числівники. Які з них повторюються? Назви слова, схожі за звучанням.

Прочитай скоромовку. Яка буква повторюється в тексті? Знайди числівники. Промовляй скоромовку чітко та швидко.

У чотирьох черепашок четверо черепашенят.

Робот Робо пропонує тобі розгадати кросворд. Назви числівник, який допоможе тобі це зробити.

1. Цифра, що нагадує лебедя.

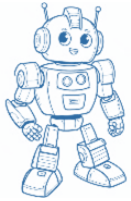
2. Ритмічно стукає у грудях.

3. Мальок риби в'юна.

4. Кучерява свійська тварина.

5. Їмність, що зберігає чай гарячим.

6. Рогатий лісовий красень.

Робот Робо старанно вивчає українську мову і знаходить там багато цікавого. Сьогодні він зустрів **прислівника** – упертого, бо ніколи не змінюється, допитливого, адже постійно ставить питання: «Як? Де? Куді? Коли? Чому? Навіщо?». Прислівник виражає ознаку дії, стану, навіть ознаку іншої ознаки.

Прочитай вірш. Які прислівники ти запам'ятав (-ла)?

Наша мова – бездонна криниця,
У кожному слові є таємниця.
Прислівник «високо» ти промовляєш,
На небі хмаринки пухкі уявляєш.
Прислівник «близько» ти шепочеш всім –
Це двері навстіж в рідний дім.
Прислівник «весело» бадьоро скажеш ти,
Почуєш, як сміються дітлахі.
Прислівник «темно» завітав до хати –
Тут колискову малюку співає мати.
**Ще раз вірш цей прочитай,
В нім прислівники шукай.**

(Юлія Рибіцун)

Послухай казку Юрія Ярмиша «Хто-хто в теремкові живе?». Перекажи її. Хто прийшов першим (другим...)? Розглянь зображення теремка. Що не так? Хто не мешкав у теремку? Кого б ти запросив (-ла) до теремка?

Складі речення про теремок і його мешканців, використовуючи прислівники, протилежні за значенням.

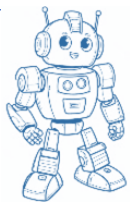
Всередині – зовні, високо – низько, далеко – близько, весело – сумно, тепло – холодно, вночі – вдень.

Робо пропонує тобі прочитати слова і знайти серед них прислівники. Підкресли прислівники чергуючи пунктирну лінію з крапкою.

Весела, сонно, красиво, гучномовець, скоро, страхополох, швидко, гучно, красуня, друг, пустоцвіт, страшно, сонне, скорий, гучний, страшний, веселун, дружний, красиве, пusto, швидкий, весело, сонько, дружно, сироварка.

Чи значення всіх слів тобі знайомі? Добері групи спільнокореневих слів, запиши їх у зошит.

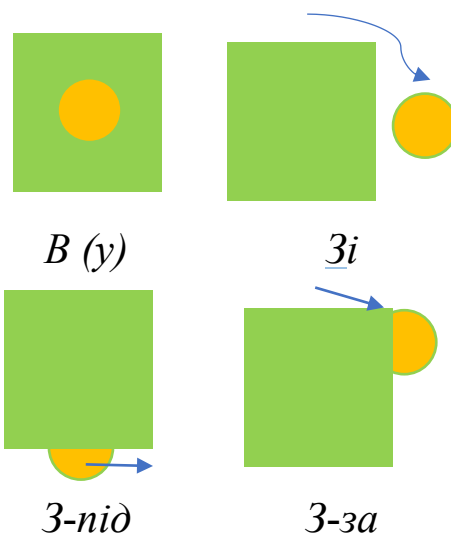
Робот Робо був дуже здивований, коли дізнався, що є такі частини мови, які ніколи не називають предметів, ознак чи дій. Вони не можуть відповідати на жодне питання. Це прийменники, сполучники та частки, які служать для зв'язків членів речення. Тому їх і називають службовими частинами мови.

Прочитай вірш про прийменник.

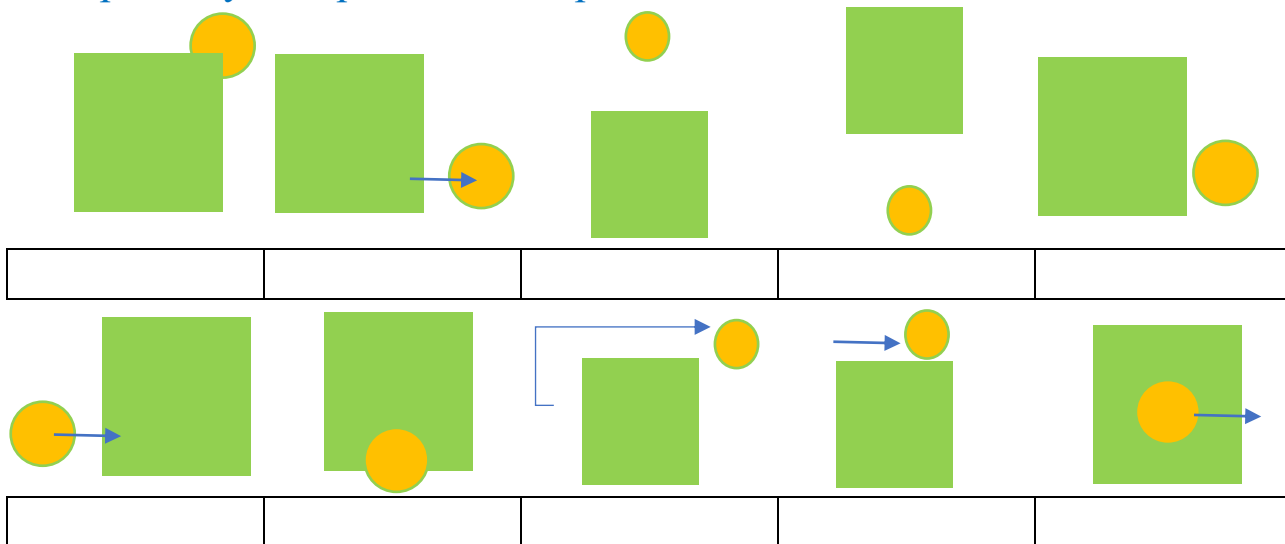
При іменниках **прийм**енники писали,
Не разом, а поруч. Це всі помічали.
Від дому, по стежці, через місток,
По дорозі, до школи, у клас, на урок.
Місце за партою, біля вікна,
Шурхіт з-під парти, під звуки дзвінка.
На парті, над зошитом, поміж рядків...
Прийменників безліч. Ти зрозумів?
В мовну скарбничку їх нумо збирати
Їх завжди окремо станем писати.

(Юлія Рібіцун)

Як пишуться прийменники з іншими словами – разом чи окремо? Назви прийменники, які зустрічались у змісті вірша.

Робо пропонує тобі підписати кожен малюнок, зазначивши відповідний прийменник. Де (звідки рухається, куді ховається) кружечок? Використовуй запропоновані прийменники.

Прийменники: з, за, до, по, над, під, від, між, біля, перед, через.

Придумай речення, використовуючи прийменники. Запиши їх у зошит.

Пам'ятай, що при зміні прийменників у реченні змінюється його зміст.

 Робо пропонує тобі прочитати вірш і вставити пропущені приймінники.

Заєць-батько ... крамниці
Піввідра купів пшениці,
Сів ... пшеницею... віз
І ... млин її завіз.
 ... млині коза ... спідниці
Точно зважила пшеницю.

А мірошник, сплюх-борсук,
 ... діжку вісипав мірчук,
Записав його ... кніжку,
Та й вмостівся спати ... діжку.
Ліг ... лапу і вмить
Так хропé, що млин тремтíть.

Приймінники: в, у, з, за, на.

(Михайло Стельмах)

? Які приймінники зустрічались у вірші кілька разів?

Робо нагадує, що дуже важливо не плутати префікси та приймінники.

Префікс – це частина слова, тому не може відділятися від нього.
Приймінник – частина мови, тому і пишеться окремо від інших слів.

 Прочитай речення і встав, де потрібно, префікси чи приймінники.

Будь уважним (-ою)!

Лелєки ... клékотом ... літали ... селóm.

Васілько ... сіпав ... годівничку крихт і насіння.

... блі́женням осені птахи́ ... літають ... вірій.

Горобець ... летів ... шпаківню і думав там жити.

Зграйка снігурів ... летіла ... кущ каліни і ласує її ягодами.

Синічки ... зімку ... літають блі́зько ... людських осель.

Лелєка ... літав ... болóтом і ... дивля́вся, де б ... снідати.

Орел ... летів ... скелі та ... кружляв ... плавному польоті вісоко ... небі.

... летів ремез ... свого гніздéчка-рукавички і ... летів ... кома́шками

... сво́їх пташенят.

Галку легко можна ... робити ручно́ю, якщо вона і ... літає куди́сь, то завжди ... літає ... свого дво́ру.

? Прочитай речення ще раз. Назви однім слова́м, про кого йде мова.

Назва якого пта́ха повто́рюється кілька разів? Хто чи що теж вміє літати?

 Придумай свої речення з використанням префіксів і приймінників і запиши в свій зошит.

 Прочитай жарт. Яко́ї помі́лки припусті́вся уче́нь?

– Чи зрозумі́ли ви мене́? – запита́в учи́тель в кінці уро́ку.

– Зрозумі́ли!

– То хто наведе́ при́клад з префі́ксом «пре»?

– По́їзд пре, – відпові́в о́дин з учні́в.

Як би ти відпові́в (-ла) на запита́ння вчи́теля?

Робо приготував для тебе незвичне завдання. Перед тобою розгортка кубика, створеного Юлією Рібцун. На кожному з квадратів – запитання, які допоможуть тобі у визначенні частин мови.

Ім'єнник любить називати завжди на ймення кожен річ: земля, країна, сонце, мати, печаль і радість, день і ніч.

Ознаку чи прикмету в слові **Прикметник** вказує тобі: Весняні котики вербові, Фіалки ніжні, голубі.

Разом з дорослим склей кубик. Кідай його на стіл, читай запитання, які ти бачиш зверху. Пригадай, до якої частини мови ми ставимо таке питання? Назви слова, які відповідають на це питання.

 Тобі в пригоді стануть вірші Володимира Верховеня. Прочитай їх.

Щоб не повторювати ім'єнник,
Числівник чи прикметник – час
Уже згадати про зайім'єнник.
Він виручав мене не раз.

А дієслово ні хвилини,
Повір, без діла не живе:
Працює, вчить, співає, ліне,
Читає, грається, пливє.

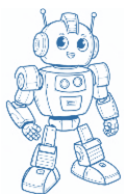

А є і не просто вірші, а й загадки. Відгадай їх.

Завжди незмінний – взімку, влітку,
Він виражає ознаки слів.
І зустрічається нерідко,
І не зникає повік-віків.

Він поведе тебе до школи
І засміється під вікном.
Сипне зорінками довкола,
Розкаже казку перед сном.

? Які частини мови не були згадані автором віршів?

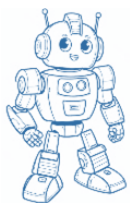

Цілий рік Робо здійснює свої щоденні прогулянки в парку і не перестає милуватися деревами. Стоять вони у пухнастих зимових шапках, в яскравих осінніх шатах, з пишною зеленою літньою кроною чи вкриті весняними бруньками і суцвіттями.

Робо знає, як називається кожне дерево, впізнає його лістя. А які дерева ти знаєш? Ось тобі завдання від Робо. Розгадай ребуси, де сховані назви дерев. З'єднай ребус з деревом-відгадкою. Назви кожне дерево ласкаво (береза – берізка).

Утвори словосполучення, правильно називаючи дерево та його лістя (верба – вербове лістя). Порівняй лістя клена та каштана, плоди ялини і дуба, дуба і каштана. Які дерева ти знаєш ще?

Робот Робо дуже любить спокійні пізнавальні прогулянки у будь-яку пору року. Адже спостерігати за природою та її мешканцями завжди цікаво. Кожен крок Робо залишає по собі слід. Де, на твою думку, найкраще видно сліди?

А на опаломому листі? Траві? Найчіткішими залишаються сліди на снігу. Хто може залишати сліди на снігу, тобі підкаже Вадим Скомаровський. Прочитай його вірш.

Є абетка снігова, а сліди – її слова.

Заєць слід кладє шнурочком:

Риска – в ряд, і риска – збоку.

Хто рядочок рівно вишив?

Це пробігла щойно миша.

Рись взуває в капці лапки –

Має слід – чотири крапки.

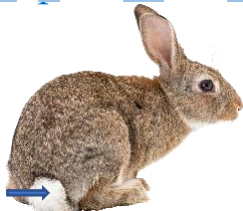
Лось пішов на водопій,

Слід його серед полів –

Наче слід від ковзанів.

? Чиї сліди побачив на снігу Робо? Як вони виглядають? Які сліди у різному взутті залишаєш ти?

Особливо багато слідів можна побачити у зимовому лісі. Їх складно впізнати, не побачивши господаря. Робот Робо пропонує тобі виконати незвичне завдання. Розглянь зображення і назви, чиї частини тіл звірів ти бачиш. Запиши утворені словосполучення у зошит.

Пограй з Робо у слідопитів. Сліди кожної тварини з'єднай з відповідним зображенням. Будь уважним (-ою)!

ЛІСЯЧІ

КАБАНЯЧІ

ІЖАЧІНИ

ОЛЕНЯЧІ

ВЕДМЄЖІ

ЗАЯЧІ

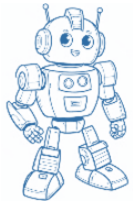
ВОВЧИ

БІЛЧІНИ

Гарно навчайся і залишиш по собі найкращий слід!

Робо знає, що в ко́жному ре́ченні є хтось чи щось голови́м, а ре́шта – другоря́дним. Підмет і присудок завжди виступають головними в реченні, тому їх і називають **голови́ми члє́нами**. Підмет вка́зує на живий чи неживий

предме́т – хто тут голови́й чи що тут голови́не? Присудок означає дію і виступає у фо́рмі дієсло́ва, вказа́ючи на те, що ро́бить підмет.

Ко́жен із члє́нів ре́чення має своє графі́чне позна́чення. Слі́д обов'язко́во зна́ти, як сло́ва ці познача́ти. Робо хо́че тобі допомогти́ запам'ятати графі́чне позна́чення члє́нів ре́чення, використо́вуючи о́бразні та віршовані рядки́-підка́зки Юлі́ї Рібцу́н.

Підмет ми підкреслюємо однією лінією.

Поста́в ру́ку пе́ред грудьми́, ніби прово́дь лі́нію від одно́го до іншого плеча́.

Ця лі́нія одна́
рівна-рівна, мов струна́.

Напряму́ з підметом пов'язаний присудок.

Присудок ми підкреслюємо двома́ лі́ніями.

Розташу́й долоні одна́ над одно́ю пе́ред грудьми́. Роби́ одноча́сні ру́хи рука́ми до лі́ктя проти́лежної руки́.

Дві лі́нії-сестри́чки
ніби ре́йки електри́чки.

Погра́йте в па́рі. Пе́рший граве́ць почерго́во назива́тиме голови́ члє́ни ре́чення, а дру́гий ру́хами пока́зуватиме їх позна́чення. Поти́м поміня́йтесь роля́ми.

Прочита́й ре́чення. Підкрє́сли голови́ члє́ни ре́чення.

Ганну́ся пі́ше. Дівча́тка назбира́ли півні ко́шики гри́бів. Ма́ма пішла́. Пі́сля те́плого дощу́ з'яві́лась на не́бі весе́лка. Пе́трик розпові́в про сво́ю запові́тну мрію́.

Робо впе́внений, що ти вміє́ш поши́рювати та ско́рочувати ре́чення. Дове́ди це. Довгі́ ре́чення ско́роті́, короткі́ – поши́р, запи́ши їх в зо́шит.

Робо розповідає, що залежні від головніх другорядні чл^ени ре^чення. Це озна^чення, дод^аток і обста^вина.

Озна^чення виражає озна^ки, або прикм^ети, і вист^упає прикм^етником.

Озна^чення ми підкреслюємо хвилястою лінією.

Поста^в руку пе^ред грудьмі до^лонею до^нізу. Ви^конуй рух, схо^жий на хвільку.

Вітри^к хвільки підіймає,
бо над морем він літає.

До^да^ток означає в ре^ченні той предм^ет, на який спрямо^вана дія. Найча^стіше до^да^тком є іме^нник.

До^да^ток ми підкреслюємо пункті^ром.

Поста^в руку пе^ред грудьмі до^лонею до^нізу.
Роби перері^вчасті рухи.

Впра^вно рісочки малюю,
колі сту^кіт дятла чую.

Обста^вина означає місце, час, мету, причи^ну чи умову здійс^нення дії. Обста^вина переважно вист^упає прислів^нником.

Обста^вину ми підкреслюємо лінією з черг^ува^нням пункті^рів і точок.

Поста^в руку пе^ред грудьмі до^лонею до^нізу. Ре^бро^м до^лоні ніби прове^ді ріску, а потім пальцями, скла^деними в пучку, поста^в точку.

Нами^сті^нки ми зібра^ли,
їх на нітку нани^за^ли.

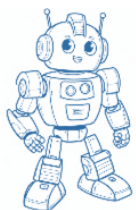

Робо нагадує, що кожне ре^чення складається з окре^мих чле^нів – слів, які відповідають на різні запита^ння і відображають взаємозв'яз^ки оди^н з од^ним. Прочита^й ре^чення, поста^в запита^ння до кожного слова.

Ма^рійка зрива^ла з яблуні червонобо^кі соковіті ябл^ука. Ве^село і цікаво провів Ва^сілько літні каніку^ли. Щосере^ді Мико^лка відвідує заня^ття в спор^тівній сек^ції.

Запиші ре^чення в зошит, підкрес^ли головні та другорядні чл^ени ре^чення.

Робот Робо багато працює, тому і відпочиває із задоволенням.
Влітку ляже на зелену травирку, дивиться на блакітне небо,
розглядає біленькі легкі хмаринки, спостеригає за їх
дивовижними перетвореннями. А ти так робиш?

Прочитай вірш М. Петренка. Звертай увагу на розділові знаки. Якіх
знаків багато у вірші? Як ми називаємо речення зі знаком оклику?

Скільки див у зоопарку,
А сюді ще треба – хмарку!
Ту веселу, білобоку,
Дуже схожу на сороку!
Ні, стривайте, вже вона
Стала схожа на слона...
О, вже знов якась химера!:

Не химера – то пантера!
А тепер – немов куниця,
Чи лисиця? : Так, лисиця!
Певно, за якусь хвилинку
Стане тігром, туром, лосем!
Ми усі тебе, хмаринко,
В зоопарку жіти просим!

Чому хмаринку запросили до зоопарку? Підкресли назви тварин, на які
ставала схожою хмарку. Які емоції викликає цей вірш?

Розглянь фотографію неба. Кого чи що ти на них бачиш? Як ти впізнав /
-ла? Розкажі, використовуючи оклічні речення.

Поглянь на небо. Чи є там хмаринки? На кого чи що воні схожі? Візьми
аркуш блакітного чи синього паперу. Це небо. Постав на ньому кілька
білих ляпок. Це хмаринки. Пофантазуй. За допомогою пензлика спробуй
створювати різні образи.

Послухай пісеньку про хмаринку. Якою була хмаринка?
Читай слова і співай. Вивчи пісеньку напам'ять.

Все, що живе на світі, народжується і росте. Ростуть тварини, птахи, комахи, ростуть люди, ростуть рослини. Кожен зростає в своєму темпі.

Робо пропонує тобі прочитати текст. Скажи когось і чому квітив Пётрик?

Пётрик посадив маленького дубочка. Він часто приходив до деревця і бідкався, чого дубок так повільно росте.

Якось дубочок заговорив до Пётрика:

— Ось ти посадив мене в землю, а тепер ображаєшся, що я повільно расту. А чи не подумав ти, що расту я одночасно в обидві сторони – вгору та вниз? Стовбурець піднімається з гілочками вгору, а вниз коріння розростається. І воно довше, ніж стовбурець. І роботи в нього дуже багато. Пробитися і закріпитися в землі, отримати з неї поживні речовини та воду. Завдяки цьому я і расту. Поступово підростаю. Не рік і не два. А вірсту, з'являються на мені тисячі листочків і безліч жолудів. Тоді стоятиму я міцно на землі, як справжній могутній дуб.

(Юлія Рібицун)

? Про що нове ти дізнався (-лась)? Перекажи текст. Знайди в ньому спільнокореневі слова.

Переглянь відео про те, як росте дуб. А тепер розглянь картинки. Пронумеруй їх відповідно до послідовності зростання дуба.

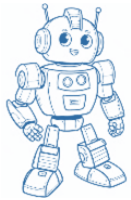

? На цих фотографіях зображені вже дорослі дуби. Як ти думаєш, чому дерева такі різні?

Робот пропонує тобі придумати свій текст-міркування «Якби щезли всі дерева». Робо підказує початок: «Рано-вранці люди прокинулись, вийшли на вулицю і побачили...». Що вони побачили? Що стало відбуватися на нашій планеті? Що трапилось із птахами? А без дерев росли б гриби? Яким би стало все навколо? Чому так могло статися? Який висновок ти зробиш зі своїх міркувань?

Робо навчається куховарити. Побачить якийсь незвичний рецепт і записує у свій зошит, щоб потім спробувати приготувати страву та погостувати своїх друзів. Побачив Робо текст «Як варити компот» і зацікавився. А тобі хочеться про це дізнатись? Тоді читай «рецепт» Г. Юдіна.

На одному подвір'ї жили кіт, коза, курка, корова і кролик. Одного разу у двір вийшов кіт і закричав: «Слухайте всі! Я прочитав у старій книжці як зварити компот!». – «Ну, як же його варити?» – «Принесіть кожен все найсмачніше. Решта – за мною».

Вся компанія вирішила шукати все найсмачніше. Кіт тим часом розпалів вогнище і повісив над ним казан з водою. Першою прийшла коза і принесла капустяну хряпу. Потім прийшла курка і принесла п'ять зерняток кукурудзи. Корова принесла кавуніві шкірки. Кролик – конюшину. А сам кіт дістав із кишень шматок ковбаси.

Коли вода закипіла, кіт кинув в казан хряпу, кавуніві шкірки, кукурудзу, конюшину і ковбасу, закрив кришкою. Через деякий час він подзвонив у дзвіночок: «Готово! Пригощайтеся на здоров'я!». Попробували друзі, плюють: «Компот називається! Сам їж!». «І чому ж так несмачно вийшло?» – похмуро міркував кіт.

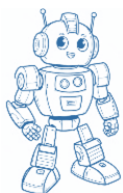
? Слідкуй за інтонацією – виділяй голосом окличні, питальні та розповідні речення. Яка ідея виникла у котів? Із чого був зварений компот? Чому компот вийшов несмачним? Як і з чого насправді потрібно варити компот?

/ Поєднай портрет тварини із принесеним смаколикком для компоту.

? Перерахуй по порядку всіх, хто залучався до приготування компоту. Хто був першим (другим...)? Як ти думаєш, який це тип тексту – текст-опис, текст-розповідь чи текст-міркування? Який був настрій на початку та в кінці оповідання? Який звук найчастіше повторюється в ньому? Назви всі слова зі звуком [к], які ти запам'ятав (-ла).

Робо прокінувся, розплющив о́чі, побачив кля́птик не́ба, со́нечко... О́чіма ми не просто дівимося, а й ба́чимо, спостеріга́ємо, усе поміча́ємо, розрізня́ємо колір предме́тів, їх ро́змір, ві́дстань між німи, з їх допомо́гою мо́жемо чита́ти та писа́ти. Робо́т нага́дує, що о́чі тре́ба берегти́. Яко́го ко́льору твої́ о́чі?

Робо́ запітує: «А чи знаєш ти, що гімна́стику мо́жна ро́бити не ті́льки усі́м ті́лом, па́льчиками чи языко́м, але́ й о́чіма тако́ж?». Ді́влячи́сь на дитячі портре́ти ві́конуй зорову́ гімна́стику.

Приго́ту́й
дзерка́льце, щоб
слідкува́ти за
пра́вильністю
викона́ння вправ. Які́
впра́ви тобі
сподоба́лись
найбі́льше?

Робо́ ра́дить тобі
виконува́ти такі
впра́ви пе́ред тим, як
чита́ти, писа́ти,
виготовля́ти
поро́бки.

Чим кра́ще
працюва́тимуть твої́
о́чі, тим чіткі́ше ти
ба́читимеш бу́кви,
ці́фри, но́ти, окре́мі
деталі предме́тів. Ти
ста́неш бі́льш
спостере́жливим
(-ою). Бережі́ свій
зір.

Прочита́й прислі́в'я та при́казки про о́чі. Поясни́ їх зміст.

Бі́льше ві́р сво́ім о́ча́м, ні́ж чужі́м реча́м.

О́ча́м стра́шно, а ру́ки ро́блять.

О́ко ба́чить дале́ко, а ро́зум ще да́лі.

Пра́вда о́чі ко́ле.

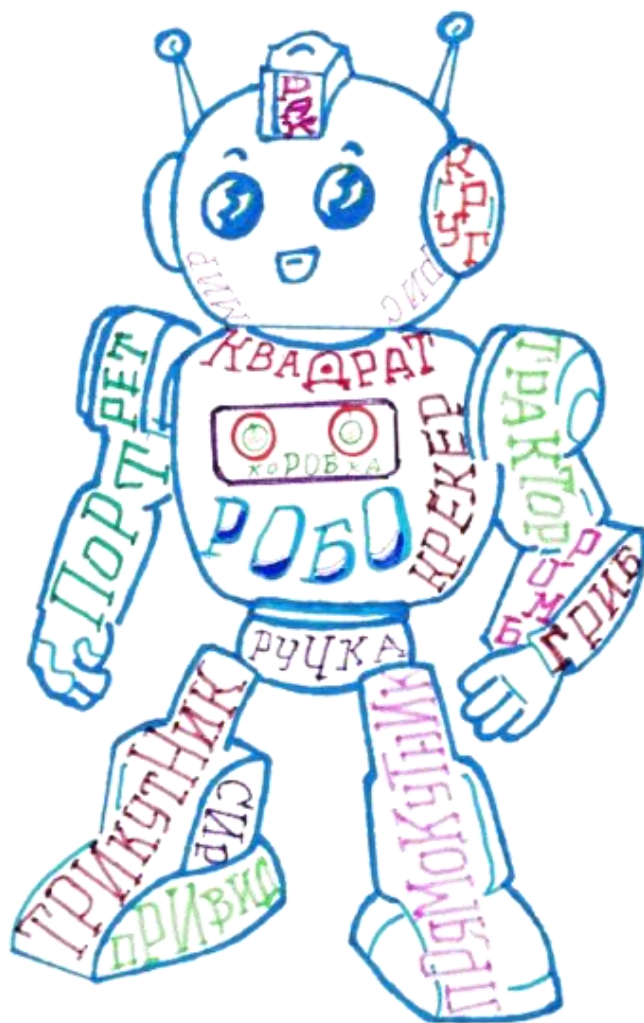

Чи пам'ятаєш ти, як вперше переступив (-ла) поріг школи? Що тебе зацікавило найбільше? А це що за незвичний школяр? Тобі хотілось би знати, як його звати? Спробуй відгадати! 🗝

Є руки і ноги,
І є голова.
Та тільки –
Чи він не залізний, бува?
Ступає по бруку,
Поважна хода,
І раптом до школи малюк загляда.
– Хоч люди для мене –
То тільки зразок,
Я хочу із вами піти на урок.
Учитися разом дозвольте мені,
Я хочу пізнати науки складні.
Будь ласка, для мене програму
складіть.
І в мозок мій мудрий мені
зкладіть.
Включайте систему –
Ось цей важилець,
Я стану розумний,
Як справжній мудрець!

(тобоР)

(Микола Петренко)

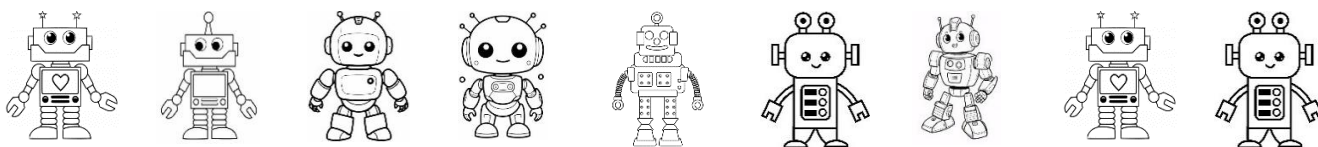

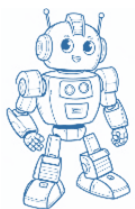
📖 Прочитай усі слова, записані в пам'яті робота. Яка буква повторюється в кожному слові? Знайди слова з двома буквами **р**, підкресли їх. Назви яких геометричних фігур зберігаються в пам'яті Робо? Віриж з кольорового картону чи паперу названі фігури і склади з них робота. Щоб було цікавіше, роби це з друзями чи однокласниками. Пофантазуйте!

📌 Прочитай і вивчи скоромовку. Промовляй її спочатку повільно, а потім все швидше.

Робот робота робів, робот роботу радів.

🖋 Уважно подивись на роботів. Розкажи, чим вони схожі і чим відрізняються. Тобі вдалося знайти серед них Робо? Визнач пари однакових роботів. Розфарбуй їх так, щоб вони стали різними.

Робо щодня працює над удосконаленням своєї мови. Спочатку він вивчив українські літери і навчився читати, поєднуючи їх у складі. А зараз із задоволенням читає цілі книжки. Робо знає, що «кни́га – твій друг, без не́ї, як без рук» і якщо «кни́гу почита́в – на кри́лах політа́в».

? Як ти розумієш значення наведених прислів'їв? Поясни. А чи ти любиш читати?

Прочитай вірш Івана Гнатюка.

Я слова по літері складаю,
Мов ни́жү коралі на разо́к.
Ско́ро цілу кни́жку прочита́ю,
Цілу кни́жку віршів і казо́к.

Буду їх по-різному читати,
Як співають пісні солов'ї...
Рідна мова – як її не знати,
Як же не любити нам її!

Робот Робо пропонує тобі спробувати читати слова по-різному.

Чи знаєш ти, що птах із найгучнішим співом – це арапо́нга біла? Уявляєш, вона може перекричати навіть літа́к! А от найтихіший спів у сипу́хи – різновиду сов. Спів сипу́хи – це окремі тихі сопіння, але переважно ці птахи мовчазні.

Спочатку прочита́й слова, як арапо́нга, а потім як сипу́ха. А тепер спробо́уй прочита́ти одне сло́во гучно, а інше – тихо. Чи вда́сться тобі не збі́тися у змі́ні гучно́сті чита́ння і пра́вильно дочита́ти до кінця́?

Леле́ка, солове́й, горобе́ць, ча́йка, воро́на, сини́ця, дятел, ла́стівка, шпак, ле́бідь, снігу́р, ча́пля, жа́йворонок.

Робо цікаво було дізнатись, що найшвидший птах – це со́кіл-сапса́н, а найповільніший – вальдшне́п, який ме́шкає у ліса́х.

Со́кіл – це сімвол сміливості та волі. Недарма украї́нці хороброго во́їна чи наро́дного геро́я так і назива́ли – «со́кіл».

Прочитай слова чі́тко, не поспіша́ючи, як вальдшне́п, а тепер так са́мо чі́тко, але шви́дко, як сапса́н.

Ку́рка, гуса́к, ка́чка, інді́к, курча́, гу́ска, піве́нь, гусе́ня, інді́чка, ка́чур, інді́ченя, каче́ня.

Робот Робо цікавиться як все влаштовано навколо і чому саме так. Наприклад, чому стіл твердий, а подушка м'яка? Чому взимку сніговик може довго стояти у дворі, а от влітку ще ніхто сніговика не бачив? Чи можеш ти відповісти на такі запитання Робо? А ще Робо до вподоби різні експерименти. Зокрема, з магнітом. А що ж таке магніт? Робо прочитав цікавий текст про магніт. Прочитай його і ти.

Магніт – це незвичний камінчик, який може за допомогою невидимої сили (магнітного поля) притягувати до себе металеві предмети. Магніти бувають різних розмірів і форм. У магніту є два полюси – південний і північний. Якщо взяти два різні магніти і піднести один до одного, то їхні різні полюси притягуватимуться, а однакові відштовхуватимуться.

? Про що ти дізнався (-лась)? Розкажи про це своїм друзям або однокласникам.

Проекспериментуй з магнітами. Ти побачив (-ла), як притягуються (відштовхуються) полюси магнітів?

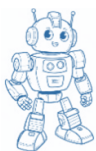
/ Розглянь картинки. Як ти думаєш, які із зображених предметів примагнітяться, а які ні? Подумай, чому відбувається саме так? Проведи лінії від металевих предметів до магніту.

Експерименти можна проводити і з дзеркалом. Не тільки пускати сонячних зайчиків, а навіть читати за допомогою нього! Спробуй прочитати вірш Олеси Матіяш, підставляючи дзеркальце.

ідоqот вн ведүрүжүЖ
:ідоqя нїоваз азвпвпвүянд
.рзвпвпвнд олвжрзед Я
.рзвпвпвүпвр әжүД

Яке буквосполучення повторювалось у тексті? Запиши в зошит знайдені тобою слова. Пригадай ще слова із **дз**, продовжуючи ряд.

Робот Робо любить читати не лише серйозні тексти, але й жартівливі вірші та оповідання. Ось і зараз він пропонує тобі виразно прочитати вірш гумористичного змісту.

– Ти в нас грамотний такий, –
Хвалить мене мама. –
Тільки ж хто чита книжки
Догорі ногами!

Книгу я кручу – дива!
Не збагну нічого –
Де у книжки голова?
Де у книжки ноги?

(Олесь Орач)

? Ти посміхнувся (-лась), коли прочитав (-ла) цей вірш? Як ти думаєш, чому вжито вираз «догорі ногами»?

Прочитай вірш «Навіворіт слова». Спробуй зрозуміти, про що йде мова.

Наш Іванко спозаранку
Вже готовий до сніданку –
У сорочці, у штанцях,
Навіть з ложкою в руках.
Глип на стіл –
Там БЛХ, АВАК...

Що це значить?
Як це так?
Усміхнулась ложка хитро,
Усміхнувся хитро ніж:
– Раз навіворіт сорочка,
КОНАДІНС, будь ласка, їж!
(Оксана Сенатівич)

? Чи зміг (змогла) ти здогадатись, які іменники написані «навіворіт»? Розшифруй слова, написані навіворіт, запиши їх у зошит, постав наголоси.

Аклірат, акледив, акжол, аксим, жін, ялуртсак, акшач, акдіровокс.

? Добері до них узагальнення. Назви, які з записаних тобою предметів посуду зустрічались у змісті вірша?

В українській мові існують слова з протилежним значенням. Добері пари прикметників з протилежним значенням і з'єднай їх лініями. Назви яких іменників-предметів посуду підійдуть саме до цих прикметників? Запиши утворені словосполучення в зошит, узгоджуючи прикметники з іменниками у роді.

глибокий

чистий

легкий

тупий

важкий

новий

мілкий

брудний

гострий

порожній

старий

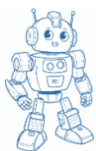
повний

У цьому реченні-«навіворіт» Робо сховав прислів'я. Прочитай і поясни, як ти розумієш його значення.

итапс ешнем шисум – итанз ешьліб шечоХ.

Пам'ятай, що читати і писати слід правильно, тобто зліва направо.

Однá з улюблених ігор Рóбо – хóванки. Це ж так цікаво – когóсь або щось знахóдити! Особлíво тоді, коли потрíбно дóбре пометикувати, долáти пéвні трóдності. А які і́гри лóбиш ти?

Рóбо пропонує тобi незв́ичне завдáння. Розглянь два квадрати. В однóму з них напíсані б́укви, в íншому – ц́ифри. Тут сховáлось слóво.

І	Н	У
Р	К	П
Ч	Д	И

2	7	5
4	9	1
6	3	8

Знахóдь ц́ифри по порядку і співв́іднось з м́ісцем б́укви. Б́укви знахóдяться на тих сáмих м́ісцáх, щó й ц́ифри. Прочита́й слóво. Мо́жеш це зрóбити у́сно або записáти.

«Ой, а щó це з оповідáнням?» – подóував Рóбо. – «Вонó все вкр́ите сóтами! Напéвно томóу, щó називáється «Бдж́ілка». А ти знáєш, щó такé сóти? Спрóбуй прочитáти прихóване на сторíнці оповідáння. Чи не заважáтимуть тобi сóти читáти?

Бдж́ілка

Виручив Василько з б́іди бдж́ілку. Бдж́ілка хот́іла нап́итись – і впала в бочку з водою. «Тону!» – дзижчить. – «Тону!» – Василько кинув на воду листочок. Вилзла на ньóго бдж́ілка, обсушила крильця та й полет́іла...

Покликала мама Василька вечеряти. Поставила на стіл молоко, мед, хл́іба нарізала.

Їсть Василько, а мама й каже:

– Це меду тоб́і назбирала бдж́ілка, щó ти ї́ї врятував.

– Одна бдж́ілка – й ст́ільки меду? – здивувався Василько.

– Вона вс́ім-вс́ім бдж́ілкам резювіла, от вони й настаралися. Дóбра зв́істка швидко по св́іту л́іне.

(Вас́іль Сухомл́інський)

Чомóу Вас́ілько врятува́в бдж́ілку? Як він це зрóбив і чомóу? Якб́і тонóла м́уха, сóнечко або íнша ко́маха, чи рятува́в би ї́ї Вас́ілько? А ти? Яку ко́ристь прино́сять бдж́о́ли? Як ти розум́ієш слóва: «Дóбра зв́істка по св́іту л́іне?».

Чи змóжеш ти поясн́ити знáчення порівня́нь «працьов́итий як бдж́о́ла», «солóдкий як мед»?

🔑 Робо знає, що загадка – це доте́пне запи́тання або ціка́вий опис предме́та, явища, події, що потребу́є відга́дки. А ти любиш відга́дувати загадки? Прочита́й одну́ з них! Відгада́й!

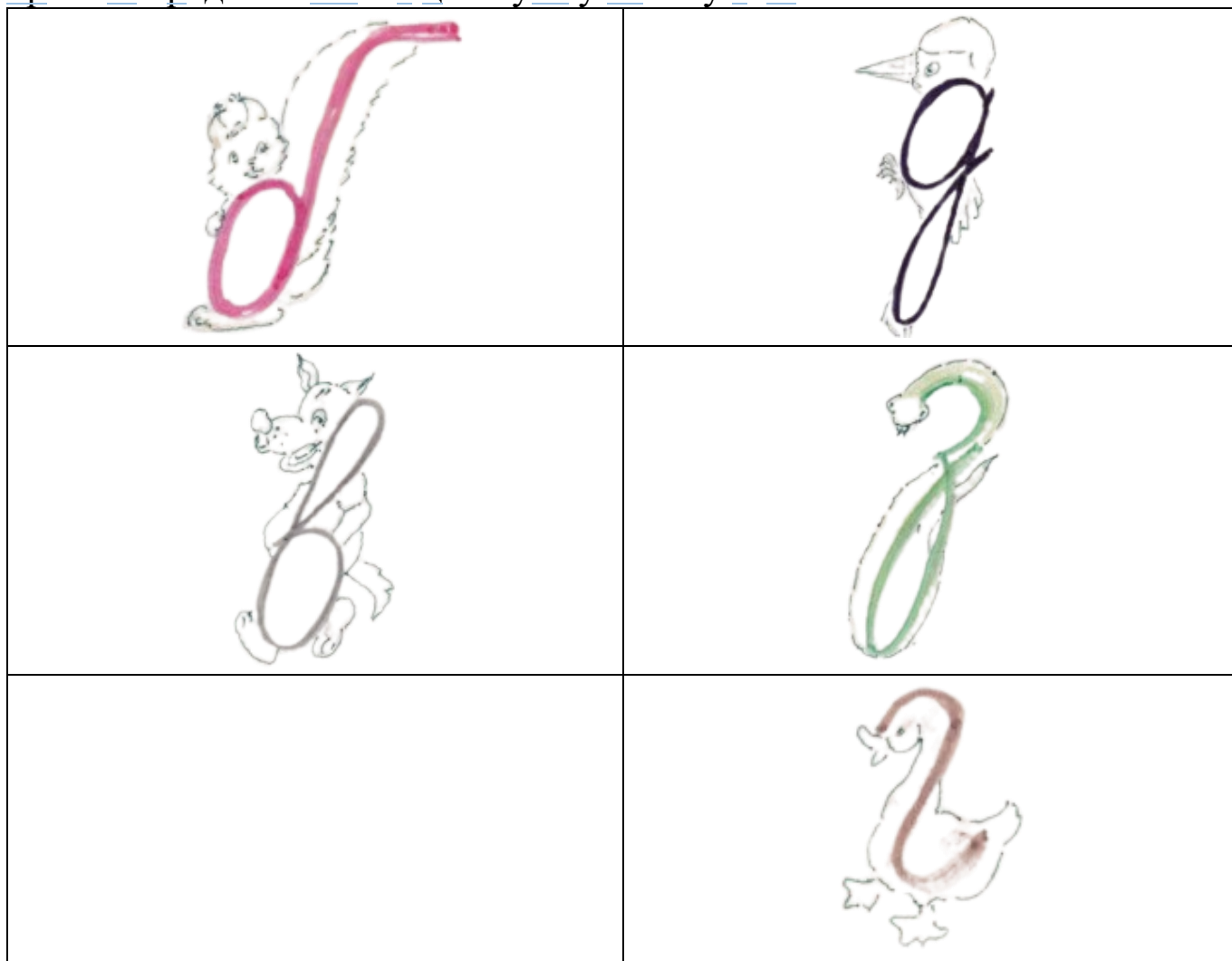
Па́лички і закарлю́чки
На папе́рі пи́ше ру́чка.

Що́би прави́льно пи́сати,
Тре́ба всіх їх пам'я́тати.

(Степа́н Руда́нський)

❓ Ти здогада́вся (-лась), що це?

✏️ Робо пропону́є тобі дуже уважно розгля́нути карти́нки. Які істоти тут схова́лись? А які бу́кви ти впізна́в (-ла)? Вони́ друко́вані чи рукопи́сні? Візьми́ ручку чи оливе́ць. Тупім кінце́м кілька разів обведи́ бу́кви. А тепер пропиши́ рядо́к кожно́ї з цих букв у своєму зошиті.

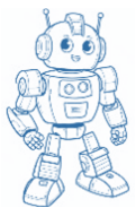
✏️ Розфарбу́й істот. В поро́жньому прямоку́тнику намалю́й образ тієї бу́кви, яка тобі до вподо́би.

✏️ Робо чита́є і ніяк не може зрозу́міти, що напи́сала Описочка. Допомо́жи Робо – запиши́ в зошит виправле́ні рече́ння.

незабаромума миденъ народженнявирі шиладоня зробитиненівели куприємність вишитирушничок

Який подарунок готує мамі доня?

У ро́бота Ро́бо ба́гато дру́зів – до́брых, че́сних, ві́дданих, гото́вих прийти́ на допомо́гу. Проте́ Ро́бо до́бре розу́міє, що се́ред люде́й іноді зустріча́ються такі осо́би, які зда́тні до рі́зних па́костей і до́сить ча́сто отри́мують від цього́ задово́лення. І не відра́зу зрозумі́єш хто є хто. Тому́ потрі́бно бути́ ду́же оба́чними при спілкува́нні з незнайо́мими людьми́.

Прочита́й вірш:

Вхо́дить в шко́лу сі́вий гно́м,
О́чі – пля́ми, ніс – гачко́м,
В кре́йді ру́ки та піджа́к.
Гно́ма звуть Пишинета́к.
Загляда́є в пе́рший клас:
– Чув я, знов дикта́нт у вас.
Я вам бу́ду помага́ти,
Все щоб чі́тко написа́ти.
І під па́рту як стрибне́:

– У́чні, слуха́йте мене́!
Вчи́тель став коло́ вікна́:
– Школя́рі, пиші́ть: «Весна́».
Гно́м підка́зує уми́ть:
– Школя́рі, «ві́сна́» пиші́ть,
«Ве́тере́ц», «канба́йн», «ле́та́к»,
– Са́м рего́че у кула́к,
Ще́ й у зо́шит пля́му – бух!
І мерщій із класу́ – шух!

(Емі́лія Са́малкі́на)

Чи був до́брым гно́м, який заві́тав до шко́ли? Як його́ звали́? Чому́ його́ назва́ли са́ме так? Як ти ду́маєш, чи спра́вді гно́м хоті́в допомогти́ школя́рам?

Пра́вильно прочита́й слова́, які з навми́сними помилка́ми диктува́в гно́м.

Пишинета́к у зо́шиті одно́го з у́чнів встиг записа́ти ряд слів. Чи пра́вильно вони́ напи́сані?

Мителі́к, жмі́ль, соне́цько, гедзь, ба́пка, му́га, пжо́ла, кома́й, зук, сала́на, о́ся, му́лаха, кони́г, тайга́н.

Ви́прав помилкі́. Запиши́ у зо́шит ви́правлені іме́нники. Поста́в наголо́си. Як мо́жна назва́ти цих істо́т одні́м сло́вом?

Розгля́нь фотогра́фії. З'єдна́й зобра́ження з їх на́звами. Поду́май, чи дійсно́ на фо́то ті́льки кома́хи? Скільки́ ніг у павука́? А у кома́х?

паву́к

бджола́

му́ха

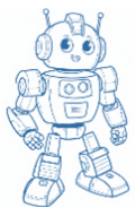
гедзь

джмі́ль

Розкажи́ чим схо́жі і чим відрізня́ються бджола́ і гедзь (бджола́ і джмі́ль, му́ха і гедзь).

Коли Робо тільки-но почав вивчати українську мову, він думав, що малі та великі літери можна використовувати будь-де, навіть чергувати їх в залежності від настрою. Але насправді це не так. Малі букви слугують для записування загальних назв, а от великі – для власних.

 Робо пропонує тобі прочитати вірш Юлії Рібцун. Яке правило він допоміг тобі пригадати?

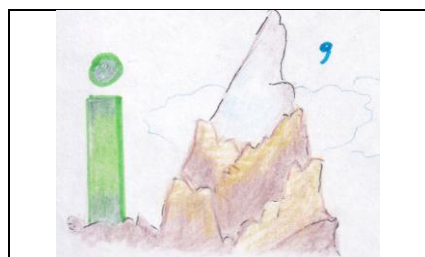
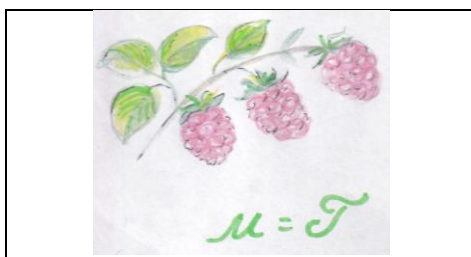
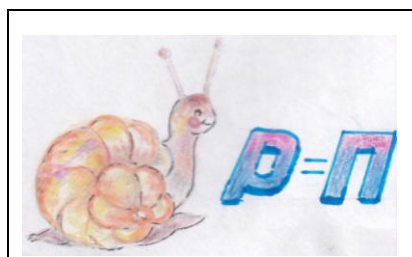
Речення треба тобі написати,
З великої букви слід починати.
Ставиться в слові зовсім не просто
Буква такого високого зросту.
Правила вивчи, щоб розрізняти
Малу чи велику букву писати.

 Дівчинка Описочка правил не вивчала, тому і букв великих, де потрібно, не писала. Прочитай речення. Визнач, які слова, на твою думку, написані неправильно? Поясни, чому ти так вважаєш. Запиши виправлені речення в зошит. Поясни значення кожного зі фразеологізмів.

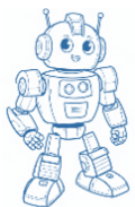
Без верби і калини нема України. Язык до кісва доведе. Не пхай дніпра – річка сама пливе. Вискочив як пилип з конопель.

 Робо приготував для тебе цікаве завдання. В ребусах зашифровані імена дітей. Розгадай їх, проведи лінії від кожного імені до хлопчика чи дівчинки.

 Запиши розгадані імена в зошит, не забуваючи про правило використання великої літери.

Робо вчівся писати в зошиті. Він вже знає, що там є береги, за які виходити не можна. Трапляється так, що до берега ще ніби є місце, але слово довге і воно ніяк не вміститься в рядок. Що ж робити? Саме для того створені правила переносу слів. Слова переносяться з рядка в рядок за складами.

Прочитай одне з правил переносу слів.

Слово «ніс» я переніс:

НІ-

С.

А сестра мені на те:

– Вийшло щось ні се, ні те...

Є в нас правило просте –

Знати мусить кожний:

Переносити одну

Букву, навіть голосну,

Нізащо не можна!

(Ігор Січовік)

? Якé правило ти прочита́в (-ла) у вірші? Чи можна перенести слово «ніс» з рядка в рядок? Отже, варто запам'ятати, що односкладові слова не поділяються для переносу.

Робо нагадав тобі ще кілька правил. Прочитай їх. Поруч запиши кілька згаданих тобою слів, поділяючи їх рисочками для переносу.

Буквосполучення **дж, дз** не розділяються переносом

Дже-ре-ло, ...

Вю-нок, ...

Апостроф, й, м'який знак не відділяються переносом від попередньої літери

Буквосполучення **йо, ьо** не розриваються переносом

Лю-ня, ...

Знан-ня, ...

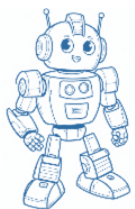
При збігу приголосних одну букву переносимо, іншу залишаємо

Робо пропонує тобі перевірити завдання на перенос слів по складах, виконане Васильком. Чи не вскочив часом у написані хлопчиком рядки гном Пишинетак?

О-сінь, ве-с-на, зи-ма, л-і-то. По-не-ді-лок, ві-в-то-рок, не-ді-ля, че-т-вер, п'-я-т-ни-ця, се-ре-да, суб-о-та. Ли-пень, гру-день, ли-с-то-пад, че-р-вень, б-е-ре-зе-нь, сі-чень, кві-чень, л-ю-тий, тра-вень, с-е-р-пень, ве-ре-сень, жо-в-чень.

Запиши виправлені слова в зошит, встановивши логічну послідовність і поділяючи їх рисочками для правильного переносу. Постав наголоси. Добері узагальнення до кожного ряду слів.

У ро́бота Ро́бо є незві́чний дру́г – черв'ячо́к. Він невели́чкий, у ньо́го кру́гла голо́ва і тоне́нький хво́стик, опу́щений доні́зу. Якщо́ тобі́ хо́четься побі́льше дізнáтися про́ дру́га Ро́бо, про́чита́й ві́рш Ю́лії Рі́бцу́н:

Хоча́ знак цей і незві́чний,
Але́ ду́же симпа́тичний.
Сло́во ві́мовити як
Допо́мо́же ді́во-знак.

Його́ апо́строфом
Ми бу́дем називáти.
Як пі́шеться цей знак
Вам слі́д запам'я́тати.

? Як називáють незві́чного дру́га Ро́бо? На який розді́ловий знак схо́жий апо́строф?

Апо́строф – знак непрості́й. Він відігра́є значну́ ро́ль у гра́мотному промовля́нні та написа́нні багато́х слів. Слі́д пам'я́тати, що сло́ва з апо́строфом промовля́ються у́ривча́сто, а без ньо́го спі́вуче, м'яко, протя́жно. Промов сло́во «галя́вина». Воно́ звучи́ть, ніби пісе́нька. А тепе́р промов «реп'я́х». Пі́сля П ніби з'явля́ється спотика́нка.

Ро́бот Ро́бо пропону́є тобі́ ціка́ве завда́ння.

П'
Хом'
Під'
Комп'
Бур'
В'
Пір'

ю́н
і́зд
я́к
і́на
е́са
ю́тер
я́н

 Прочита́й почáток сло́ва і прове́ди дорі́жку до пенька́ (спотика́нки), а від пенька́ до кінця́ утво́рюваного сло́ва. Повтори́ його́ вго́лос. Запиши́ сло́во в зо́шит. Не забу́вай ста́вити апо́строф!

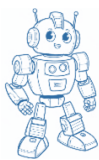
 У ро́бота Ро́бо є по́дружка-
помі́чниця, яка́ ма́є незві́чне ім'я́. Це Ма́ВПа БуФ. Назві́ при́голосні в її́
імені́. Запам'я́тай їх! Са́ме пі́сля м, в,
п, б, ф і пе́ред я, ю, є, ї ста́виться
апо́строф.

Ма́ВПа БуФ ду́же лю́бить гра́ти па́льчиками. Дава́й погра́ємо ра́зом із нею́! Ува́жно розгля́нь зобра́ження рук. Вони́ допомо́жуть тобі́ пра́вильно ві́конати завда́ння. Утво́рюй і промовля́й склади́, торка́ючись па́льцем своєї́ ліво́ї руки́ (при́голосний) спочáтку мізи́нця пра́вої (апо́строф), а по́тім голосно́го.

 Черв'ячо́к Апо́строф – невели́чкий і мо́же сховáтись у назві́ дитинча́т птахи́в. Дава́й переве́римо? Чита́й на́зви доросли́х птахи́в і утво́рюй на́зви дитинча́т, не забу́ваючи про апо́строф: горо́бець, солове́й, го́луб, ла́стівка.

Для безпечного і комфортного життя люди придумали багато правил, які потрібно знати і виконувати. Зокрема, правила життєдіяльності, етичної поведінки і спілкування. Є також правила грамотного письма, які засвоїли ще в школі. Давай допоможемо роботу Робо вивчити деякі з них, покажемо, що це може бути не нудним, а захоплюючим і цікавим заняттям.

Прочитай слова, визнач наголос у кожному слові: директор, кишеня, апельсин, математика, бензин, велосипед, метелик. Назви наголошені і ненаголошені голосні. Які з них повторюються?

Прочитай Робо вірш про ненаголошені **Е** та **И** в корені слова.

Сів за стіл робить уроки.

Р...балка

Скільки тут мені мороки!

Р...бро

Слова із підручника треба списати,

Дер...во

Букви пропущені в них повставляти.

В...шневий

Свій я зошит відкриваю.

Гр...чана

Е чи **И** пишуть – не знаю.

Ч...сло

Ненаголошений звук голосний

М...довий

Не завжди впізнаєш насправді який.

С...рця

Щоб помилки не зробити,

С...стра

Треба наголос змінити.

Ст...бло

Як правильно такі пишуть слова:

Кр...латий

Зерно, **се**ло, **ве**сло, **ве**рба, **ве**сна...?

Гр...вастий

Ми правило сьогодні вам принесли:

Б...резневий

В нім **зе**рна, **се**ла, **ве**сла, **ве**рби, **ве**сни...

Л...пневий

Як правильно слова напишеш ти:

Пл...че

Зима, **си**чі, **кри**ло, **гри**бі, **ли**сті...

Гр...бний

Ще правило сюди покліч:

Зам...рзати

Зими, **кри**ла, **гри**б, **ли**ст, **си**ч ...

Гл...бокий

(Юлія Рібицун)

Б...режок

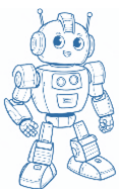

Яке правило слід запам'ятати? Як потрібно добирати перевірні слова? Встав пропущені букви, добери перевірні слова, запиши утворені пари в зошит, став в обох словах наголоси. Ненаголошені **е** підкресли оранжевим, **и** – зеленим олівцем. Яких слів більше? На скільки? Визнач число іменників, познач над кожним словом простим олівцем *мн.* на позначення множини, *одн.* – одиниці.

Добери до поданих слів споріднені, запиши їх у зошит: зелений, зима, ширина, лисеня, листопад, пекарня. Визнач, яке саме слово використаєш для перевірки, підкресли його.

У робо́та Робо́, як і у ко́жного з нас, бува́є різний на́стрій. Іноді Робо́ глу́хо невдово́лено бурмо́че собі щось під ніс, а бува́є, що дзві́нко наспі́вує яку́сь весёлу пісе́ньку. Відомо, що одні́ при́голосні зву́ки є глухі́ми, інші́ – дзві́нкіми.

Пригада́й, які ти зна́єш глухі́ при́голосні. Вони́ звучать так глу́хо, ніби бараба́н б'є. А які дзві́нкі при́голосні ти зна́єш? Їх звуча́ння нага́дує дзві́н музичного трику́тника. Іноді бараба́н і музичний трику́тник гра́ються, назива́ючи звуко́ві па́ри: [б] – [п]. Погра́й з музични́ми інструме́нтами, запиши́ звуко́ві па́ри в зо́шит.

Прочита́й вірш і пригада́й **пра́вила написа́ння дзві́нкіх і глухі́х при́голосних у ко́рені сло́ва.**

Оста́нній в сло́ві при́голосний зву́к.

Він чи́тко й дзві́нко го́лос пода́є.

Так поста́райся ти його́ не оглу́шати,

Так са́мо дзві́нко в зо́шит записа́ти.

А впізна́ть яка́ тут бу́ква

Допомо́же нам нау́ка!

Чи́тко чу́єм в мно́жині

Дзві́нкі зву́ки чи глухі́.

Ніж^м – ножі́, а сніп^б – сно́пи.

Рік^с – ро́ки, дуб^н – дубі́.

Гра́ти так то́бі ціка́во?

Сло́во ти назви́ ласка́во:

Гриб^н – грибо́к, гряд^мка – грядочка,

Сте́ж^мка – сте́жечка, ка́з^ска – ка́зочка.

(Ю́лія Ри́бицун)

Іноді бува́є так, що бараба́н і музичний трику́тник свара́ються: «Це моє́ сло́во!» – «Ні, моє́!», бо не мо́жуть розібра́тися, який са́ме, глухий чи дзві́нкий, зву́к ми чу́ємо у сло́ві. Дава́й припи́немо їх сва́рки, вставля́ючи потрі́бні при́голосні і добира́ючи переви́рні слова́, щоб у музични́х інструме́нтів не залиша́лось жо́дних су́мнівів у пра́вильному їх вжива́нні.

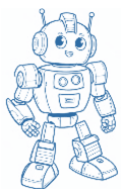
Гра..., гор..., моро..., запа..., скла..., хобо..., голу..., перека..., посу...

Бува́ють і «хі́трі слова́», в яких мо́жна написа́ти як дзві́нкий, так і глухий при́голосний зале́жно від значе́ння. Ви́бір написа́ння зале́жить від значе́ння сло́ва і його́ смислово́ї відпові́дності змісту рече́ння.

Запиши́ рече́ння, вставля́ючи потрі́бні при́голосні. Поясни́ значе́ння вставле́них то́бою слів.

Школя́рі писа́ли... Дві́рник мете́... (дві́р, тві́р). На кві́тці ба́чу... Зо́шит покла́ду у... (па́пка, ба́бка). На гілці́ сиди́ть... У ча́шці... (ка́ва, та́ва).

Робот Робо знає, що, з метою підтримки порядку та безпеки на дорóгах використовують дорóжні зна́ки. А ось на письмі́ використовуються зна́ки, які називаються розді́ловими. Вони допомагають зробити текст зрозумілим.

Розді́лові зна́ки бувають різні. Щоб більше дізнатися про них, прочита́й вірш.

Кра́пки, ри́ски і гачкі –
Непримі́тні зна́чкі.
Та від люде́й, які чита́ють,
Вони́ пова́ги вимага́ють.

Пита́ння зна́к чо́гось не зна́є,
То про це він за́питає.

Зна́к **о́клику** кричи́ть, раді́є,
Бо іна́кше він не вмі́є.

Кра́пка – зна́к-молоде́ць –
Ка́же: «Рече́нню кіне́ць».

Як стрі́неться дво́кра́пка з на́ми,
Сво́їми хва́литься знання́ми:

За́вжди їй тре́ба щось розкрити,
Що, як, до чо́го поясніти.

Ко́ма вийде на дорі́жку,
Всім вона́ підста́вить ніжку.

На дорі́жку подиви́сь
І на хви́льку зупини́сь.

Ти́ре лежи́ть рівне́нько на рядо́чку:
– Йдіть, будь ла́ска, по місто́чку!

Дужкі́ слова́м обі́йми розкрива́ють,
Що ти ска́жуть – дожида́ють.

Три́ кра́пки – три по́дружки зно́ву
Та́ємну веду́ть розмо́ву.

Про що, те невідо́мо нам.

Як хо́чеш, здогада́йся сам.

(Ю́лія Ри́бицун)

Красі́вий ще́дрий рідний кра́й,
І мо́ва на́ша солов'ї́на.
Люби́ шану́й оберіга́й
Усе́, що зве́ться Украї́на.
(Ігор Сі́човік)

Послу́хай, як струмо́к дзвени́ть
Як гомони́ть ліщи́на
З тобо́ю всюди́, ко́жну мить
говори́ть Украї́на
(Петро́ Осадчу́к)

Як ти люби́ш Украї́ну
Мій мале́нький дру́же
– На́шу рідну Украї́ну
Люблю́ ду́же-ду́же
(Оле́сь Лупи́й)

Мо́во на́ша дзвінка́
кришта́лева
му́дра сти́гла соло́дка
зерни́на.
Якщо́ є ти –
то жи́тимеш ві́чно,
коли́сковий на́ш кра́й –
Украї́на
(Ваді́м Кле́нц)

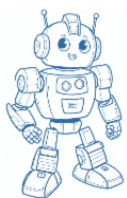

Які́ розді́лові зна́ки зга́дуються в те́ксті? Які́ з них ти використо́вуєш під час письма́, врахо́вуєш під час чита́ння?

Прочита́й віршо́вані рядкі. Поста́в потрі́бні розді́лові зна́ки. Пам'ята́й, що зверта́ння виділя́ються з обо́х сторі́н ко́мами, між однорі́дними чле́нами рече́ння та́кож ста́вляться ко́ми. Чому́ присвя́чені віршо́вані рядкі?

Робо переконаний, що дуже важливо цінувати близьких людей, учитися чути та розуміти один одного, постійно підтримувати з ними довірливі стосунки, спілкуватися. Йому дуже до вподоби афоризм Антуана де Сент-Екзюпері: «Єдина справжня розкіш – це розкіш людського спілкування». Як ти розумієш цей вислів?

Робо пропонує тобі прочитати вірш Леоніда Полтави.

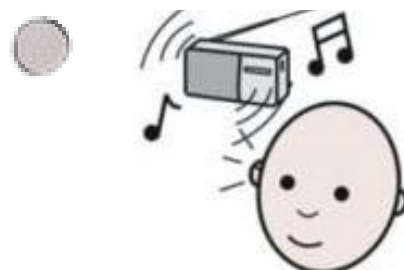
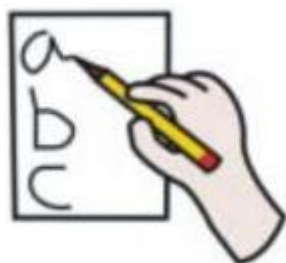
Все, що живе на світі,
Уміє розмовляти:
Уміють говорити
Зайці і зайчєнята.
По-своєму говорять
І риби серед моря,
І у садочку пташка,
І у траві комашка...

Говорять навіть квіти
З блискучими зірками...
А як говорять діти?
Так, як навчає мама!
Прийми ж, матусю, слово
Подяки від дитини
За нашу рідну мову –
За мову України!

Про мову яких істот йшлося у вірші? Якою мовою спілкуєшся ти з Робо? Зі своїми батьками? З друзями та однокласниками?

Але, на жаль, не всі діти вміють розмовляти. Бувало так, що дитина все розуміє, але сказати не може. Тоді для спілкування вона використовує спеціальні картки. Подивись на схематичні зображення і здогадайся, що хотіли сказати діти. Тобі допоможуть слова-підказки.

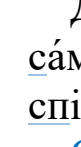
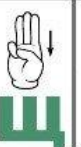
Слова-підказки: хочу, не знаю, почекай, не хочу, вирізати, писати, клеїти, слухати, малювати.

Можливо такі діти, які не можуть розмовляти, є і в твоєму класі. Тоді спілкуйся з ними за допомогою жестів, міміки, малюнків.

Робо закликає тебе поважати дорослих та дітей, навіть якщо вони чогось не вміють або не можуть, по можливості допомагати їм. Адже, за висловом Григорія Сковороди, «На те й ми люди, щоб добро творити».

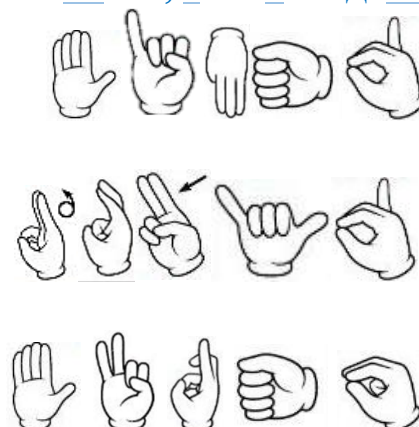
Робо знає, що серед дітей є такі, які не чу́ють, тому використовують для спілкування спеціальну абетку – дактиль. Її ще можна назвати «мовою пальців», адже кожна буква має своє певне позначення, створене за допомогою положення пальців.

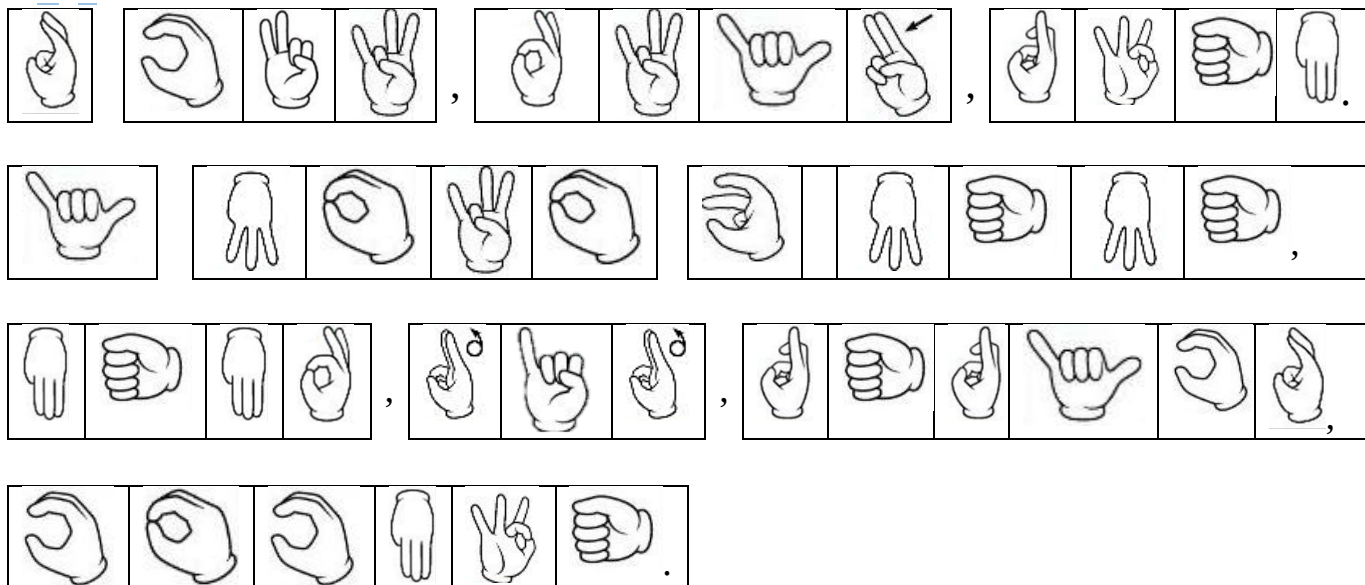
Розглянь українську дактильну азбуку. Спробуй відтворити букви за допомогою пальців.

Діти з порушеннями слуху, так само як і мовлення, прагнуть спілкуватись.

Спробуй «розшифрувати» ввічливі слова, записані дактилем.

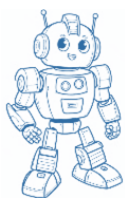
Тепер Робо пропонує тобі складніше завдання, від хлопчика Олесь. Покажи руками його ім'я. Спробуй показати своє. Прочитай, що розповів Олесь.

Про що розповів хлопчик? Розкажи про свою сім'ю.

Прочитай фразеологізм. Поясни, як ти розумієш його значення.

Шануй батька і неньку, буде тобі крізь гладенько.

Кожна дитина має власні потреби. Це потреби у їжі та питві, безпеці, любові та прийнятті, навчанні та спілкуванні. Дитині, яка нічого не бачить, складно задовольняти свої потреби. З метою допомоги таким дітям була створена спеціальна тактильна абетка, кожна буква в якій позначена певною кількістю випуклих точок і відповідним розташуванням.

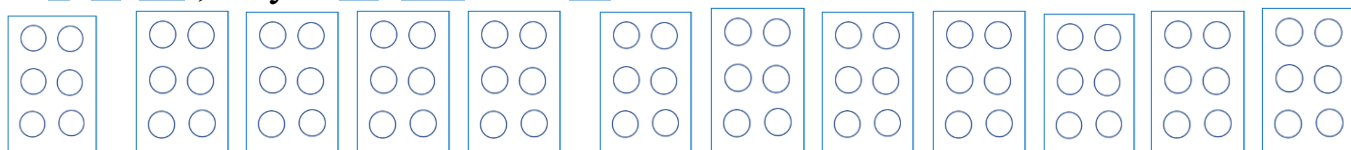
Тактильна абетка
шрифт Брайля

Візьми паперову серветку. Відірви кілька шматочків, помни, сформууй кульки. Заплющ очі і, торкаючись до кожної кульки, порахуй їх.

Так само люди з глибокими порушеннями зору торкаються випуклих точок і читають книги, які написані спеціальним шрифтом – шрифтом Брайля.

Допоможи дівчинці Христинці, яка погано бачить, написати речення «Я хочу дружити», використовуючи шрифт Брайля. Для цього у кожному прямокутнику на позначення букви замалюй стільки крапочок і в тому положенні, як у тактильній абетці.

Прочитай вірш. Чи знаєш ти, чому дощик називають сліпим?

Світло сонце,
Й дощ поливсь
На сад, на хати, площі.
Говорить мама:
– Подивись,
Сліпий сьогодні дощик.

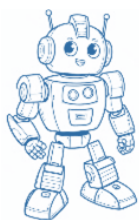
А я кажу:
– Він не сліпий!
Він, певне, бачить, мамо,
Бо нас знайшов
І покropив
В садочку під кущами!

(Петро Ребро)

Сліпим дощиком називають короткочасні опади у сонячну погоду.

Робо нагадує, що не слід називати дітей чи дорослих з порушеннями зору сліпими. Краще допомогти їм по можливості і поспілкуватись.

Кожен знає – спілкуватись з ввічливими людьми завжди приємно. Ввічливі слова ніби чарівні ключики до серця кожної людини. Такі слова приємно і чути від когось, і говорити самим. А ти знаєш «чарівні слова»? Пригадати їх тобі допоможе вірш.

Прочитай його, вставляючи потрібні слова ввічливості.

Розтопить серце всякого
Сердечне слово...
Коли тебе пиймають
раптом за підказку
Дорослого розчулить...
Зеленіє старий пеня,
Коли почує...
Коли згасає сонце у росі,
Й зоря лягає лагідно на плечі,
Серед знайомих
рідних голосів
Ми чуємо привітне...
Щоб знову зустрітись
В годину призначену,
Кажу щиро завжди я...

Як ти думаєш, чи ці діти вміють спілкуватись і поводити себе ввічливо? Поясни свою думку.

Чи вважаєш ти себе ввічливим (-ою)? Як ти думаєш, що потрібно робити, щоб тебе сприймали як виховану дитину?

Робю нагадує тобі, що кожна людина – це особистість. Чи було б тобі приємно, якби до тебе ставились зневажливо, зверхньо чи просто байдуже? Чи завжди ти собою задоволений (-а)?

Ким би тобі хотілося бути у класі? Вибери з назв ролей ту (-і), яка (-і) тобі до вподоби: силач, знайка, жартівник, радник, витівник, модник, командир, задавака, помічник, ябеда, тишко, на всі руки майстер...

Робю пропонує тобі прочитати прислів'я.

Мовиш слово, треба йому господарем бути.

Лагідні слова допоможуть приятелювати, гострі слова – ворогувати.

Від теплого слова і лід розмерзається.

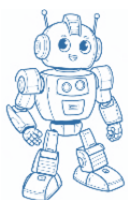
Слово – не горобець, вилетить – не спіймаєш.

Поясни, що означає кожне з них. Знайди слова-антоніми.

явт мвн э҃тшòя эн òшнН
явт рəтə҃ўннн эн і овəшəд
.əтəннпннн яв ,əтəтəд

Навіть визначні люди говорять про важливість ввічливості. Прочитай афоризм Мігеля де Сервантеса.

Робо нагадує, що чéмність і гáрна поведінка – це прикméти вихованої лю́дини, яку всі поважа́ють, із задово́ленням спілку́ються з не́ю. Зверта́ючись з проха́нням, додава́й сло́во «про́шу» чи «будь ла́ска», а ко́лі проха́ння ви́конано, «дя́кую».

Робо пропонує тобі ста́ти ча́рівником. Ко́жен ча́рівник зна́є та ви́конує пе́вні пра́вила. Прочита́й ува́жно та за́пам'ята́й їх!

1. Ко́лі ти розмовля́єш з кі́мось, слі́д говори́ти спо́кійним, приві́тним то́ном, диви́тись в облі́ччя сво́єму (-ій) співро́змівнику (-ці). Так са́мо роблю́ я, зверта́ючись до те́бе.

2. Не слі́д втруча́тися в розмо́ву інших. Доці́льно дочека́тись заве́ршення розмо́ви і про́мовити сло́ва: «Дозво́ль (-те) за́питати...».

3. Не мо́жна перебива́ти співро́змівника (-цю), ко́лі він (вона́) зверта́ється до те́бе. Ва́рто ува́жно ви́слухати його́ (її), а по́тім відпові́сти.

4. До до́рослих зверта́йся на «Ви», ровесни́ків – на «ти».

Ко́лісь на́віть ді́ти до ба́тьків зверта́лись на «ви», що́б показати сво́ю пова́гу. Прочита́й діало́г ма́ми з до́нькою.

– Ма́муню, лю́бите слуха́ти казкі́?

– Авже́ж, мо́я дитино́.

– Хо́чете, що́б я вам ка́зку розка́зала́?

– Розка́ж, се́рце.

– А чи сподо́бається вона́ вам?

– Пе́вно.

– Але́ вона́ зо́всім недо́вга.

– Та розка́зуй у́же!

– Була́ собі... пля́шка на олі́ю, і я її розби́ла...

Як ти ду́маєш, це була́ ка́зка чи спра́вжня істо́рія? Чи вмі́є дівчи́нка спілкува́тись? Побу́дь ча́рівником, допо́можи́ дівчи́нці. Як мо́жна було́ розпо́вісти ма́мі про сві́й вчи́нок? Які «ча́рівні сло́ва» ви́користати?

Розгля́нь фотогра́фії. Чи вмі́ють ді́ти спілкува́тись? Дове́ди сво́ю думку́.

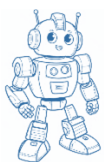

Побу́дь ча́рівником. Розка́ж, як допо́могти́ цим ді́тям порозу́мітись?

А у те́бе за́вжди́ вихо́дить спілкува́тись без кривд чи обра́з? Хто то́бі допома́гає вирі́шувати про́блемні ситуа́ції?

Робо дуже комунікабельний. Це означає, що він любить спілкуватись. Спілкування допомагає краще пізнати себе та оточуючий світ. Якщо спілкуються дві особи – це діалог.

Робо пропонує тобі попрацювати в парі. Читайте діалог «Розмова з папугою» не поспішаючи. Виділяйте голосом виділені слова. Де потрібно, робіть паузи.

Одін мовець промовляє речення, підкреслюючи інтонацією виділене слово. Інший, «папуга», дає відповідь, причому тільки на виділену частину запитання.

- ЗАВТРА ми підемо в зоопарк?
- Так, завтра, завтра.
- Завтра МИ підемо в зоопарк?
- Так, ми, ми.
- Завтра ми підемо в ЗООПАРК?
- Так, в зоопарк, в зоопарк.

Поміняйтесь ролями. Придумайте і запишіть свій діалог.

Папуга вміє тільки повторювати слова, сказані людиною. Справжнє спілкування передбачає діалог, коли кожен висловлює свою думку. Спілкування має певні правила. Прочитай деякі з них.

Не розмовляй зі старшими, тримаючи руки в кишенях.

Не розмовляй зухвало.

Не сперечайся навіть тоді, коли не погоджуєшся з думкою інших.

Свої судження висловлюй чёмно, спокійним голосом.

Не перебивай інших, коли вони говорять. Особливо тоді, коли вони старші за тебе.

Коли батьки приймають гостей, а ти проходиш через цю кімнату, привітай їх.

Коли до тебе прийде гість, незнайомий твоїм батькам, представ його.

Не стрибай, не бігай, не галасуй вдома, не грюкай дверима.

Прочитай жартівливий віршик.

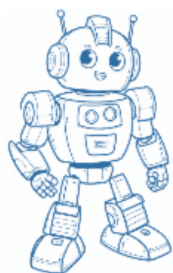
Як говорить Михайло,
То руками махав:
І отак, ще й отак,

Не Михайло – вітряк!
І здається: за мить
Наш Михайло злетить...

(Анатолій Костецький)

З чим порівняли Михайлика однокласники? Чому? Розкажи, як потрібно спілкуватись.

Робо запрошує тебе на наступну сторінку. На жаль, ця сторінка завершує ваше спілкування. Ви з Робо подружилися, провели досить багато часу разом, коли спостерігали, слухали, міркували, порівнювали, аналізували, відрізняли головне від другорядного, узагальнювали, запам'ятовували,

пізнавали суть предметів, подій і явищ, розфарбовували, писали та читали, виготовляли поробки, навчалися, грали в цікаві ігри, пригадували правила української мови, розмовляли...

Розумний, кмітливий, винахідливий робот Робо має надію, що ти вже точно розумієш важливість навчання, тому засвоївши все вивчене і поділишся своїми знаннями та вміннями з ровесниками.

Ввічливі люди ніколи не йдуть не попрощавшись. Тому Робо і каже тобі: «До побачення! До наступних зустрічей!»

Молітва

Добрий Янголе крилатий,
Із небес, з височині,
Ти нас, хлопців і дівчаток,
Всіх від злого борони!
При науці, при забаві,
Помагай нам в кожному час,

Щоб росли ми мудрі, жваві,
Щоб була потіха з нас.
Щоб любила нас родина,
Щоб ми вільну, без тривоги,
Будували Україну,
Щоб благословив нас Бог!

(Лєся Храплива-Щур)

Посилання на використаний ілюстративний матеріал

Очищення фотографій, картинок від зайвого фону та знаків було здійснено поетапно упродовж понад півроку **автором** посібника у безкоштовних програмах мережі Інтернет.

Обкладинка: створена в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

С. 4 (тут і далі): робот <https://tinyurl.com/2araltpt> ; планшет з буквами: <https://tinyurl.com/25n6m92k> ; ключ: <https://tinyurl.com/2ao5aswa> ; ручка: <https://tinyurl.com/23tbd7qu> ; ракетки: <https://tinyurl.com/293z2bmm> ; олівець: <https://tinyurl.com/26kphzr6> ; канцелярський набір: <https://tinyurl.com/2aytzqv4> ; знак питання: <https://tinyurl.com/25xt4s9c> ; вузлик: <https://tinyurl.com/29by6lzl> ; дзвінок: <https://tinyurl.com/2264rxks> ; кружечок (тут і далі): створений **автором** в графічному редакторі Word

С. 5: ведмежа: <https://tinyurl.com/283q5y84> ; зайченя: <https://papik.pro/>

С. 6: рукавички: створені **Ю. Рібцун** у програмі Adobe Photoshop; кольорові кружечки: створені **автором** в графічному редакторі Word

С. 7: руки: <https://tinyurl.com/jel6oyz> ; клавіші: <https://tinyurl.com/29n3wxaa>

С. 8: водомірка: <https://tinyurl.com/2ajn96yi> ; жабенята – «Ведмежа Топтижка», 2007, №2; журавель – <https://tinyurl.com/243o59nj> ; синтез сюжету, обробка в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

С. 9: хлопчик: <https://tinyurl.com/29lw3rxr> ; лабіринт: <https://tinyurl.com/y2jdb7un> , обробка в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

С. 10: дідусь з онуком: <https://tinyurl.com/2c57zqns>

С. 12: руки, торкання до плечей, буквенна таблиця: створені **Ю. Рібцун**.

С. 13: курка: <https://tinyurl.com/2xjfm6m3>

С. 14: швидка допомога: <https://tinyurl.com/277cy9e5> ; пожежна машина: <https://tinyurl.com/2y46zzjl> ; поліцейська машина: <https://tinyurl.com/25oaw7zn> ; дорога: <https://www.cnss.gov.lb/> ; сюжетна картинка синтезована в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

С. 15: апельсин: <https://tinyurl.com/2cm6ft9q> ; вишні: <https://tinyurl.com/26cc234g> ; сушка, бублики, соломка: <https://tinyurl.com/29znmm4l/>

С. 16: цукати: <https://tinyurl.com/2as7m4gw> , Chupa-Chups: <https://tinyurl.com/22ehvz7u> ; розгортка кубика: <https://tinyurl.com/2dccax8x> ; гірка: <https://tinyurl.com/248vqaw8> ; варення: <https://etnosoft.com.ua/blank/varymo-povyldo> ; зайчик-барабанщик: <https://tinyurl.com/2y79xpyc> ; кошеня п'є молоко: <https://www.istockphoto.com/uk> ; вареники: <https://tinyurl.com/29w8dv3n> ; пароплав: <https://tinyurl.com/2d989oow> ; картинка із заповненим кубиком синтезована в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

С. 17: крап: <https://depositphotos.com/ua/vector/cartoon>

С. 18: ялинка: <https://tinyurl.com/22n6wmr7/> ; їжачок: <https://tinyurl.com/2496abfx> ; смайлики: <https://tinyurl.com/27eodj28>

С. 19: обличчя хлопчика: <https://tinyurl.com/27uncpca> ; написаний текст **автором** посібника за допомогою генератора правопису.

С. 20: хлопчик на льоду: <https://dreamstime.com> ; стоп, булінг: <https://tinyurl.com/23mqg9kn/> , виправлено помилки у малюнку в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

С. 21: хлопчик на дереві: <https://depositphotos.com/>

С. 22: хлопчик задумався: <https://tinyurl.com/2bfh233k> ; хлопчик з піднятими великими пальцями: <https://tinyurl.com/24a847rr> ; хлопчик на кріслі колісному: <https://tinyurl.com/228f4f65> ; квіти для вчительки: <https://tinyurl.com/2759kkk6> ; подарунки: <https://tinyurl.com/2y5b89ba> ; написаний текст **автором** посібника за допомогою генератора правопису.

С. 23: восьминіжки: <https://tinyurl.com/28b7q38o> ; лабіринт: <https://www.istockphoto.com/>

С. 24-25: пірат: <https://tinyurl.com/2auqj3tz>; сундук: <https://tinyurl.com/26hnukx7>; ключі: <https://tinyurl.com/22hwjr6w> ; острів: <https://tinyurl.com/2887lekp> ; матриці Равена: <https://tinyurl.com/25htakac> ; вітрильник: <https://tinyurl.com/24fslreq>

С. 26: підставки: <https://tinyurl.com/25rufmjh>

С. 27: сузір'я: <https://tinyurl.com/2632fwrz>

С. 28: портрет дівчинки: створено **Ю. Рібцун**.

С. 29: волошки в полі: <https://tinyurl.com/27lhp6gr> ; очі: <https://tinyurl.com/25sx39qg> ; листочок: <https://tinyurl.com/2376wtmj>

С. 30-31: малина: <https://tinyurl.com/2yemwhkt>; абрикос: <https://tinyurl.com/2xjdnw3d>; салат: <https://tinyurl.com/2dm7tfe3>; вишні: <https://tinyurl.com/2aowm5qg>; чорниці: <https://tinyurl.com/242fqqr3>; бурак: <https://tinyurl.com/2d47cq63>; лимон: <https://tinyurl.com/2arqb3vx>; морква: <https://tinyurl.com/22p7o9vl> ; кольорові плямки: створені **автором** в графічному редакторі Word; помідори: <https://tinyurl.com/26zgkc9m> ; листя: <https://tinyurl.com/25pz6mqv>; кінь: <https://tinyurl.com/2dhdqrx7>; грак: <https://tinyurl.com/2ykwqx3l>; троянда: <https://tinyurl.com/233xmswf>; рум'яний малюк: <https://tinyurl.com/2cybqp2q>; карі очі: <https://tinyurl.com/237d6mkw>; ведмідь: <https://tinyurl.com/2ycbxwey>; каштани: <https://tinyurl.com/2224fkyr>; дідусь: <https://tinyurl.com/23ftjqsfs>; вовк: <https://tinyurl.com/22ddjyvo>; голуб: <https://tinyurl.com/22ewhlfz>

С. 32: листя за Поппельрейтером створено **Ю. Рібцун**; тарілочка: художник-фотограф О. Богачов; кленовий листок: <https://tinyurl.com/23kjwb6s>

С. 33: гайковий ключ: <https://tinyurl.com/yro9885n> ; дверний ключ: <https://tinyurl.com/yn8z236c> ; ціп: <https://tinyurl.com/yk7xuhka> ; ячміль: <https://tinyurl.com/yvshetrm> ; калощі: <https://tinyurl.com/yq6gjvdp>

С. 34: жінка: <https://tinyurl.com/226q8l8w> ; чоловік: <https://tinyurl.com/29vjqvzy> ; малюк: <https://tinyurl.com/2cnnhlww> ; дощечка з ножом: <https://tinyurl.com/2c9gg5fk> ; мікрохвильова піч: <https://tinyurl.com/2bnw8qq9> ; електричний чайник: <https://tinyurl.com/2yc3waqj> ; електричний міксер: <https://tinyurl.com/27wzack4> ; склянка з ложечкою: <https://tinyurl.com/26by7347> ; каstrуля з супом: <https://tinyurl.com/2albnx6w>

С. 35: вправи для рук: <https://tinyurl.com/2blwdz8g>

С. 36: букви: створені **Ю. Рібцун**; переплутані букви: <https://tinyurl.com/2946zddo>

С. 37: крук і сир: <https://tinyurl.com/2c7demv4> ; дівчатка-близнята: <https://tinyurl.com/yq9hcnc5>

С. 38: фокусник: створено **Ю. Рібцун**.

С. 39: білочка: <https://tinyurl.com/23s27qg5> ; гриб, шишка, жолудь, горішок: <https://www.flaticon.com/>

С. 40: знаки створені **автором** в графічному редакторі Word; хлопчик: <https://tinyurl.com/2c8pfwj8>

С. 41: казкові сюжети: створено **Ю. Рібцун**.

С. 42-43: вертоліт: <https://tinyurl.com/286xcbnr/>; машинка: <https://tinyurl.com/2cawb5po> ; рибка: <https://e-zoo.com.ua/>; сонечко-жучок: <https://tinyurl.com/y9xpw5kk> ; гриб: <https://tinyurl.com/28k6wpvt> ; повітряний змій: <https://tinyurl.com/234vruf9> ; кавун: <https://tinyurl.com/2cuxpzhh> ; будиночок: <https://tinyurl.com/27mku6gz>; фігури створені **автором** в графічному редакторі Word

С. 44: мишка: <https://tinyurl.com/228pugac> ; шиншила: <https://tinyurl.com/2axzque5>

С. 45: сердечко, конверт, калюжа, руки, хлопчик, тупання: створено **Ю. Рібцун**.

С. 46: пазли: <https://tinyurl.com/2y6ul2vs> ; фігури: створені **автором** посібника в графічному редакторі Word

С. 47: долоньки з буквами: створено **Ю. Рібцун**.

С. 49: паростки: <https://tinyurl.com/239yms44> ; колосся: <https://tinyurl.com/29duow8j> ; комбайн: <https://tinyurl.com/26btg2ta> ; пазли: зроблені **автором** посібника в програмі Adobe Photoshop

С. 50: комар на кульбабі: <https://tinyurl.com/2yp8583l> ; листя осики: <https://tinyurl.com/2856cxy7>

С. 51: слова: створено **Ю. Рібцун**; поле: <https://tinyurl.com/2axvy9u6>

С. 52: маска: <https://tinyurl.com/ym6hka18> ; ковзани: <https://tinyurl.com/yvpr7bs7> ; літак: <https://tinyurl.com/ylpz9k56> ; собака: <https://tinyurl.com/ymcujuqs> ; чорні хмари: <https://tinyurl.com/yll4gsc2> ; бабка: <https://tinyurl.com/ynx2o82d> ; лампа: <https://tinyurl.com/2be32fdd> ; букви: <https://tinyurl.com/28o5n8e5>

С. 54: брунька: <https://tinyurl.com/27maostv> ; нитки: <https://tinyurl.com/2bpr2tj6> ; гілка: <https://tinyurl.com/23coq4qo> ; хліб: <https://tinyurl.com/2cs8gp8m> ; дощ: <https://tinyurl.com/25nqdsyz> ; ріка: <https://tinyurl.com/2d877naj>

С. 55: хлопчик задумався: <https://tinyurl.com/22twjsfq>

С. 56: про мову: <https://tinyurl.com/2bz2kaes> ; написаний текст **автором** посібника за допомогою генератора правопису.

С. 57: хованки: Київ, «Мистецтво», синтезована з роботом в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

С. 58: неповні зображення тварин: створено **Ю. Рібцун**

С. 59: морські хвилі: <https://tinyurl.com/23swyx25> ; струмок: <https://tinyurl.com/2y2wpqzv> ; сніг: <https://tinyurl.com/29xvoubu> ; вітер: <https://tinyurl.com/2b65yaoe> ; дощ: <https://tinyurl.com/258f3dtu> ; град: <https://tinyurl.com/29m5ou67>

С. 60: сюжет-нісенітниця: створено **Ю. Рібцун**; написаний текст **автором** посібника за допомогою генератора правопису; рак: <https://tinyurl.com/2aof3g2y> ; краб: <https://tinyurl.com/279p4l9s>

С. 61: сюжет-нісенітниця: створено **Ю. Рібцун**

С. 62: собака, кіт, свиня, кролик, курка, корова: <https://dreamstime.com> ; морква, блюдо з молоком, кістка, каша, стіг, трава: <https://trafaret.papik.pro/>, оброблені **автором** в програмі Adobe Photoshop

С. 63: діти у вишиванках: <https://tinyurl.com/ymqyowo7>

С. 64: синиця: <https://tinyurl.com/22cf74c3> ; горобець: <https://tinyurl.com/254e8zcc> ; сорока: <https://tinyurl.com/25d3a5xj> ; галка: <https://tinyurl.com/23a6kfs5> ; ворона: <https://tinyurl.com/2bm3e28r> ; снігур: <https://tinyurl.com/226hnbq2> ; ластівка: <https://tinyurl.com/2a3th9e5> ; шпак: <https://tinyurl.com/29ombns2> ; зозуля: <https://tinyurl.com/2bc2wdhw> ; соловей: <https://tinyurl.com/259k9xsg>

С. 65: написані тексти **автором** посібника за допомогою генератора правопису

С. 66: завірюха: <https://tinyurl.com/283hc2kp>

С. 67: мишка: <https://tinyurl.com/2yf98b38> , ведмідь: <https://tinyurl.com/2cesnbbk> , лисиця: <https://tinyurl.com/2xnxvaod> , баран: <https://tinyurl.com/2dxxpmxha> , ворона: <https://tinyurl.com/26bk9vwa> , горобець: <https://tinyurl.com/26yl5dx9> , кінь: <https://tinyurl.com/29w6khob> , жабка: <https://tinyurl.com/2yx57tsh>

С. 68: соловей, зозуля, сорока, ворона: <https://tinyurl.com/283hc2kp> ; ведмідь, лисиця: <https://tinyurl.com/23wq2fy8> ; жабка: <https://www.pngwing.com/>

С. 69: хлопчик-забіяка: <https://tinyurl.com/2ygagpul>

С. 70: кольоровий папуга: <https://www.pngwing.com/>, оброблений **автором** у програмі Adobe Photoshop; контур папути: <https://tinyurl.com/26uczpcg> ; мотузок: <https://stock.adobe.com/>; кільце: створене **автором** посібника в графічному редакторі Word

С. 71: крупи: <https://tinyurl.com/24qphk5m> ; гарбуз: <https://varus.ua/>

С. 72-73: птахи в умовах накладання: <https://tinyurl.com/28fl4say> ; півник-поробка: <https://tinyurl.com/23n6bdey> ; півник-вітрячок: <https://tinyurl.com/23p47px7> ; сюжетні картини до казки: А. Гарасим'юк

С. 74: жук: <https://tinyurl.com/29t5o8hr>

С. 75: лайнер: <https://tinyurl.com/24dxcwl5> ; лев: <https://tinyurl.com/2dffve3s> ; тигр: <https://tinyurl.com/25xxegb9> ; слон: <https://tinyurl.com/23mhqz3u> ; зубр: <https://tinyurl.com/2akyqe4c> ; вовк: <https://tinyurl.com/2bw3zhbr> ; кінь: <https://tinyurl.com/25jfok8s> ; лось: <https://tinyurl.com/2yaarww7> ; коза: <https://tinyurl.com/2aogbnel> ; вівця: <https://tinyurl.com/263ykac3> ; гуска: <https://tinyurl.com/27efyg3v> ; свиня: <https://tinyurl.com/22l3ytkb> ; олень: <https://tinyurl.com/2dc2nkzv> ; курка: <https://tinyurl.com/24u7wcfj> ; півень: <https://tinyurl.com/2an4c8uw> ; мавпа: <https://tinyurl.com/26sevez8e> ; панда: <https://tinyurl.com/28uo2rfd> ; бегемот: <https://tinyurl.com/2593fnxw> ; пелікан: <https://tinyurl.com/2777b25g> ; носоріг: <https://tinyurl.com/22pqmvxd> ; пантера: <https://tinyurl.com/2bo6s9pg>

С. 76: знак питання: <https://tinyurl.com/25g2uvu5>

С. 77: лінивець: <https://tinyurl.com/266xhfj8> ; гепард: <https://tinyurl.com/28tytrzn> ; букви: <https://tinyurl.com/29mwhbnl>

С. 78: стрілки: створені **автором** посібника в графічному редакторі Word

С. 79: морозиво: <https://tinyurl.com/255m9g9l> ; ялинка: <https://tinyurl.com/264jbnxo> ; зайчик: <https://tinyurl.com/2y82fm52> ; грибочок: <https://tinyurl.com/25plx7m7> ; знак питання: <https://tinyurl.com/2ywbz35h> ; велосипед: <https://tinyurl.com/2yq7gt53> ; кукурудза: <https://tinyurl.com/2age3nnu> ; ковбаса: <https://tinyurl.com/28u5v99r> ; футболка: <https://tinyurl.com/26fxh9v9>

С. 80: фото дітей: зроблені **автором** посібника з дозволу їхніх батьків; геометричні фігури: створені **автором** посібника в графічному редакторі Word

С. 81: хлопчик з яєшнею: <https://tinyurl.com/23fd5ote> ; день і ніч: <https://tinyurl.com/27kfqcsr>

С. 82: склади: створені **Ю. Рібцун**

С. 83: гордий хлопчик: <https://tinyurl.com/246o5475> ; діти розбили вікно: <https://tinyurl.com/2dehhfay> , синтез сюжету, обробка в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

С. 84: шпак: <https://tinyurl.com/2a8vayte> ; проліски: <https://tinyurl.com/23zqmmqz>

С. 85: мило: <https://tinyurl.com/29fofd16> ; квас: <https://tinyurl.com/22aks7dn> ; лижі: <https://tinyurl.com/25o2qxht> ; проліски: <https://tinyurl.com/23us5w5g> ; цукерки: <https://tinyurl.com/295jusuu>

С. 86: Цибуля: <https://tinyurl.com/26hsrjca> ; дорога: <https://tinyurl.com/29ako7uj> ; рибалка: <https://tinyurl.com/297rg4g8> ; хлопчики: <https://tinyurl.com/24z98q8u>

С. 87: нейровправи: <https://tinyurl.com/25evdq3r>

С. 88: вінок: <https://tinyurl.com/24u29hcd> ; віник: <https://tinyurl.com/2yugqkce> ; кошик: <https://tinyurl.com/2a7b6hw4> ; коник: <https://www.istockphoto.com/> ; горох: <https://tinyurl.com/2a2ua4r4> ; горіх: <https://tinyurl.com/2264rxks> ; автомобіль: <https://tinyurl.com/25em8fzd> ; малина: <https://tinyurl.com/27yp74fs> ; вазон: <https://tinyurl.com/2boasnpu> ; вагон: <https://tinyurl.com/26h6s4z8> ; кабан: <https://farcry.fandom.com/> ; кажан (тут і далі): <https://tinyurl.com/2dzxrmpe>

С. 89: написаний текст **автором** посібника за допомогою генератора правопису; ворона: <https://tinyurl.com/29fnzlyw> ; корона: <https://tinyurl.com/2dmsjfqz> ; бинт: <https://tinyurl.com/24pf4njt> ; роги: <https://tinyurl.com/2bddf8hq> ; ноги: <https://tinyurl.com/287djfwp> ; слива: <https://tinyurl.com/2b2t7nrk> ; казан:

<https://tinyurl.com/27ytdo58> ; галка: <https://tinyurl.com/2ahgnsg9> ; гайка: <https://tinyurl.com/2bgb4hj9> ; хата: <https://tinyurl.com/299sdzwa> ; злива: <https://tinyurl.com/2akqfpx>

С. 90: жолуді: <https://tinyurl.com/2b6cfek9>

С. 91-92: схеми характеристик звуків: розробка і відображення **Ю. Рібцун**; хлопчик спить: <https://tinyurl.com/2azq5knh>

С. 93-95: картопля: <https://tinyurl.com/28yyon3r> ; перець: <https://tinyurl.com/26ask2c9> ; квасоля: <https://tinyurl.com/2xwgmeye2> ; буряк: <https://tinyurl.com/2xp7k5jb> ; морква: <https://tinyurl.com/24kjagc6> ; цибуля: <https://tinyurl.com/2bascedv> ; капуста: <https://tinyurl.com/2xn3xflp>; редиска: <https://tinyurl.com/26py8jfd> ; патисон: <https://tinyurl.com/26zcp3j4> ; сеньйор Помідор: <https://tinyurl.com/2dgggbumb> ; схема опису: розробка і відображення **Ю. Рібцун**; гарбуз: автор ідеї та втілення **Ю. Рібцун**

С. 98: новорічне свято: хованки: Київ, «Мистецтво», синтезована з авторським котом в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

С. 100: Пан Коцький: <https://tinyurl.com/27t3ub9e>

С. 101: сюжетні картинки: створені **Ю. Рібцун**

С. 102: мама, доня, бабуся: <https://tinyurl.com/24e89nxt> ; сюжетні картинки: створені **Ю. Рібцун**

С. 103: морфологічний розбір: створене **Ю. Рібцун**; густера: <https://tinyurl.com/23ujsojs> ; гусятниця: <https://tinyurl.com/253gjzqw> ; гусак: <https://tinyurl.com/2dyhgolr> ; гуска й гусенята: <https://tinyurl.com/28x7brao> ; гусли: <https://tinyurl.com/2cs32mqg> ; гусениця: <https://tinyurl.com/2do8vnqq>

С. 104: в'юн: <https://tinyurl.com/267v33lg> ; кошеня: <https://tinyurl.com/2aprmxnc> ; сніжок: <https://tinyurl.com/2ahqdzq9> ; сніжинка: <https://tinyurl.com/2bk7a3pb> ; підсніжники: <https://tinyurl.com/23m52dbv> ; снігова фортеця: <https://tinyurl.com/2by23npm> ; Снігурка: <https://tinyurl.com/29kxh74u> ; сніговик: <https://tinyurl.com/28t5jl6v> ; снігур: <https://tinyurl.com/24uuzhvl>

С. 105: суфікси: створені **Ю. Рібцун**; ягнята: <https://tinyurl.com/2792tahd>

С. 106: піддубник: <https://tinyurl.com/29s8u6eo> ; підберезник: <https://tinyurl.com/2bccpvuu> ; лисички: <https://tinyurl.com/2csmfgsu> ; мухомор: <https://tinyurl.com/225xl76e> ; білий гриб боровик: <https://tinyurl.com/29dnu345> ; сиріжка: <https://tinyurl.com/2axnoa3h> ; бліда поганка: <https://tinyurl.com/22r4mqt9> ; масляки: <https://tinyurl.com/2xjusoqo>

С. 107: морфеми: створені **Ю. Рібцун**

С. 108: мураха: <https://tinyurl.com/2b94yvvh>

С. 109: сюжетна картинка: ідея та втілення **Ю. Рібцун**

С. 110: картина Оксани Оснач: <https://tinyurl.com/23d6mb6q>

С. 111: півень, кури, гребінець, хвіст: створені **Ю. Рібцун**

С. 112: парашут з мішечками: ідея та втілення **Ю. Рібцун**

С. 113: дерев'яні ложки: <https://tinyurl.com/2ajmev3k> ; паперові серветки: <https://tinyurl.com/24f3wvhh> ; склянка: <https://tinyurl.com/28zmgwgs> ; коробка: <https://tinyurl.com/23tv2zlf> ; глечик: <https://tinyurl.com/2ccr9p2x> ; гиря: <https://tinyurl.com/25dreal> ; м'яч: <https://tinyurl.com/23aua2yv> ; відро: <https://tinyurl.com/29ykkurc> ; пластилінове тигреня: <https://tinyurl.com/2ymxjwhs>

С. 114: режим дня: <https://tinyurl.com/26keyc4u>

С. 115: дії дітей: ідея розробки та втілення **Ю. Рібцун**

С. 116: світлофор: <https://tinyurl.com/2dlzlgjb>, синтез зображення, обробка в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

С. 117: кросворд: ідея розробки та втілення **Ю. Рібцун**

С. 118: теремок: <https://tinyurl.com/23vv7yrj>

С. 119: геометричні фігури: створені **автором** посібника в графічному редакторі Word

С. 120: веселий школяр: <https://tinyurl.com/25ogt66y>

С. 121: розгортка кубика: ідея розробки та втілення **Ю. Рібцун**

С. 122: ялина: <https://tinyurl.com/285lmaot> ; осика: <https://tinyurl.com/2bcber2a> ; горобина: <https://tinyurl.com/27ptnas> ; дуб: <https://tinyurl.com/2ym6kphs> ; клен: <https://tinyurl.com/2chnqbeg> ; каштан: <https://tinyurl.com/228uhffx> ; **пебуси**: ідея розробки та втілення **Ю. Рібцун**

С. 123: їжак: <https://tinyurl.com/2ytksalq> ; ведмідь: <https://tinyurl.com/2buol629> ; лисиця: <https://tinyurl.com/2chzcq8a> ; роги оленя: <https://tinyurl.com/2bddf8hq> ; роги лося: <https://tinyurl.com/2bddf8hq> ; заєць: <https://tinyurl.com/2cb98qmf> ; білка: <https://tinyurl.com/2c6ksdyn> ; кабан: <https://tinyurl.com/29vengmk> ; сліди тварин: <https://tinyurl.com/2dxl9fb2>

С. 124-125: хлопчик грає на гітарі: <https://tinyurl.com/27gbh6q4> ; електричка: <https://tinyurl.com/2ykqazby> ; морські хвилі: <https://tinyurl.com/2a6q3dq3> ; дятел стукає: <https://tinyurl.com/245z9h9p> ; намисто: <https://tinyurl.com/23u5hov9> , синтез сюжетів, обробка в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

С. 126: хмари: <https://tinyurl.com/2a7bm58o>

С. 127: як росте дуб: <https://tinyurl.com/2ysgamfr> ; дуби: <https://tinyurl.com/2dfgw8le> ; дуб, його плоди: <https://tinyurl.com/2ysgamfr>

С. 128: котик: <https://tinyurl.com/26bmhm5> ; коза: <https://tinyurl.com/23gr7zxx> ; курка: <https://tinyurl.com/29aao7wb> ; корова: <https://tinyurl.com/24lb6kva> ; кролик: <https://tinyurl.com/23mpkolk> ; ковбаса: <https://tinyurl.com/253p8vvx> ; капуста: <https://tinyurl.com/26x5ncz7> ; кавунові шкірки: <https://tinyurl.com/2xm2k4da> ; кукурудза: <https://tinyurl.com/2yv7ed5w> ; конюшина: <https://tinyurl.com/225aaxsg>

С. 129: зорова гімнастика: ідея розробки та втілення **Ю. Рібцун**

С. 130: **робот**: ідея розробки та втілення **Ю. Рібцун**; контури роботів: <https://tinyurl.com/24kf66me>

С. 131: арапонга біла: <https://tinyurl.com/283mm3nm> ; сипуха: <https://tinyurl.com/29o54tez> ; сокіл-сапсан: <https://tinyurl.com/2dpypevq> ; вальдшнеп: <https://tinyurl.com/2am8dkty>

С. 132: магніти: <https://tinyurl.com/24429o8k> ; кукурудза: <https://tinyurl.com/2yv9v5qx> ; ложка: <https://tinyurl.com/2xhlq8vx> ; цвях: <https://tinyurl.com/2d5hdsrw> ; ножиці: <https://tinyurl.com/283ahrmg> ; гайковий ключ: <https://tinyurl.com/2dny45cd> ; дверний ключ: <https://tinyurl.com/27wtqkh4> ; гайка: <https://tinyurl.com/26pfbfal> ; скріпки: <https://tinyurl.com/23denn8j> ; скляна кулька: <https://tinyurl.com/2xqco36w> ; кільце: <https://tinyurl.com/242wpr3a> ; дерев'яний кубик: <https://tinyurl.com/2bmzfqcw> ; картонна коробка: <https://tinyurl.com/2bpkkyry> ; глиняний свистунець: <https://tinyurl.com/2d64plld> ; пластмасові цифри: <https://tinyurl.com/28m36vcl>

С. 133: хитрий хлопчик: <https://tinyurl.com/272jaeap>

С. 134: соти: <https://tinyurl.com/268mzpau>

С. 135: букви: ідея розробки та втілення **Ю. Рібцун**

С. 136: гном: <https://tinyurl.com/26ozrxeu> ; бджола: <https://tinyurl.com/26jt3oji> ; джміль: <https://tinyurl.com/25rwyb65> ; гедзь: <https://tinyurl.com/24wfj4ev> ; муха: <https://tinyurl.com/29whrzjt>

С. 137: терези: <https://tinyurl.com/24fcfsjq> , картинка синтезована, оброблена в програмі Adobe Photoshop **автором** посібника.

; діти: <https://tinyurl.com/2b3t6o59> ; **пебуси**: ідея розробки та втілення **Ю. Рібцун**

С. 138: написані слова **автором** посібника за допомогою генератора правопису.

С. 139: черв'ячок: <https://tinyurl.com/2y62pvu8> ; мавпа: <https://tinyurl.com/29vrlrvl> , пеня: <https://tinyurl.com/243hl34j>

С. 141: барабан: <https://tinyurl.com/283ovnom> ; музичний трикутник: <https://tinyurl.com/2ajnffyk>

С. 142: знак питання: <https://tinyurl.com/25g2uvu5> ; знак оклику: <https://tinyurl.com/24mzaf3f> ; крапка: <https://tinyurl.com/29otgoa7> ; кома: <https://tinyurl.com/23bu6gps>

С. 143: картки пекс: <https://tinyurl.com/2y3scg2p>; <https://tinyurl.com/26nss7wr> ; <https://tinyurl.com/28axuzba>

С. 144: українська дактильна абетка: <https://tinyurl.com/23wj54m2>

С. 145: шрифт Брайля: <https://tinyurl.com/2de3myr7>

С. 146: школярі спілкуються: <https://tinyurl.com/29bxf9xb>

С. 147: діти б'ються: <https://tinyurl.com/28evx6df> ; кричать: <https://tinyurl.com/28d89vwz> ; вигнаєць: <https://tinyurl.com/2aslko2e> ; розбита чашка: <https://tinyurl.com/28xym86a>

С. 148: дитина з папугою: <https://tinyurl.com/26jmssmq>

С. 149: щасливі діти: <https://tinyurl.com/ymqyowo7>

ЗМІСТ

Умовні позначення	4
МАРШРУТИ НАВЧАЛЬНОГО ПОСІБНИКА:	
Нейрофізіологічно-мовленнєвий напрям	5-7
Діяльнісно-мовленнєвий напрям	
Загальнорухова сфера	8-9
П'ястково-пальцевий складник	10-13
Мімічний складник	14
Артикуляційний складник	15-16
Емоційно-ціннісний напрям	
Емоційно-почуттєвий складник	17-19
Емоційно-регулятивний і поведінковий складники	20-22
Креативний складник потенціалу	23-27
Когнітивно-мовленнєвий напрям	
Гностичний складник	28-37
Функціональний складник уваги	38-41
Мнемічний складник	42-45
Аналітико-синтетична діяльність	46-49
Інтелектуальний складник на базі основних мисленнєвих операцій	50-56
Інтелектуальний складник на базі різних видів ймовірного прогнозування	57-59
Інтелектуальний складник на базі різних рівнів контролю	60-62
Мотиваційно-активізуючий напрям	63-65
Просодичний напрям	
Голосовий складник	66-69
Дихально-мовленнєвий складник	70-73
Складово-структурний складник	74-76
Мелодико-інтонаційний складник на рівні темпу	77-78
Мелодико-інтонаційний складник на рівні ритму	79-80
Мелодико-інтонаційний складник на рівні інтонації	81-83
Мелодико-інтонаційний складник на рівні паузації	84-85
Мелодико-інтонаційний складник на рівні наголосу	86-87
Фонологічно-фонетичний напрям	
Фонематичний складник	88-90
Фонетичний складник	91-96
Лексико-граматичний напрям	
Грамматичний складник	97-102
Морфологічний складник	103-108
Лексичний складник	109-111
Лексично-морфологічний складник	112-121

Синтаксично-інформативний напрям

Синтаксичний складник на рівні словосполучення	122-123
Синтаксичний складник на рівні речення	124-126
Синтаксичний складник на рівні тексту	127-128

Рецептивно-орфографічний напрям

Рівень читання	129-134
Рівень письма	135-142

Соціально-комунікативний напрям

Соціально-невербальна взаємодія	143-145
Соціально-вербальна взаємодія	146-149

Посилання на використаний ілюстративний матеріал.....	150-156
---	---------

Навчальне видання

Рібицун Юлія Валентинівна

**ПОДОЛАННЯ ТРУДНОЩІВ
ПІЗНАВАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ
З ОСОБЛИВИМИ МОВЛЕННЄВИМИ
ПОТРЕБАМИ**

Формат 60×84 1/8

Повнокольоровий друк

Видавець Цибульська В. О.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК №6562 від 03.01.2019 р.

Рібцун Юлія Валентинівна –
старша наукова
співробітниця, кандидатка
педагогічних наук, старша
наукова співробітниця відділу
логопедії Інституту
спеціальної педагогіки і
психології імені Миколи
Ярмаченка НАПН України,
логопедія, дефектологія,
психологія,
психотерапевтка у навчанні,
членкиня Української Спілки
Психотерапевтів; авторський
сайт www.logoped.in.ua

ISBN 978-617-8324-25-4

9 786178 324254